

BOSNA I HERCEGOVINA

MINISTARSTVO SPOLJNE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA

**IZVJEŠTAJ IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE,
ISHRANE I RURALNOG RAZVOJA
BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2025. GODINU**

Sarajevo, 2026. godina

Sadržaj

UVOD.....	3
METODOLOGIJA IZRADE IZVJEŠTAJA	4
Lista tabela	5
Lista grafikona	6
1. STANJE U POLJOPRIVREDI BOSNE I HERCEGOVINE.....	7
1.1. Učešće sektora poljoprivrede u osnovnim makroekonomskim pokazateljima.....	7
1.2. Zaposlenost u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	7
1.3. Neto zarade u poljoprivredi, šumarstvu, ribolovu i prehrambenoj industriji, proizvodnji pića i duvanskih proizvoda	9
1.4. Indeks cijena poljoprivrede	9
1.5. Cijene poljoprivrednih proizvoda	11
1.5.1. Otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda.....	11
1.5.2. Prosječne otkupne cijene odabranih poljoprivrednih proizvoda	11
1.5.3. Prodaja poljoprivrednih proizvoda	13
1.5.4. Prodaja poljoprivrednih proizvoda na zelenim pijacama.....	14
2. INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA	15
2.1. Prosječne potrošačke cijene.....	16
3. SPOLNOTRGOVINSKA RAZMJENA POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENIM PROIZVODIMA BOSNE I HERCEGOVINE SA SVIJETOM.....	17
3.1. GLAVNI TRGOVINSKI PARTNERI.....	18
3.2. Struktura razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda	19
4. ZASIJANE POVRŠINE U JESENJOJ I PROLJETNOJ SJETVI.....	22
5. STRUKTURA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE	23
5.1. BILJNA PROIZVODNJA	23
5.1.1. ŽITARICE.....	23
5.1.2. INDUSTRIJSKI USJEVI.....	24
5.1.3. KROMPIR I POVRĆE.....	24
5.1.4. VOĆE	25
5.1.5. GROŽĐE.....	26
5.1.6. KRMNO BILJE	26
5.2. BROJNO STANJE STOKE	27
5.3. STOČARSKA PROIZVODNJA	28
5.3.1. Proizvodnja sirovog mlijeka.....	28
5.3.2. Proizvodnja sirovog mlijeka.....	29
5.4. PROIZVODNJA JAJA I MESA PERADI.....	33
5.4.1. Proizvodnja jaja.....	33
5.4.2. Klanje peradi u klanicama i neto proizvodnja mesa	34
5.5. KLANJE STOKE U KLANICAMA I NETO PROIZVODNJA MESA	35
5.5.1. Klanje stoke u klanicama i neto proizvodnja mesa	35

5.6.	PROIZVODNJA MEDA	37
6.	UZGOJ I PROIZVODNJA KONZUMNE RIBE U BOSNI I HERCEGOVINI.....	38
7.	BUDŽETSKA SREDSTVA ZA PODRŠKU POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU U BOSNI I HERCEGOVINI.....	40
7.1.	Regulatorni okvir za implementaciju podrške poljoprivredi i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini.....	40
7.2.	Ukupna izdvajanja za poljoprivredu i ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini.....	41
7.3.	Analiza strukture budžetske podrške po grupama mjera	43
7.3.1.	Struktura podrške po proizvodima/proizvodnjama	46
7.4.	Poljoprivredne podrške u regiji i poređenje sa podrškama u Bosni i Hercegovini.....	48
8.	POLITIKA U OBLASTI POLJOPRIVREDE, RURALNOG RAZVOJA, SIGURNOSTI HRANE, VETERINARSTVA, FITOSANITARNOJ OBLASTI I RIBARSTVA	49
8.1.	POLJOPRIVREDNA POLITIKA.....	50
8.1.1.	Zakonodavne aktivnosti	50
8.1.2.	Strateški plan ruralnog razvoja	50
8.1.3.	Poljoprivredni informacijski sistemi i popis poljoprivrede.....	50
9.	BEZBJEDNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITARNA POLITIKA.....	51
9.1.	BEZBJEDNOST HRANE	51
9.2.	VETERINARSTVO	56
9.3.	FITOSANITARNA POLITIKA.....	60
10.	RIBARSTVO I AKVAKULTURA.....	64
11.	ORGANSKA PROIZVODNJA U BOSNI I HERCEGOVINI	64
11.1.	Razvoj organske proizvodnje u Republici Srpskoj.....	65
11.2.	Razvoj organske proizvodnje u Federaciji Bosne i Hercegovine	65
12.	MEĐUNARODNI ODNOSI I SPORAZUMI.....	66
12.1.	BOSNA I HERCEGOVINA I EVROPSKA UNIJA.....	66
12.1.1.	Planiranje i programiranje IPA III za sektor poljoprivrede, ishrane, ruralnog razvoja i ribarstva u 2025.godini.....	67
12.2.	CENTRALNOEVROPSKI SPORAZUM O SLOBODNOJ TRGOVINI (CEFTA 2006).....	67
12.3.	STALNA RADNA GRUPA ZA REGIONALNI RURALNI RAZVOJ ZEMALJA JUGOISTOČNE EVROPE – (SWG RRD)	68
12.4.	Implementacija međunarodnih projekata	69

UVOD

U skladu sa zakonskom obavezom propisanom članom 23. Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine priprema Godišnji izvještaj o stanju u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Izvještaj). Izvještaj se zasniva na prethodno dostavljenim izvještajima koje pripremaju nadležni organi entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U izvještaju su predstavljeni osnovni pokazatelji makroekonomskog ambijenta, zasijane površine, obim i struktura u poljoprivrednoj proizvodnji, otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda, spoljnotrgovinska razmjena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, te struktura robne razmjene po proizvodima i trgovinskim partnerima, aktuelnoj poljoprivrednoj politici, mjerama i podršci namijenjenoj poljoprivredi i ruralnom razvoju. Takođe, predstavljene su realizovane aktivnosti na polju evropskih integracija i međunarodne saradnje, realizacija i potpisivanje međunarodnih sporazuma, sigurnosti hrane, zaštite zdravlja bilja i životinja.

Poteškoće u izradi izvještaja je predstavljao nedostatak tačnih i pouzdanih podataka. Osim toga i teškoće u prikupljanju podataka i informacija, relevantnost i razlike u pogledu vrste i strukture podataka koje dostavljaju nadležni organi entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine još uvijek su značajne. Svi pregledi i analize koje su urađene u Izvještaju su bazirane na službenim statističkim podacima s tim što postoji razlika u metodologiji prikupljanja podataka, te samim tim i neslaganje podataka kada se međusobno porede. Iskazana problematika vezana za podatke odrazila se i na vremenski period izrade Izvještaja, obuhvat analize i kvalitet samog dokumenta.

Poljoprivreda Bosne i Hercegovine predstavlja jedan od ključnih sektora ukupne ekonomske aktivnosti, kako kroz doprinos bruto dodanoj vrijednosti, tako i kroz zaposlenost, ruralni razvoj i sigurnost hrane. Iako ovaj sektor tradicionalno ima značajnu ulogu u ekonomiji, njegovo učešće u BDP-u pokazuje blage promjene usljed bržeg rasta drugih privrednih grana i strukturnih izazova unutar samog sektora. Biljna proizvodnja je pod snažnim uticajem klimatskih i tržišnih faktora, uz izražene razlike po kulturama i entitetima, dok stočarska proizvodnja pokazuje relativnu stabilnost uz blage promjene u strukturi stočnog fonda i određeni rast produktivnosti u pojedinim segmentima, posebno u proizvodnji mlijeka i peradarskom sektoru. Sa aspekta ekonomskih pokazatelja, prisutan je nastavak rasta cijena poljoprivrednih inputa, pri čemu troškovi proizvodnje, posebno energenti, mineralna đubriva i stočna hrana, i dalje predstavljaju značajan pritisak na proizvođače. Istovremeno, zabilježen je nominalni rast vrijednosti otkupa poljoprivrednih proizvoda, ali uz izraženu koncentraciju na manji broj proizvoda i sektora, što ukazuje na ograničenu diversifikaciju proizvodnje.

U oblasti finansijske podrške namijenjene poljoprivredi i ruralnom razvoju nastavljen je trend značajnih budžetskih izdvajanja, pri čemu i dalje dominiraju direktne podrške proizvodnji, posebno u sektoru stočarstva. Struktura mjera pokazuje ograničene pomake u pravcu jačanja investicionih i razvojnih programa.

U institucionalnom i strateškom okviru nije ostvaren značajniji napredak. Ključni reformski zakoni iz oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja i dalje nisu u potpunosti usvojeni niti implementirani. Takođe, planirani poljoprivredni popis nije proveden u izvještajnom periodu, te je njegovo provođenje ponovo odgođeno, što i dalje ograničava dostupnost ažurnih i sveobuhvatnih

statističkih podataka. Ograničen napredak zabilježen je u segmentu unaprjeđenja informacionih sistema, kroz nastavak aktivnosti uspostavljanja i razvoja vinski-vinogradarskog registra, međutim ovi procesi još uvijek nisu u potpunosti završeni. U oblasti bezbjednosti hrane, veterinarskog i fitosanitarnog sektora ostvaren je određeni napredak, prije svega kroz jačanje sistema službenih kontrola, laboratorijskih kapaciteta i sistema nadzora. Nastavljene su aktivnosti na usklađivanju sa EU standardima, posebno u segmentu kontrole hrane, zdravlja životinja i bilja, te sistema brzog uzbunjivanja i praćenja rizika. Ipak, i dalje postoji potreba za daljim jačanjem institucionalnih kapaciteta i potpunijim usklađivanjem zakonodavstva sa pravnom stečevinom Evropske unije.

Sve navedeno ukazuje da je u izvještajnom periodu ostvaren prije svega ograničen tehničko-operativni napredak, dok su strukturne reforme, zakonodavne promjene i strateško planiranje i dalje u fazi sporog ili djelimičnog provođenja.

METODOLOGIJA IZRADE IZVJEŠTAJA

Izrada Godišnjeg izvještaja o stanju u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine zasniva se na analitičko–deskriptivnom pristupu, koji obuhvata prikupljanje, obradu i interpretaciju podataka iz relevantnih izvora. Osnovu za izradu Izvještaja čine podaci i informacije koje dostavljaju nadležne institucije Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i druge institucije Bosne i Hercegovine nadležne za oblast poljoprivrede, veterinarstva, fitosanitarne zaštite i bezbjednosti hrane. Izvještaj se temelji na službenim statističkim podacima i izvještajima nadležnih institucija.

U toku izrade Izvještaja nadležna entitetska ministarstva nisu dostavila cjelovite izvještaje i tražene podatke u predviđenim rokovima, što je predstavljalo značajno ograničenje u pogledu obuhvata i detaljnosti analize. Ovaj nedostatak djelimično je kompenzovan korišćenjem dostupnih statističkih podataka Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske i Federalnog zavoda za statistiku.

Dodatno metodološko ograničenje predstavlja neujednačenost podataka između entiteta i nivoa Bosne i Hercegovine, kao i razlike u metodologijama prikupljanja, obrade i agregiranja podataka. Ove razlike utiču na potpunu uporedivost podataka na nivou Bosne i Hercegovine, te u određenoj mjeri ograničavaju mogućnost preciznog sektorskog poređenja. Analitički dio Izvještaja zasniva se na primjeni uporedne metode, kroz poređenje podataka tekuće godine sa prethodnim periodima, s ciljem identifikacije trendova i kretanja ključnih pokazatelja. Pored toga, korištene su metode deskriptivne statistike i sektorske analize po pojedinim granama poljoprivredne proizvodnje.

Izvori podataka i dokumenti korišteni u pripremi izvještaja:

- Podaci o poljoprivrednoj proizvodnji u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine za 2025. godinu, koje je dostavilo Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- Izvještaj o realizovanoj podršci poljoprivredi i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini za 2025. godinu, Kancelarija za harmonizaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju;
- Informacija o realizovanim aktivnostima u 2025. godini iz nadležnosti Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja;

- Informacija o realizovanim aktivnostima Kancelarije za veterinarstvo Bosne i Hercegovine u 2025. godini;
- Informacija Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine o realizovanim aktivnostima za 2025. godinu;
- Izvještaj Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine za 2025. godinu;
- Službeni izvori podataka nadležnih institucija na nivou Bosne i Hercegovine, entitetskih institucija i organa Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Lista tabela

Tabela 1. Učešće sektora poljoprivrede u osnovnim makroekonomskim pokazateljima (milijarde KM)

Tabela 2. Zaposleni u poslovnim subjektima u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribolova u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Tabela 3. Prosječne neto zarade u poljoprivredi, šumarstvu, ribolovu i prehrambenoj industriji i proizvodnji pića u periodu 2024–2025. godine (KM)

Tabela 4. Indeksi cijena poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini (2020 = 100)

Tabela 5. Indeksi cijena dobara i usluga za tekuću potrošnju u poljoprivrednoj proizvodnji u 2025. godini (Input I, 2020 = 100)

Tabela 6. Vrijednost otkupljenih proizvoda poljoprivrede prema grupama proizvoda u Bosni i Hercegovini u 2025. godini

Tabela 7. Prosječne otkupne cijene odabranih poljoprivrednih proizvoda u Bosni i Hercegovini u periodu 2024–2025. godine (KM)

Tabela 8. Vrijednost direktno prodatih proizvoda poljoprivrede prema grupama proizvoda u Bosni i Hercegovini u 2025. godini

Tabela 9. Prodaja odabranih poljoprivrednih proizvoda na pijacama u Bosni i Hercegovini u periodu 2024–2025. godine

Tabela 10. Indeks potrošačkih cijena hrane, bezalkoholnih pića, duhana i alkoholnih pića u Bosni i Hercegovini

Tabela 11. Prosječne potrošačke cijene najznačajnijih prehrambenih proizvoda u Bosni i Hercegovini u periodu 2024–2025. godine

Tabela 12. Spoljnotrgovinska razmjena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Bosne i Hercegovine sa svijetom u periodu 2024–2025. godine

Tabela 13. Poljoprivredno-prehrambeni proizvodi sa najvećom vrijednošću uvoza u Bosni i Hercegovini (milioni KM)

Tabela 14. Poljoprivredno-prehrambeni proizvodi sa najvećom vrijednošću izvoza u Bosni i Hercegovini (milioni KM)

Tabela 15. Površine pod intenzivnim vinogradima i proizvodnja grožđa u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj u periodu 2024–2025. godine

Tabela 16. Brojno stanje stoke u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Tabela 17. Broj muženih grla u proizvodnji sirovog mlijeka u Bosni i Hercegovini

Tabela 18. Broj muženih grla u proizvodnji sirovog mlijeka u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Tabela 19. Ukupna proizvodnja sirovog kravljeg, ovčijeg i kozjeg mlijeka u Bosni i Hercegovini (litara)

Tabela 20. Otkup sirovog kravljeg mlijeka u Bosni i Hercegovini u periodu 2024–2025. godine

Tabela 21. Proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda u mljekarama u Bosni i Hercegovini (tone)

Tabela 22. Broj kokoši nosilja i proizvodnja jaja u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Tabela 23. Zaklana perad u klanicama i neto težina zaklane peradi u Bosni i Hercegovini

Tabela 24. Zaklana perad u klanicama i neto težina zaklane peradi u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine

Tabela 25. Broj zaklanih životinja i neto proizvodnja mesa u klaonicama u Bosni i Hercegovini

Tabela 26. Klanje stoke i neto proizvodnja mesa u klaonicama u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Tabela 27. Broj košnica i proizvodnja meda u Bosni i Hercegovini u periodu 2024–2025. godine

Tabela 28. Proizvodnja meda u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine u periodu 2024–2025. godine

Tabela 29. Proizvodnja konzumne slatkovodne i morske ribe u Bosni i Hercegovini u periodu 2024–2025. godine

Tabela 30. Struktura objekata u eksploataciji za uzgoj ribe u Bosni i Hercegovini

Tabela 31. Proizvodnja konzumne ribe u Republici Srpskoj

Tabela 32. Uzgoj i proizvodnja slatkovodne i morske ribe u Federaciji Bosne i Hercegovine

Tabela 33. Distribucija podrški po proizvodima i grupama proizvoda u Bosni i Hercegovini (%)

Tabela 34. Poljoprivredni budžeti u Bosni i Hercegovini u periodu 2019–2025. godine (milioni KM)

Tabela 35. Ukupna izdvajanja za poljoprivredu i ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini u periodu 2019–2025. godine (milioni KM)

Tabela 36. Struktura podrške po proizvodima i proizvodnjama u Bosni i Hercegovini (%)

Tabela 37. Ukupni budžeti za poljoprivredu u posmatranim zemljama regiona u periodu 2021–2025. godine (milioni EUR)

Lista grafikona

Grafikon 1. Poljoprivredni budžeti u Bosni i Hercegovini u periodu 2019–2025. godine izraženi u milionima konvertibilnih maraka (KM)

Grafikon 2. Struktura poljoprivrednog budžeta u Bosni i Hercegovini po entitetima i Brčko distriktu u procentima (%) u 2025. godini

Grafikon 3. Struktura ukupnog poljoprivrednog budžeta u Bosni i Hercegovini po grupama mjera u milionima konvertibilnih maraka (KM)

Grafikon 4. Struktura mjera direktne podrške proizvodnji u poljoprivredi Bosne i Hercegovine u milionima konvertibilnih maraka (KM)

Grafikon 5. Struktura mjera ruralnog razvoja u Bosni i Hercegovini u milionima konvertibilnih maraka (KM)

Grafikon 6. Struktura mjera tržišno-cjenovne politike u poljoprivredi Bosne i Hercegovine u milionima konvertibilnih maraka (KM)

Grafikon 7. Struktura mjera opštih usluga u poljoprivredi Bosne i Hercegovine u milionima konvertibilnih maraka (KM)

Grafikon 8. Kretanje nealociranih (ostalih) mjera podrške u poljoprivredi Bosne i Hercegovine u periodu 2019–2025. godine izraženo u milionima konvertibilnih maraka (KM)

Grafikon 9. Struktura podrški po proizvodima, grupama proizvoda i svim proizvodima u poljoprivredi Bosne i Hercegovine u procentima (%)

1. STANJE U POLJOPRIVREDI BOSNE I HERCEGOVINE

1.1. Učešće sektora poljoprivrede u osnovnim makroekonomskim pokazateljima

Prema podacima za 2025. godinu, bruto domaći proizvod (BDP) Bosne i Hercegovine, izražen u tekućim cijenama, iznosio je 56,55 milijardi KM, dok je bruto dodana vrijednost (BDV) dostigla 47,27 milijardi KM. U okviru ukupne privredne aktivnosti, sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova ostvario je bruto dodanu vrijednost od 2,46 milijardi KM, što je činilo 4,36% bruto domaćeg proizvoda i 5,21% ukupne bruto dodane vrijednosti.

Posmatrano u dužem periodu, od 2022. do 2025. godine, evidentan je kontinuiran rast osnovnih makroekonomskih pokazatelja. Bruto domaći proizvod povećan je sa 45,62 milijarde KM u 2022. godini na 56,55 milijardi KM u 2025. godini, dok je bruto dodana vrijednost porasla sa 38,32 milijarde KM na 47,27 milijardi KM.

Tabela 1: Učešće sektora poljoprivrede u osnovnim makroekonomskim pokazateljima (Milijardi KM)

	2022	2023	2024	2025
Bruto domaći proizvod (BDP), tekuće cijene	45,62	49,92	53,75	56,55
Bruto dodana vrijednost (BDV), tekuće cijene	38,32	42,08	44,93	47,27
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2,20	2,32	2,42	2,46
Udio poljoprivrede, šumarstva i ribolova u BDP	4,83%	4,65%	4,50%	4,36%
Učešće poljoprivrede, šumarstva i ribolova u ukupnoj BDV	5,75%	5,52%	5,38%	5,21%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

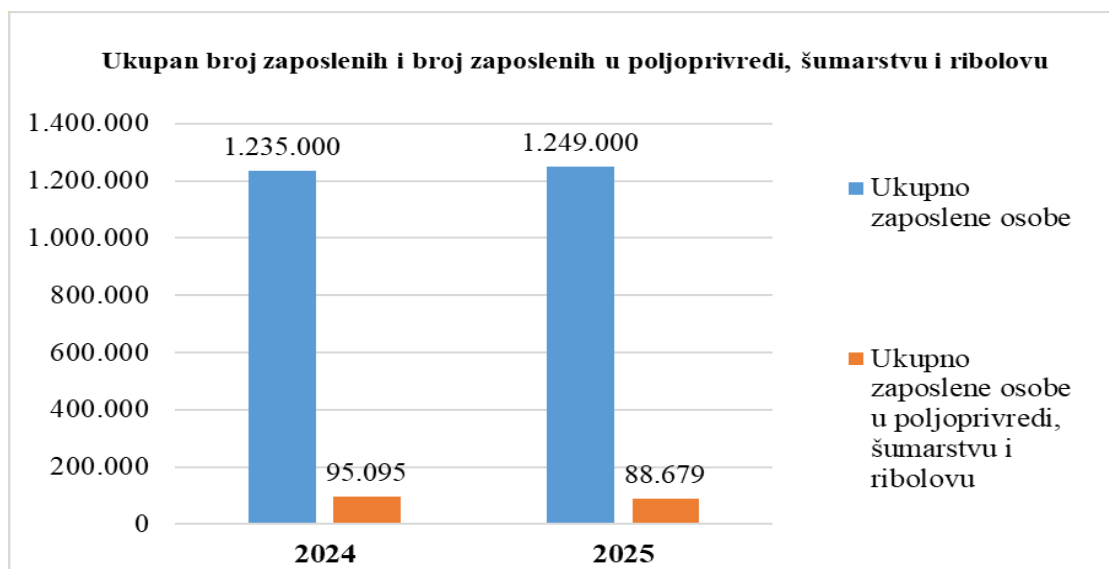
Sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova takođe je zabilježio rast bruto dodane vrijednosti, sa 2,20 milijardi KM u 2022. godini na 2,46 milijardi KM u 2025. godini. Međutim, i pored nominalnog rasta vrijednosti proizvodnje, učešće ovog sektora u ukupnim makroekonomskim pokazateljima bilježi blagi pad.

Udio sektora poljoprivrede, šumarstva i ribolova u bruto domaćem proizvodu smanjen je sa 4,83% u 2022. godini na 4,36% u 2025. godini, dok je njegovo učešće u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti smanjeno sa 5,75% na 5,21%. Navedena kretanja ukazuju da je rast sektora poljoprivrede bio sporiji od rasta ukupne privredne aktivnosti Bosne i Hercegovine.

Ukupno posmatrano, sektor poljoprivrede, šumarstva i ribolova u 2025. godini zadržava značajan doprinos stvaranju bruto dodane vrijednosti, uz nastavak trenda nominalnog rasta. Istovremeno, smanjenje njegovog relativnog učešća u ukupnoj ekonomiji ukazuje na brži razvoj ostalih privrednih djelatnosti u posmatranom periodu.

1.2. Zaposlenost u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Prema podacima Ankete o radnoj snazi za Bosnu i Hercegovinu, broj zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede u 2025. godini smanjen je za 7% u odnosu na prethodnu godinu, što ukazuje na pad zaposlenosti u ovom sektoru.

Izvor: Anketa o radnoj snazi za 2024 i 2025. godinu, Agencija za statistiku BiH

Podaci iz tabele pokazuju da je u posmatranom periodu 2024–2025. godine došlo do pada zaposlenosti u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribolova u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine. Ukupan broj zaposlenih u poslovnim subjektima u okviru ove djelatnosti smanjen je sa 19.478 u 2024. godini na 18.793 u 2025. godini, što predstavlja pad od 4%. Posmatrano po entitetima, u Republici Srpskoj broj zaposlenih smanjen je sa 7.761 na 7.345, odnosno za 5%. U Federaciji Bosne i Hercegovine zabilježen je pad sa 11.495 na 11.241 zaposlenog, što predstavlja smanjenje od 2%, dok je u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine broj zaposlenih smanjen sa 222 na 207, odnosno za 7%.

Tabela 2: Zaposleni u poslovnim subjektima u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribolova u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

	2024	2025	Indeks 2025/2024
Republika Srpska	7.761	7.345	95
Federacija Bosne i Hercegovine	11.495	11.241	98
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	222	207	93
Ukupno	19.478	18.793	96

Izvor: Republički zavod za statistiku Republike Srpske, Federalni zavod za statistiku Bosne i Hercegovine, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Strukturalno posmatrano, Federacija Bosne i Hercegovine ima najveće učešće u ukupnoj zaposlenosti u ovoj djelatnosti, dok Republika Srpska učestvuje sa nešto manjim, ali i dalje značajnim učešćem. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine ima najmanji apsolutni broj zaposlenih, te samim tim i najmanji doprinos ukupnoj zaposlenosti u sektoru.

U cjelini posmatrano, rezultati ukazuju na negativan trend zaposlenosti u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribolova u Bosni i Hercegovini, što može ukazivati na strukturne promjene u sektoru i smanjenje radne angažovanosti u primarnim djelatnostima.

1.3. Neto zarade u poljoprivredi, šumarstvu, ribolovu i prehrambenoj industriji, proizvodnji pića i duvanskih proizvoda

Prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini u 2025. godini iznosila je 1.570 KM, što predstavlja povećanje od 14% u odnosu na 2024. godinu. Rast prosječnih neto plata djelimično je povezan sa povećanjem minimalne plate, inflatornim kretanjima i povećanom potražnjom za radnom snagom u pojedinim djelatnostima.

Prosječna neto plata u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribolova u 2025. godini iznosila je 1.353 KM, što predstavlja povećanje od 11% u odnosu na prethodnu godinu. U okviru ove djelatnosti, najveća prosječna neto plata zabilježena je u oblasti šumarstva i sječe drveta, gdje je iznosila 1.380 KM, dok je najniža zabilježena u oblasti biljne i stočarske proizvodnje, lovstva i srodnih djelatnosti, sa 1.218 KM.

Tabela 3: Prosječne neto zarade u poljoprivredi, šumarstvu, ribolovu i prehrambenoj industriji i proizvodnji pića (2024-2025) u KM

Plata	2024	2025	Rast/pad 2025/2024
Prosječna neto plata	1.381	1.570	14%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.223	1.353	11%
Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti u vezi s njima	986	1.218	24%
Šumarstvo i sječa drva (iskorištavanje šuma)	1.269	1.380	9%
Ribolov i akvakultura	1.042	1.272	22%
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	1.055	1.284	22%
Proizvodnja pića	1.405	1.601	14%

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

U prerađivačkoj industriji, najveća prosječna neto plata u 2025. godini zabilježena je u proizvodnji pića i iznosila je 1.601 KM, uz rast od 14% u odnosu na prethodnu godinu. U proizvodnji prehrambenih proizvoda prosječna neto plata iznosila je 1.284 KM, što predstavlja značajan rast od 22%, što ukazuje na povećane troškove rada i nastojanja poslodavaca da zadrže radnu snagu u uslovima rasta troškova života.

1.4. Indeks cijena poljoprivrede

Cijene poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini u odnosu na prosjek iz 2020. godine bile su više za 52,4%. Posmatrano po grupama, cijene biljne proizvodnje porasle su za 49,9%, dok su cijene stočne proizvodnje povećane za 55,9%.

Cijene dobara i usluga za tekuću potrošnju u poljoprivrednoj proizvodnji (Input I) u 2025. godini bile su više za 33,9% u odnosu na prosjek iz 2020. godine, više su za 33,9%.

Tabela 4: Indeksi cijena poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini (2020=100)

Proizvodi	2025
Žitarice	133,2
Industrijsko bilje	126,7
Stočno krmno bilje	116,9
Povrće i proizvodi hortikulture	148,1
Krompir	144,8
Voće	161,3
Vino	166,4
Maslinovo ulje	138,8
Biljna proizvodnja , ukupno	149,9
Životinje	166,0
Goveda	171,4
Svinje	161,5
Ovce	171,2
Perad	149,0
Proizvodi životinja	149,8
Kravlje mlijeko	154,0
Jaja	150,1
Med	106,2
Stočarska proizvodnja, ukupno	155,9
Poljoprivredni proizvodi, ukupno	152,4

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Podaci pokazuju da su tokom posmatranog perioda cijene inputa u poljoprivrednoj proizvodnji značajno porasle, pri čemu je najveći rast zabilježen kod đubriva i sredstava za oplemenjivanje tla (91,5%), zatim stočne hrane (40,9%) te održavanja zgrada (34,5%). Također, rast cijena zabilježen je kod održavanja opreme (24,9%), energije i maziva (22,4%), sredstava za zaštitu bilja (24,2%), sjemena i sadnog materijala (17,1%), ostalih dobara i usluga (12,1%) i veterinarskih troškova (8,6%). U cjelini posmatrano, brži rast cijena inputa u odnosu na pojedine segmente proizvodnje ukazuje na povećanje troškovnog pritiska u poljoprivrednoj proizvodnji.

Tabela 5: Indeksi cijena dobara i usluga za tekuću potrošnju u poljoprivrednoj proizvodnji za 2025. godinu (Input I), 2020=100

Inputi	2025
Sjeme i sadni materijal	117,1
Energija i maziva	122,4
Đubriva i sredstva za oplemenjivanje tla	191,5
Sredstva za zaštitu bilja i pesticidi	124,2
Veterinarski troškovi	108,6
Stočna hrana	140,9
Održavanje opreme	124,9
Održavanje zgrada	134,5
Ostala dobra i usluge	112,1
Dobra i usluge za tekuću potrošnju u poljoprivredi (Input I), ukupno	133,9

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

1.5. Cijene poljoprivrednih proizvoda

1.5.1. Otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda

Poslovni subjekti su u 2025. godini od poljoprivrednih proizvođača otkupili poljoprivredne proizvode u ukupnoj vrijednosti od 460,3 miliona KM, što predstavlja povećanje od 5% u odnosu na 2024. godinu, kada je vrijednost otkupa iznosila 436,6 miliona KM. Rast vrijednosti otkupa zabilježen je kod žitarica (28%), životinja (10%) i proizvoda životinja (5%), dok je kod povrća evidentirano blago povećanje od 1%. Istovremeno, smanjenje vrijednosti otkupa zabilježeno je kod industrijskog bilja (23%), voća (17%), krompira (13%), stočnog i krmnog bilja (11%) te ostalih proizvoda (4%).

Tabela 6: Vrijednost otkupljenih proizvoda poljoprivrede prema grupama proizvoda u 2025. godini

Kategorije	Vrijednost (KM)		Indeks 2025/2024
	2024	2025	
Žitarice	35.027.914	44.711.362,0	128
Industrijsko bilje	13.860.750	10.661.942,0	77
Krompir	4.259.107	3.688.363,5	87
Povrće	19.680.886	19.871.944,6	101
Stočno/krmno bilje	222.706	198.041,0	89
Voće	22.763.147	18.920.990,3	83
Sadni materijal	-	-	-
Alkoholna pića	-	-	-
Životinje	117.135.599	128.460.671,6	110
Proizvodi životinja	218.514.841	228.882.184,6	105
Ostali proizvodi	5.170.818	4.941.246,7	96
Ukupno	436.635.768	460.336.746,3	105

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Struktura otkupa pokazuje izrazitu dominantnost stočarske proizvodnje. Najveće učešće u ukupnoj vrijednosti otkupljenih proizvoda ostvarili su proizvodi životinja sa 228,9 miliona KM (49,7% ukupnog otkupa) i životinje sa 128,5 miliona KM (27,9%). Zajedno, ove dvije kategorije činile su približno 78% ukupne vrijednosti otkupljenih poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini.

Najizraženiji relativni rast zabilježen je kod žitarica, čija je vrijednost otkupa povećana sa 35,0 miliona KM na 44,7 miliona KM, što ukazuje na jačanje tržišne aktivnosti u ovom segmentu proizvodnje. S druge strane, najveći pad vrijednosti otkupa evidentiran je kod industrijskog bilja i voća, što je negativno uticalo na rezultate biljne proizvodnje u posmatranom periodu.

1.5.2. Prosječne otkupne cijene odabranih poljoprivrednih proizvoda

Otkupne cijene žitarica – Otkupna cijena za jednu tonu pšenice u 2025. godini iznosila je 380,70 KM, ječma 361,7 KM i merkantilnog kukuruza 360,70 KM. Otkupne cijene navedenih žitarica su značajno više u poređenju sa otkupnim cijenama iz prethodne godine i to kukuruza za 12%, pšenice za 8%, i ječma za 3%.

Otkupne cijene industrijskih usjeva: Analiza otkupnih cijena industrijskih usjeva pokazuje stabilnost tržišta soje, čija je cijena zadržana na nivou prethodne godine (0,80 KM /kg). Istovremeno, značajan rast otkupne cijene duvana od 15% ukazuje na povoljnija tržišna kretanja za proizvođače ove kulture. Posmatrano ukupno, sektor industrijskih usjeva karakterisala su umjerena cjenovna kretanja, pri čemu je rast cijena bio koncentrisan prvenstveno kod duvana.

Tabela 7: Prosječna otkupna cijena odabranih poljoprivrednih proizvoda u 2024-2025. godini (KM)

Naziv proizvoda	Jedinica mjere	2024	2025	Indeks 2025/2024
Pšenica, merkantilna	tona	353,20	380,70	108
Ječam, merkantilni	tona	351,20	361,70	103
Kukuruz, merkantilni	tona	360,70	405,60	112
Soja	kg	0,80	0,80	100
Duvan, suvi list	kg	4,60	5,30	115
Krompir, merkantilni	kg	0,80	0,70	88
Grah	kg	5,30	5,10	96
Crni luk	kg	1,00	1,00	100
Bijeli luk	kg	5,10	5,20	102
Kupus	kg	0,60	0,50	83
Mrkva	kg	1,30	1,50	115
Zelena salata	kg	2,00	1,50	75
Špinat	kg	2,20	2,40	109
Paradajz	kg	1,70	2,30	135
Paprika	kg	1,80	1,80	100
Šljive	kg	1,20	1,80	150
Jabuke	kg	1,10	1,10	100
Kruške	kg	1,50	2,30	153
Maline	kg	3,70	6,40	173
Grožđe	kg	2,00	2,70	135
Telad starosti do 1 godine	kg	7,20	7,90	110
Junad starosti od 1 do 2 godine	kg	5,80	6,60	114
Svinje za tov	kg	4,30	3,40	79
Jagnjad od 2 mjeseca do 1 godine	kg	9,00	9,70	108
Tovljeni pilići	kg	2,60	2,60	100
Jaja	komada	0,20	0,20	100
Kravlje mlijeko	litara	0,80	0,90	113
Med	kg	10,50	10,40	99

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Otkupne cijene krompira i povrća: Kretanje otkupnih cijena povrtlarskih kultura u 2025. godini bilo je neujednačeno. Značajan rast cijena zabilježen je kod paradajza(+35%), mrkve (+15%) i špinata (+9%), dok su cijene zelene salate (-25%), kupusa (-17%) i graha (-4%) bile niže u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno, otkupna cijena krompira smanjena je za 12%. Posmatrano u cjelini, u sektoru povrtlarske proizvodnje nije zabilježen jedinstven trend kretanja cijena, već su evidentirane značajne razlike među pojedinim kulturama.

Otkupne cijene voća i grožđa: Voćarsku proizvodnju u 2025. godini obilježio je izražen rast otkupnih cijena većine proizvoda. Najveće povećanje zabilježeno je kod maline (+73%), kruške (+53%), šljive (+50%) i grožđa (+35%), dok je cijena jabuke ostala nepromijenjena (1,10 KM/kg).

Otkupne cijene žive stoke i peradi: Najveća otkupna cijena od 9,70 KM po kilogramu žive vage je zabilježena kod jagnjadi od 2 mjeseca do 1 godine i u poređenju sa otkupnom cijenom iz prethodne godine je veća za 8%. Telad starosti do 1 godine otkupljivana su po cijeni od 7,90 KM po kilogramu te je cijena u poređenju sa otkupnom cijenom iz prethodne godine viša za 10%. Junad starosti od 1 do 2 godine su otkupljivana po cijeni od 6,60 KM po kilogramu te je cijena bila za 14% viša u odnosu na otkupnu cijenu iz prethodne godine. Otkupna cijena svinja za tov u 2025. godini je iznosila 3,40 KM po kilogramu i niža je za 21%, utovljenih pilića 2,60 KM po kilogramu i ostala je ista kao i prethodne godine.

Otkupne cijene stočarskih proizvoda i meda: Otkupna cijena jaja po komadu iznosila je 0,20 KM i ista je u poređenju sa otkupnom cijenom iz prethodne godine, dok je otkupna cijena meda po kilogramu niža za 0,10 KM ili 1%. Kada je riječ o otkupnoj cijeni svježeg sirovog mlijeka, ona je iznosila 0,90 KM po litri i viša je za 0,10 KM po litri ili 13% u poređenju sa otkupnom cijenom iz prethodne godine

1.5.3. Prodaja poljoprivrednih proizvoda

Poslovni subjekti su iz vlastite proizvodnje direktno prodali/isporučili poljoprivrednih proizvoda u vrijednosti od 446 miliona KM. Kategorija poljoprivrednih proizvoda koja je direktno prodana u najvećoj vrijednosti oko 199,6 miliona KM su žive životinje, zatim slijede proizvodi od životinja u vrijednosti od 104,9 miliona KM, ostali proizvodi u vrijednosti oko 63,7 miliona KM, žitarice 30,6 miliona KM, voće u vrijednosti od 20,9 miliona KM, sadni materijal 10,4 miliona KM, industrijsko bilje 8,4 miliona KM, alkoholna pića 2,8 miliona KM, stočno krmno bilje 1,7 miliona KM, krompir 1,6 miliona KM, povrće 1,6 miliona KM.

Tabela 8: Vrijednost direktno prodatih proizvoda poljoprivrede prema grupama proizvoda u 2025. godini

Kategorije	Vrijednost (KM)		Indeks 2025/2024
	2024	2025	
Žitarice	24.248.343	30.593.471	126
Industrijsko bilje	13.064.381	8.416.020	64
Krompir	2.850.956	1.554.762	55
Povrće	1.426.116	1.589.310	111
Stočno/krmno bilje	2.052.759	1.706.751	83
Voće	26.367.429	20.850.521	79
Sadni materijal	10.208.390	10.403.427	102
Alkoholna pića	12.681.187	2.770.810	22
Životinje	194.508.093	199.598.145	103
Proizvodi životinja	102.483.906	104.934.182	102
Ostali proizvodi	59.598.733	63.697.598	107
Ukupno	449.490.294	446.114.997	99

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

U poređenju sa prethodnom godinom povećanje vrijednosti direktne prodaje je zabilježeno kod žitarica za 26%, povrća za 11%, ostalih proizvoda za 7%, životinja za 3%, proizvoda životinja 2%, i sadnog materijala za 2%. Smanjenje vrijednosti direktne prodaje se bilježi kod alkoholnih pića za 78%, krompira za 45%, industrijskog bilja i to za 36%, voća za 21%, i stočnog bilja za 17%, u poređenju sa prethodnom godinom.

1.5.4. Prodaja poljoprivrednih proizvoda na zelenim pijacama

Posmatrajući prodaju poljoprivrednih proizvoda na lokalnim pijacama u 2025. godini u odnosu na prethodnu godinu, evidentirana su različita kretanja u zavisnosti od grupe proizvoda, pri čemu su promjene rezultat količina i vrijednosti prodaje.

Kod žitarica je zabilježeno neujednačeno kretanje vrijednosti prodaje. Povećanje vrijednosti prodaje ostvareno je kod merkantilnog ječma (+11%), dok je smanjenje evidentirano kod kukuruza (-20%), pšenice (-7%) i raži (-10%).

Tabela 9 : Prodaja odabranih poljoprivrednih proizvoda na pijacama u 2024-2025. godini

Proizvodi	Jedinica mjere	2024		2025		Indeks vrijednosti 2025/2024
		Količina	Vrijednost (KM)	Količina	Vrijednost (KM)	
Pšenica, merkantilna	t	86	108.588	79	100.475	93
Raž, merkantilna	t	9	23.296	8	20.886	90
Ječam, merkantilni	t	34	35.380	40	39.131	111
Kukuruz, merkantilni	t	139	162.736	126	130.416	80
Krompir, merkantilni	kg	1.187.442	2.078.043	1.057.280	1.889.118	91
Grah	kg	229.056	1.626.277	205.629	1.461.319	90
Crni luk	kg	455.406	1.020.899	418.380	951.861	93
Bijeli luk	kg	127.561	1.198.467	120.796	1.225.323	102
Kupus	kg	485.053	745.663	469.966	785.078	105
Mrkva	kg	234.689	554.448	176.685	436.788	79
Zelena salata	kg	108.809	422.283	103.982	466.161	110
Špinat	kg	163.232	690.739	140.280	613.530	89
Paradajz	kg	413.668	1.372.129	344.628	1.218.985	89
Paprika	kg	361.969	1.298.942	323.105	1.241.092	96
Krastavci	kg	275.873	715.335	238.618	613.935	86
Šljive	kg	122.921	251.310	102.042	356.176	142
Jabuke	kg	641.661	1.287.526	597.819	1.365.953	106
Kruške	kg	190.883	616.214	166.108	629.105	102
Orasi u ljusci	kg	22.264	197.222	20.649	172.547	88
Grožđe	kg	114.356	640.679	95.401	656.513	103
Zaklana i očišćena kokoš	kg	105.577	871.045	97.322	804.257	92
Jaja	kom/	3.491.877	1.313.975	2.792.647	1.088.573	83
Kravlje mlijeko	l	383.254	773.588	287.480	599.091	77
Med	kg	70.706	1.521.852	69.993	1.597.536	105

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Kod krompira je u 2025. godini prodato 1.057.280 kg u vrijednosti od 1.889.118 KM. U odnosu na prethodnu godinu, količina prodaje smanjena je za 11%, dok je vrijednost smanjena za 9%. Prosječna prodajna cijena iznosila je 1,80 KM/kg, što predstavlja smanjenje cijene u odnosu na 1,90 KM/kg iz prethodne godine. Kod povrća smanjenje vrijednosti evidentirano je kod mrkve (-21%), krastavaca (-14%), zelene salate (-11%), paradajza (-11%), graha (-10%), crnog luka (-7%) i paprike (-4%). Povećanje vrijednosti prodaje zabilježeno je kod kupusa (+5%) i bijelog luka (+2%).

Od odabranih voćnih vrsta koje su se prodavale na pijacama najznačajnije povećanje vrijednosti prodaje je zabilježeno kod šljive (+ 42%), zatim jabuke(+ 6%), grožđa (+3%) i kruške (+2%), dok je vrijednost prodaje oraha u ljusci značajno smanjen (-12%).

Ukupna količina kravljeg mlijeka koja je prodana na lokalnim pijacama je iznosila 287.480 litra. Prosječna prodajna cijena mlijeka iznosila je 2,10 KM po litru i viša je za 0,10 KM po litri u odnosu na prodajnu cijenu iz prethodne godine koja je iznosila oko 2,00 KM.

Prodaja meda na lokalnim pijacama u vrijednosti od 1.597.536KM je bila za 5% viša u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje vrijednosti prodaje je uticala viša prodajna cijena koja je iznosila u prosjeku 22,80 KM. Vrijednost prodaje jaja na pijacama u 2025. godini bila je za 17% manja u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje vrijednosti prodaje rezultat je manjeg obima prodaje, s obzirom na to da je broj prodatih jaja smanjen za 20% u odnosu na 2024. godinu, dok je prosječna prodajna cijena ostala nepromijenjena i iznosila je 0,40 KM po komadu.

Takođe, i prodaja zaklanih i očišćenih kokošiju na pijacama je količinski bila manja za 8%, jednako kao i vrijednost prodaje. Prodajna cijena po kilogramu zaklane kokoši je iznosila oko 8,26 KM i nije značajno odstupala od prosječne prodajne cijene iz prethodne godine.

2. INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA

Posmatrajući prosječno kretanje indeksa potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini u 2025. godini u odnosu na prosjek 2024. godine, možemo zaključiti da je u tom periodu zabilježena prosječna inflacija od 4%. Time je nastavljen trend rasta cijena, ali uz nižu inflaciju u odnosu na 2024. godinu kada je prosječna stopa inflacije iznosila 6,1%.

Tabela 10: Indeks potrošačkih cijena hrane, bezalkoholnih pića, duvana i alkoholnih pića

Grupe	2024 (baza indeksa decembar 2023=100)	2025 (baza indeksa decembar 2024=100)
Hrana	101,5	104,0
Bezalkoholna pića	104,9	112,6
Duvan	103,4	103,3
Alkoholna pića	103,2	103,3

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Posmatrano prema glavnim grupama proizvoda, u 2025. godini u odnosu na 2024. godinu zabilježen je rast indeksa potrošačkih cijena kod bezalkoholnih pića za 12,6%, hrane za 4,0%, alkoholnih pića za 3,3% i duvana za 3,3%.

2.1. Prosječne potrošačke cijene

U 2025. godini u Bosni i Hercegovini prosječne potrošačke cijene osnovnih životnih namirnica iznosile su: hljeb 3,81 KM/kg, brašno 1,51 KM/kg, ulje 3,28 KM/l, šećer 1,74 KM/kg i mlijeko 2,27 KM/l. U poređenju sa 2024. godinom, zabilježen je rast cijene ulja za 21,48%, brašna za 7,86% i hljeba za 5,83%, dok su cijene šećera i mlijeka zabilježile smanjenje.

Tabela 11: Prosječne potrošačke cijene najznačajnijih proizvoda u Bosni Hercegovini za 2024-2025. godinu

Opis proizvoda	Mjerna jedinica	2024	2025	Rast/pad 2025-2024
Riža	kg	4,60	4,58	-0,43%
Hljeb od pšeničnog brašna	kg	3,60	3,81	5,83%
Pšenično brašno bijelo	kg	1,40	1,51	7,86%
Junetina bez kosti	kg	20,60	24,39	18,40%
Svinjetina bez kosti	kg	11,30	11,28	-0,18%
Svježa piletina	kg	6,70	6,68	-0,30%
Svježa pastrmka	kg	12,70	13,18	3,78%
Mlijeko u tetrapaku	l	2,30	2,27	-1,30%
Tvrdochorni sir	kg	16,30	17,74	8,83%
Kokošja jaja	komad	0,40	0,4	0,00%
Maslac	kg	30,20	33,5	10,93%
Margarin	kg	6,40	7,03	9,84%
Ulje	litar	2,70	3,28	21,48%
Banane	kg	2,90	3,08	6,21%
Jabuke	kg	2,20	2,59	17,73%
Grah	kg	5,90	6,19	4,92%
Crni luk	kg	1,80	1,7	-5,56%
Krompir	kg	1,60	1,56	-2,50%
Šećer-kristal	kg	2,00	1,74	-13,00%
Med	kg	21,30	22,09	3,71%
Mliječna čokolada	kg	22,20	29,74	33,96%
Kuhinjska so	kg	1,30	1,43	10,00%
Kafa-mljevena	kg	19,50	27,94	43,28%
Pivo u boci	litar	3,00	3,12	4,00%
Cigarete, meko pakiranje	kutija	6,20	6,54	5,48%

Obradu podataka je izvršio MVTEO Bosne i Hercegovine na osnovu raspoloživih statističkih podataka Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine

U grupi prehrambenih i prerađenih proizvoda zabilježen je značajniji rast cijena kod mliječne čokolade (+33,96%), kafe (+43,28%), maslaca (+10,93%), margarina (+9,84%) i tvrdog sira (+8,83%). Cijena meda porasla je za 3,71%.

Kod voća i povrća zabilježen je rast cijene jabuka (+17,73%) i banana (+6,21%), dok su cijene crnog luka (-5,56%), krompira (-2,50%) i šećera (-13,00%) bile niže u odnosu na prethodnu godinu.

Kod alkoholnih i duvanskih proizvoda zabilježen je rast cijene piva (+4,00%) i cigareta (+5,48%).

U cjelini, 2025. godinu karakterišu izražena povećanja cijena pojedinih prehrambenih i prerađenih proizvoda, posebno kafe, čokolade i mesa, dok su cijene osnovnih žitarica i dijela povrća uglavnom bile stabilne ili u blagom padu.

3. SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMJENA POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENIM PROIZVODIMA BOSNE I HERCEGOVINE SA SVIJETOM

Obim spoljnotrgovinske razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Bosne i Hercegovine sa svijetom u 2025. godini je dostigao rekordnih 6 milijardi i 536,63 miliona KM i veći je za 9% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 12: Spoljnotrgovinska razmjena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Bosne i Hercegovine sa svijetom (2024-2025.godina), Milioni KM

	2024	2025	Indeks 2025/2024
Uvoz	4.906,82	5.322,58	108
Izvoz	1.102,37	1.214,05	110
Deficit	-3.804,45	-4.108,53	108
Obim	6.009,19	6.536,63	109
Pokrivenost uvoza izvozom (%)	22,47	22,81	0,34

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

*Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po STO klasifikaciji

Izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz Bosne i Hercegovine na inostrana tržišta je iznosio 1 milijardu i 214,05 miliona KM, dok je vrijednost uvoza znatno veća i iznosila je 5 milijardi i 322,58 miliona KM. U poređenju sa prethodnom godinom, izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda je zabilježio rast za 10%, a uvoz za 8%.

I u 2025. godini cijene sirovina i energenata su imale značajan uticaj na povećanje uvoznih i izvoznih vrijednosti uvoza i izvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda. Rast cijena hrane na svjetskom tržištu doveo je do povećanja vrijednosti uvoza, obzirom da se plaćalo više za iste količine uvoznih proizvoda kao što su meso, žitarice i mliječni proizvodi. Istovremeno, povećanje cijena imalo je djelimično pozitivan efekat na izvoz, jer su domaći proizvođači mogli ostvariti veće prihode od prodaje određenih proizvoda, poput voća i prerađevina.

Obzirom da je Bosna i Hercegovina deficitarna kada su u pitanju sirovine za određene prerađevine, kao i činjenice da se mnogi proizvodi iz domena prehrane kod nas ne proizvode i dalje se bilježi značajan trgovinski deficit u poljoprivredno-prehrambenom sektoru. Vrijednost deficita u trgovinskoj razmjeni poljoprivredno-prehrambenim proizvodima je u 2025. godini premašio 4 milijarde KM što je za 304 miliona KM ili 8% više u poređenju sa deficitom iz prethodne godine.

Stopa pokrivenosti uvoza izvozom je iznosila 22,81%, te je zabilježen rast stope pokrivenosti uvoza izvozom za 0,34% u odnosu na prethodnu godinu.

3.1. GLAVNI TRGOVINSKI PARTNERI

Trgovinska razmjena poljoprivredno-prehrambenim proizvodima Bosne i Hercegovine u 2025. godini pokazuje izraženu zavisnost od uvoza i visok trgovinski deficit. Najznačajniji partneri su Evropska unija i CEFTA, sa kojima se ostvaruje najveći obim razmjene i najveći dio deficita. Istovremeno, povoljniji trgovinski bilans zabilježen je u razmjeni sa Turska i EFTA zemljama, gdje je prisutan suficit i viša pokrivenost uvoza izvozom. Ukupno posmatrano, struktura razmjene ukazuje na dominantan uvoz proizvoda više dodane vrijednosti i sporiji rast izvoza, što održava dugoročni disbalans u sektoru.

Trgovinska razmjena sa Evropskom unijom - Evropska unija ostaje najvažniji trgovinski partner Bosne i Hercegovine u sektoru poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. U 2025. godini uvoz je dostigao 2,86 milijardi KM, dok je izvoz iznosio 504,9 miliona KM. Zbog znatno većeg uvoza, trgovinski deficit povećan je na 2,36 milijardi KM, a pokrivenost uvoza izvozom smanjena je na 17,6%. Struktura razmjene pokazuje da BiH iz EU dominantno uvozi proizvode više faze prerade i sirovine za prehrambenu industriju, dok izvoz uglavnom čine prehrambeni proizvodi niže dodane vrijednosti.

Trgovinska razmjena sa CEFTA tržištem - CEFTA predstavlja drugo najvažnije tržište za poljoprivredno-prehrambene proizvode BiH. Izvoz je u 2025. godini zadržan na nivou prethodne godine i iznosio je 459,9 miliona KM, dok je uvoz porastao za 13% na 1,55 milijardi KM. Kao rezultat toga, deficit je povećan na 1,09 milijardi KM, a pokrivenost uvoza izvozom smanjena na 29,8%. CEFTA ostaje najznačajnije izvozno tržište za domaće mliječne, mesne i pekarske proizvode, ali rast uvoza i dalje nadmašuje rast izvoza.

Trgovinska razmjena sa EFTA zemljama - U trgovini sa EFTA zemljama Bosna i Hercegovina i dalje ostvaruje suficit, koji je u 2025. godini iznosio 4,7 miliona KM. Međutim, snažan rast uvoza od 80% i istovremeni pad pokrivenosti uvoza izvozom ukazuju na slabljenje trgovinske pozicije BiH na ovom tržištu. Izvoz se najvećim dijelom zasniva na malinama, gljivama i drugim proizvodima biljnog porijekla.

Trgovinska razmjena sa Turskom - Turska predstavlja jedno od rijetkih tržišta na kojem je BiH u 2025. godini ostvarila značajan suficit od 30,9 miliona KM. Izvoz je povećan za čak 137% i dostigao 188,3 miliona KM, dok je uvoz rastao znatno sporije. Ključni pokretač rasta izvoza bili su proizvodi uljarske industrije, prije svega suncokretovo i repičino ulje. Pokrivenost uvoza izvozom povećana je na 119,7%, što ukazuje na izrazito povoljan trgovinski trend.

Trgovinska razmjena sa ostatkom svijeta - Trgovina sa zemljama koje ne pripadaju navedenim grupacijama i dalje bilježi najnepovoljnije pokazatelje. Uvoz je u 2025. godini povećan za 15% i dostigao 745,4 miliona KM, dok je izvoz smanjen za 18% na svega 47 miliona KM. Posljedično, deficit je porastao na 698,4 miliona KM, a pokrivenost uvoza izvozom pala na samo 6,3%. Ovu grupu karakteriše snažna zavisnost BiH od uvoza proizvoda poput kafe, banana, šećera i proteinskih komponenti za stočnu hranu.

3.2. Struktura razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

U uvozu top deset poljoprivredno-prehrambenih proizvoda dominiraju proizvodi poput proizvoda koji nisu svrstani nigdje drugo, vode, piva dobijenog od slada, cigareta, bezalkoholnih pića, goveđeg mesa i dr.

Vodeći uvozni proizvod u 2025. godini su složeni alkoholni preparati za proizvodnju pića sa vrijednosti uvoza od 308,3 miliona KM što je u poređenju sa vrijednosti uvoza iz prethodne godine više za 5,7%. Oko 68% složeni alkoholni preparati za proizvodnju pića se u BiH uvozi iz Srbije (16%), Poljske (14%), Njemačke (13%), Italije (11%), Hrvatske (11%), i Španije oko 3%.

Svježe ili rashlađene raskomadane ili ne raskomadane goveđe prednje i zadnje četvrtine sa vrijednosti uvoza od 256,5 miliona KM su rangirane na drugo mjesto, s tim da je uvoz neznatno manji i to oko 3,4%. Oko 97% goveđih svježih ili rashlađenih ne raskomadanih ili raskomadanih četvrtina se u toku 2025. godine uvezlo iz Holandije (34%), Italije (33%), Poljske (15%), Belgije (6%), Njemačke (6%) i Austrije (3%).

Uvoz piva dobijenog od slada je u toku 2025. godine u vrijednosti od 184,4 miliona KM nije odstupao od vrijednosti od prethodne godine. Oko 58% ukupno uvezeno piva je iz Srbije, na drugom mjestu je Hrvatska sa učešćem od 25%, potom Slovenija sa učešćem od 11%, dok je udio uvoza iz Njemačke oko 1%.

Nepržena kafa sa kofeinom je proizvod za čiji je uvoz izdvojeno 182,2 miliona KM što je za 31% više nego prethodne godine. Oko 63% nepržene kafe se uvoze iz Brazila i oko 28% iz Indije i oko 9% iz Vijetnama, Ugande i Etiopije.

Za cigarete koje sadrže duvan u 2025. godini je izdvojeno 173,7 miliona KM što je u odnosu na prethodnu godinu više za 15,6%. Oko 72% cigareta koje su uvezene u 2025. godini na tržište Bosne i Hercegovine je iz Srbije, oko 10% iz Poljske, Hrvatske 5%, Sjeverne Makedonije 4% i Njemačke oko 3%.

**Tabela 13: Poljoprivredno-prehrambeni proizvodi sa najvećom vrijednosti uvoza
(Milioni KM)**

Poljoprivredno-prehrambeni proizvodi	2024	2025	Udio u 2025. godini (%)	Rast/pad 2025/2024
Složeni alkoholni preparati za proizvodnju pića	291,8	308,3	5,8%	5,7%
Svježe ili rashlađene raskomadane ili ne raskomadane goveđe prednje i zadnje četvrtine	265,5	256,5	4,8%	-3,4%
Pivo dobijeno od slada	184,0	184,4	3,5%	0,2%
Nepržena kafa sa kofeinom	139,2	182,2	3,4%	30,9%
Cigarete koje sadrže duvan	150,3	173,7	3,3%	15,6%

Vode (mineralne vode i gazirane) sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	152,6	164,0	3,1%	7,4%
Preparati za prehranu životinja, ostali	132,0	143,7	2,7%	8,8%
Ostali pekarski proizvodi	113,1	136,9	2,6%	21,0%
Ostala pšenica i suražica	118,3	129,7	2,4%	9,6%
Čokolada i čokoladni proizvodi, ostali	103,9	111,0	2,1%	6,8%
Ostali proizvodi	3.255,93	3.532,18	66,4	=
Ukupni uvoz poljoprivredno prehrambenih proizvoda	4.906,82	5.322,58	100%	8,5%

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

*Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po STO klasifikaciji

Oko 164 miliona KM je iznosio uvoz vode (uključujući mineralne i gazirane) sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju što je za 7,4% više u poređenju sa prethodnom godinom. Oko 87% ukupnog uvoza navedenog proizvoda je porijeklom iz Srbije (24%), Hrvatske (24%), Mađarske (22%), Austrije (11%) i Slovenije (7%)

Ostali preparati za prehranu životinja ne zaostaju u uvoz za ostalim proizvodima uzimajući u obzir da je za ovu vrstu proizvoda izdvojeno 143,7 miliona KM. Takođe, uvoz je zabilježio rast od 8,8% u odnosu na prethodnu godinu. Oko 87% ukupnog uvoza preparata za prehranu životinja je iz pet zemalja i to Srbije (51%), Hrvatske (16%), Italije (8%), Danske (7%), i Slovenije (6%).

Ostali pekarski proizvodi su takođe zabilježili značajnije povećanje uvoza i to za 21% u odnosu na prethodnu godinu. Oko 70% ove kategorije proizvoda se na BiH tržište uvozi iz Srbije (21%), Poljske (13%), Bugarske (11%), Njemačke (9%), Italije (9%), i Hrvatske (7%).

Pšenica i suražica se na tržište Bosne i Hercegovine uvozi iz tri države i to Srbije (48%), Mađarske (42%) i Hrvatske (10%). Uvoz od skoro 130 miliona koliko je iznosio 2025. godine je za 9,6% veći od prethodne godine.

Uvoz čokolade i ostalih čokoladnih proizvoda je uvezeno u vrijednosti od 111 miliona KM je zabilježio povećanje od 6,8% u poređenju sa uvozom iz prethodne godine. Čokolada i ostali čokoladni proizvodi se u BiH uvoze iz Srbije (19%), Hrvatske (18%), Poljske (15%), Njemačke (12%), Italije (10%), Belgije (6%) i Turske oko 4%.

U strukturi poljoprivredno-prehrambenih proizvoda koji čine top deset izvoznih proizvoda dominiraju primarni proizvodi poput mlijeka, smrznute maline, pšeničnog brašna, konzerviranih proizvoda i dr.

Ulje suncokreta ili šafranike koje se koristi za industrijske potrebe je i dalje vodeći izvozni proizvod sa učešćem od 11,6% u ukupnom izvozu. Vrijednost izvoza tokom 2025. godine zabilježila je značajno povećanje i to za 58,5 % u poređenju sa prethodnom godinom. Nešto više od 80% ulja od sjemena suncokreta ili šafranike za industrijske svrhe se u toku 2025. godine izvezlo na tržište Turske (63,5%), Hrvatske (7,2%), Izraela (4,1%), Slovenije (3,9%) i Austrije (3,6%).

**Tabela 14: Poljoprivredno-prehrambeni proizvodi sa najvećom vrijednosti izvoza
(Milion KM)**

Poljoprivredno-prehrambeni proizvodi	2024	2025	Udio u 2025. godini (%)	Rast/pad 2025/2024
Ostalo ulje od sjemena suncokreta ili šafranike za industrijske potrebe	89,01	141,11	11,6%	58,5%
Mlijeko sa sadržajem masti do 3% po masi u pakovanjima ne većim od 2 litra:	78,50	69,08	5,7%	-12,0%
Pripremljeni ili konzervisani proizvodi sa sadržajem 25% ili većim ali manjim od 57% po masi mesa od kokoši-pašteta	72,78	61,06	5,0%	-16,1%
Slatki keks	51,44	49,62	4,1%	-3,5%
Sirovo ulje od sjemena suncokreta ili šafranike	22,22	49,60	4,1%	123,3%
Smrznute maline	52,93	49,47	4,1%	-6,5%
Vafli i oblande	42,12	43,04	3,5%	2,2%
Vode (mineralne vode i gazirane) sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje	52,24	41,06	3,4%	-21,4%
Brašno od obične pšenice	27,97	39,85	3,3%	42,5%
Ostali pekarski proizvodi	28,90	35,23	2,9%	21,9%
Ostali poljoprivredno-prehrambeni proizvodi	584,27	634,92	52,3%	8,7%
Ukupni izvoz poljoprivredno - prehrambenih proizvoda	1.102,37	1.214,05	100,0	10,1%

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

*Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po STO klasifikaciji

Mlijeko sa sadržajem masti do 3% po masi u pakovanjima ne većim od 2 litra je rangirano na drugo mjesto sa vrijednosti izvoza od 69,08 miliona KM (udio u izvozu 5,7%) iako je u poređenju sa prethodnom godinom izvoz zabilježio smanjen od 12%. Oko 97% ukupnog izvoza mlijeka sa sadržajem mliječne masti do 3% u pakovanjima ne većim od 2 litra iz Bosne i Hercegovine se plasira na tržište Crne Gore (43%), Sjeverne Makedonije (30%), Srbije (9%), Kosova* (7%), Albanije (5%) i Hrvatske (3%).

Izvoz paštete od kokošijeg mesa u vrijednosti od 61,06 miliona KM je zabilježio pad od 16,1% u poređenju sa prethodnom godinom te je ovaj proizvod rangiran na treće mjesto. Oko 97% ukupnog izvoza kokošije paštete se iz Bosne i Hercegovine plasira na tržište Sjeverne Makedonije (34%), Srbije (31%), Kosova* (11%), Crne Gore (11%), Hrvatske (7%) i Slovenije (3%).

Izvoz slatkog keksa u vrijednosti od 49,60 miliona KM je zabilježio pad od 3,5% u poređenju sa prethodnom godinom. Oko 94% ukupnog izvoza slatkog keksa je usmjereno na tržište Hrvatske

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

(40%), Srbije (21%), Sjeverne Makedonije (9%), Crne Gore (8%), Slovenije (8%), Kosova* (4%) i Bugarske (4%).

Značajan rast izvoza i to za 123% u 2025. godini je zabilježeno kod izvoza sirovog ulja od sjemena suncokreta ili šafranike. Cjelokupan izvoz sirovog ulja od sjemena suncokreta ili šafranike u vrijednosti od 49,6 miliona KM je usmjeren u Tursku.

Izvoz smrznute maline u 2025. godini je iznosio 49,5 miliona KM i manji je za 6,5% u poređenju sa izvozom iz prethodne godine. Oko 37% smrznute maline je iz Bosne i Hercegovine izvezeno na tržište Srbije, zatim Francuske (14%), Belgije (13%), Austrije (9%), Švajcarske (9%) i Švedske (6%).

Takođe, i izvoz vode (mineralne i gazirane) je zabilježio značajnije smanjenje i to za 21,4% u poređenju sa prethodnom godinom. Oko 90% ukupnog izvoza vode se plasira na tržište Hrvatske (53%), Srbije (23%), Crne Gore (5%), Kipra (4%), Švajcarske (3%) i Njemačke (3%). Znatno manji izvoza na tržište Švajcarske (izvoz je manji za 44% u odnosu na prethodnu godinu) i Srbije (izvoz je manji za 25% u poređenju sa prethodnom godinom) su uticali na manji ukupan izvoz.

Vafli i oblande su druga vrsta pekarskih proizvoda imaju udio od 3,5% u izvozu poljoprivredno prehrambenih proizvoda. Vrijednost izvoza od 43,04 miliona KM koliko je iznosila tokom 2025. godine je manja za 2,2% u poređenju sa prethodnom godinom. Izvozne destinacije na koje se najviše plasiraju vafli i oblande su Hrvatska (34%), Srbija (11%), Slovenija (11%), Sjeverna Makedonija (10%), Mađarska (9%), Saudijska Arabija (8%), i Kosovo* (7%).

Brašno od obične pšenice je proizvod koji je zabilježio takođe značajno povećanje izvoza na inostrano tržište i to za 42,5% u poređenju sa izvozom iz prethodne godine. Najznačajnije tržište za izvoz pšeničnog brašna je svakako Turska sa učešćem od 56% u ukupnom izvozu, zatim slijedi Crna Gora (15%), Sjeverna Makedonija (13%), Hrvatska (6%) i Srbija (3%).

Izvoz ostalih pekarskih proizvoda je takođe zabilježio rast od 21,9% u odnosu na prethodnu godinu. Oko 76% ukupnog izvoza ostalih pekarskih proizvoda se plasira na tržište Hrvatske (35%), Srbije (19%), Slovenije (10%), Njemačke (7%), Crne Gore (5%).

4. ZASIJANE POVRŠINE U JESENJOJ I PROLJETNOJ SJETVI

Ukupno zasijane površine u 2025. godini u Republici Srpskoj, a prema stanju na dan - 25. maj, manje su za 2,5% u odnosu na prethodnu godinu i iznose 194 692 ha. Žita za proizvodnju zrna su zasijana na površini od 143 708 ha, što je za 4,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Sve ostale grupe usjeva ukupne površine 50 984 ha, u poređenju sa prethodnom godinom, zasijane su na manjim površinama. U strukturi zasijanih površina, najveće površine su zasijane kukuruzom za zrno i to 82 081 ha, a što je za 3% veća površina u odnosu na prethodnu godinu. Prema rezultatima sprovedenog anketnog istraživanja, sa stanjem na dan 1. decembra 2025. godine, u Republici Srpskoj je u jesenjoj sjetvi zasijano 67 999 ha, što je za 7,6% više u odnosu na isti period 2024. godine. U strukturi zasijanih površina u jesenjoj sjetvi, pšenica je zastupljena sa 58,2%, ječam sa

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

13,9%, zob sa 10,5%, tritikale sa 4,4%, uljana repica sa 3,4%, raž sa 1,8% i ostale kulture sa 7,8%. U odnosu na 2024. godinu, sjetvena površina uljane repice veća je za 112,8%, ječma 14,8%, raži 11,7%, zobi 0,5% dok je zasijana površina tritikala manja je za 21,1% i pšenice za 1,2%.

U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2024/2025. godini ukupno je zasijano 177.006 ha, što je manje za 3,9% u odnosu na sjetvu u 2023/2024. godini. Gledano po grupama usjeva, u odnosu na prošlu godinu, zabilježeno je povećanje zasijanih površina industrijskog bilja za 0,6%, a smanjenje zasijanih površina žita za 5,6%. povrtnog bilja za 4,7% i stočnog-krmnog bilja za 1,4%. Posmatrano po zasijanim površinama važnijih usjeva povećanje zasijanih površina se bilježi samo kod duvana za 36,8%, dok se kod svih ostalih bilježi smanjenje zasijanih površina, i to pšenice za 1,7%, krompira za 4,8%, paradajza/rajčice za 4,3%, kukuruza-zrno za 10,5% i kukuruza-zelene mase za 3,8%. U jesenjoj sjetvi u 2025. godini u Federaciji Bosne i Hercegovine zasijano je 32.595 hektara što je više za 1,8% u odnosu na jesenju sjetvu u 2024. godini. Gledano po grupama usjeva, zasijana površina žitima veća je za 1,7% i stočnog krmnog bilja za 4,9%, dok je pad zasijanih površina zabilježen kod industrijskog bilja za 9,3% i povrtnog bilja za 2,3% u odnosu na jesenju sjetvu u 2024. godini. Zasijana površina ozimom pšenicom u 2025. godini manja je za 1,5% u odnosu na 2024. godinu.

Prema podacima Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ukupno zasijane površine u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine koje su ujedno i kandidovane za podsticaje u 2025. godini iznosile su 11.470,01 hektara i neznatno su oko 1,6% manje u odnosu na zasijane površine iz prethodne godine. U strukturi zasijanih površina 8.546,62 hektara je zasijano žitaricama, uljaricama 1.918,75 hektara, voćem 924,50 hektara, povrćem (na otvorenom polju i zaštićenom prostoru) 80,14 hektara.

5. STRUKTURA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

5.1. BILJNA PROIZVODNJA

Biljna proizvodnja u Bosni i Hercegovini u 2025. godini obilježena je neujednačenim kretanjima po sektorima i entitetima. U proizvodnji žitarica prisutni su različiti trendovi, pri čemu Republika Srpska bilježi pad kukuruza uz rast pojedinih žitarica, dok Federacija BiH bilježi pad proizvodnje kukuruza i pšenice, a Brčko distrikt zadržava stabilan nivo proizvodnje. Voćarska proizvodnja bilježi značajan pad većine kultura uslijed nepovoljnih agroklimatskih uslova, dok vinogradarstvo ostvaruje blagi rast ukupne proizvodnje zbog povećanja prinosa. Krmno bilje pokazuje mješovite trendove, industrijski usjevi divergentna kretanja, a proizvodnja povrća i krompira varira po entitetima. Ukupno posmatrano, 2025. godinu karakterišu izražene klimatske oscilacije koje su najviše uticale na voćarstvo, dok su ostali sektori biljne proizvodnje imali stabilnija, ali neujednačena kretanja.

5.1.1. ŽITARICE

Posmatrano ukupno, proizvodnja žitarica u Bosni i Hercegovini u 2025. godini pokazuje različite trendove po entitetima, pri čemu Republika Srpska bilježi izraženiji pad kukuruza uz rast ostalih žitarica, dok Federacija BiH bilježi pad proizvodnje dominantnih kultura kukuruza i pšenice uz

blagi rast ostalih žitarica. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine zadržava stabilan nivo proizvodnje bez značajnijih promjena.

U Republici Srpskoj u 2025. godini, prema podacima o prinosima ranih i kasnih usjeva, proizvedeno je 398.598 tona kukuruza, 212.698 tona pšenice, 40.614 tona zob, 38.759 tona ječma, 8.004 tone tritikala i 4.435 tona raži. U poređenju sa prethodnom godinom, proizvodnja kukuruza smanjena je za 14,9%, a tritikala za 12,4%. Istovremeno, zabilježen je rast proizvodnje ječma za 39,2%, zob za 20,6% i raži za 13,2%.

U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2025. godini proizvedeno je 174.151 tona kukuruza za zrno, 79.328 tona pšenice, 26.182 tone ječma, 10.956 tona zob i 6.113 tona raži. U odnosu na prethodnu godinu, povećanje proizvodnje zabilježeno je kod zob (+11%), ječma (+4,3%) i raži (+2%), dok je proizvodnja kukuruza smanjena za 18,4% i pšenice za 1%.

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine proizvodnja žitarica u 2025. godini odvijala se na stabilnim površinama, pri čemu su kukuruz i pšenica najzastupljenije kulture. Iako nisu dostupni detaljni podaci o proizvodnji po pojedinim vrstama žitarica, nije bilo značajnijih strukturnih promjena u odnosu na prethodnu godinu,

5.1.2. INDUSTRIJSKI USJEVI

Posmatrano ukupno, industrijski usjevi u 2025. godini pokazuju različite trendove po entitetima, pri čemu Republika Srpska bilježi rast suncokreta uz pad soje, dok Federacija BiH bilježi pad proizvodnje soje i duvana, uslovljen prvenstveno smanjenjem prinosa po jedinici površine.

U Republici Srpskoj u 2025. godini, prema podacima o prinosima ranih i kasnih usjeva, proizvedeno je 16.713 tona soje, što predstavlja smanjenje od 6% u odnosu na prethodnu godinu, te 4.157 tona suncokreta, što je više za 14% u poređenju sa proizvodnjom iz prethodne godine. Kretanja u ovom segmentu ukazuju na divergentne trendove, pri čemu je zabilježen pad proizvodnje soje uz istovremeni rast proizvodnje suncokreta.

U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2025. godini proizvedeno je 6.022 tone soje i 202 tone duvana. Proizvodnja soje zabilježila je smanjenje od 11,5%, što je posljedica pada prinosa po hektaru od 8%. Kod duvana je također evidentiran pad proizvodnje, iako su površine pod ovom kulturom povećane za 11% u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu je smanjenje prinosa po hektaru od 18% imalo ključan uticaj na ukupni pad proizvodnje.

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine proizvodnja industrijskih usjeva u 2025. godini odvijala se u ograničenom obimu, bez značajnije promjene u odnosu na prethodnu godinu. Najzastupljenije kulture su soja i druge uljarice, dok je duvan prisutan u manjem obimu. Iako nisu dostupni detaljni statistički podaci po pojedinim kulturama

5.1.3. KROMPIR I POVRĆE

Proizvodnja krompira i povrća u Bosni i Hercegovini u 2025. godini pokazuje različite trendove po entitetima, pri čemu Republika Srpska bilježi izražen rast paradajza uz pad većine ostalih kultura, Federacija BiH bilježi pad proizvodnje krompira i većine povrtlarskih kultura uz izuzetak kupusa i graška, dok Brčko distrikt zadržava stabilan nivo proizvodnje bez značajnijih promjena.

Prema statističkim podacima za 2025. godinu u Republici Srpskoj proizvedeno je 64.451 tona krompira, 27.558 tona paradajza, 21.245 tona paprike, 6.712 tona crnog luka i 2.339 tona bijelog luka. U odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast proizvodnje paradajza od 54,8%, dok je kod ostalih kultura evidentirano smanjenje proizvodnje, i to krompira za 37,9%, crnog luka za 39%, bijelog luka za 24% i paprike za 12%.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2025. godini proizvedeno je 153.361 tona krompira, uz smanjenje od 11% u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat smanjenja površina pod krompirom za 5% i pada prinosa po hektaru za 16%. Pored krompira, u Federaciji BiH proizvedeno je i 29.618 tona kupusa i kelja, 20.629 tona crnog luka, 19.146 tona paradajza, 12.532 tona paprike, 5.583 tona graha za zrno, 4.468 tona mrkve, 2.821 tona bijelog luka i 549 tona graška za zrno. U odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast proizvodnje kupusa i kelja od 8% i graška za zrno od 1,4%, dok je kod ostalih kultura zabilježen pad, i to mrkve za 8%, crnog luka i bijelog luka za po 7%, paprike za 4% i paradajza za 3%.

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine proizvodnja krompira i povrtlarskih kultura u 2025. godini odvijala se na stabilnim površinama, bez značajnijih strukturnih promjena u odnosu na prethodnu godinu. Najzastupljenije kulture su krompir, crni luk, paradajz i paprika, dok su ostale povrtlarske kulture prisutne u manjem obimu.

5.1.4. VOĆE

U strukturi voćarske proizvodnje u Bosni i Hercegovini najzastupljenije voćne vrste su šljiva (53%), jabuka (35%) i kruška (8%), dok se u manjoj mjeri uzgajaju trešnja, višnja, breskva i južno voće. Za voćarsku proizvodnju 2025. godina bila je izrazito nepovoljna zbog pojave proljetnih mrazeva i povećanih količina padavina tokom faze cvjetanja i zretanja plodova. Posljedica nepovoljnih vremenskih uslova bilo je značajno smanjenje proizvodnje kod većine važnijih voćnih vrsta, naročito jabuke, šljive i kruške, koje imaju najveće učešće u ukupnoj voćarskoj proizvodnji.

Prema statističkim podacima Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske u 2025. godini proizvedeno je 22.803,5 tona jabuke, 10.762 tona šljive, 6.751,1 tona kruške, maline 526,1 tona, 400,4 tona višnje i trešnje 95 tona. U odnosu na ostvarenu proizvodnju iz prethodne godine značajno je smanjena proizvodnja i to više od 50% jabuke, šljive, kruške, i maline dok je proizvodnja višnje zabilježila značajno povećanje proizvodnje i to više od 100%.

Prema statističkim podacima Federalnog zavoda za statistiku Bosne i Hercegovine o ostvarenim prinosima voća u 2025. godini u Federaciji Bosne i Hercegovine proizvedeno je 35.586 tona šljive, 37.932 tona jabuke, 13.028 tona kruške, 3.521 tona trešnje, breskve 5.552 tona, oraha 2.612 tona, višnje 1.631 tona, masline 1.775 tona, 1.079 tona smokve, kajsije 420 tona i badema 117 tona, mandarine 82 tona i limuna 33 tona. U poređenju sa proizvodnjom iz prethodne godine značajno je manja proizvodnja šljive i to za 54%, trešnje za 45%, kajsije za 40%, višnje za 29%, breskve za 24%, oraha za 22%, kruške za 19% i jabuke za 18%, dok je zabilježena veća proizvodnja mandarina za 14%, masline za 5%, limuna za 5%, smokve za 1% i badema oko 1%.

Iako za Brčko distrikt Bosne i Hercegovine nisu dostupni detaljni statistički podaci o proizvodnji pojedinačnih voćnih vrsta, podaci nadležnih institucija ukazuju da je i na području Distrikta 2025.

godina bila izrazito nepovoljna za voćarsku proizvodnju te su evidentirane i brojne štete uzrokovane nepovoljnim vremenskim neprilikama.

5.1.5. GROŽĐE

Ukupna površina pod intenzivnim zasadima vinograda u Bosni i Hercegovini u 2025. godini iznosila je 4.635,9 hektara, sa kojih je proizvedeno 39.024 tone grožđa. U odnosu na prethodnu godinu, kada je proizvodnja iznosila 37.522,6 tona, zabilježen je rast od oko 4%. Površine pod vinogradima nisu se mijenjale u posmatranom periodu, što ukazuje da je povećanje proizvodnje rezultat viših prinosa

Tabela 15: Površine pod intenzivnim vinogradima i proizvodnja grožđa u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj u 2024-2025. godini

Federacija Bosne i Hercegovine	2024	2025	Indeks 2025/2024
Proizvodnja (tona)	34.915	35.956	103
Površina (ha)	4.000	4.000	100
Republika Srpska	2024	2025	Indeks 2025/2024
Proizvodnja (tona)	2.607,60	3.068	118
Površina (ha)	635,6	635,6	100
Ukupno	2024	2025	Indeks 2025/2024
Proizvodnja (tona)	37.522,60	39.024	104
Površina (ha)	4.635,60	4.635,60	100

Obradu podataka je izvršio MVTEO Bosne i Hercegovine na osnovu raspoloživih statističkih podataka i podataka nadležnih anuitetskih ministarstava za poljoprivredu

Najveći dio proizvodnje grožđa i dalje se ostvaruje u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja učestvuje sa oko 92% u ukupnoj proizvodnji, dok Republika Srpska učestvuje sa oko 8%. Ovakva struktura potvrđuje dominantnu ulogu vinogradarskih područja Hercegovine u ukupnoj proizvodnji grožđa u Bosni i Hercegovini.

U Federaciji Bosne i Hercegovine vinogradi su se prostirali na oko 4.000 hektara, sa približno 13,6 miliona rodničkih čokota. Tokom 2025. godine proizvedeno je 35.956 tona grožđa, što predstavlja rast od 3% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan prinos iznosio je 2,7 kg/čokot, što je povećanje od 4,2% u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu nije došlo do promjene u obimu proizvodnih površina.

U Republici Srpskoj vinogradi su obuhvatali 635,6 hektara, bez promjene u odnosu na prethodnu godinu. Sa tih površina proizvedeno je 3.068 tona grožđa, što predstavlja povećanje od oko 18% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan prinos iznosio je 4,8 t/ha, što ukazuje na značajno poboljšanje proizvodnih rezultata u odnosu na prethodnu godinu.

5.1.6. KRMNO BILJE

Proizvodnja krmnog bilja u Bosni i Hercegovini u 2025. godini pokazuje različite trendove po entitetima, pri čemu Federacija BiH bilježi blago smanjenje proizvodnje većine kultura, dok

Republika Srpska ostvaruje rast kukuruza za silažu uz pad pojedinih višegodišnjih krmnih kultura, a Brčko distrikt zadržava stabilan nivo proizvodnje.

U 2025. godini u Federaciji Bosne i Hercegovine zabilježeno je smanjenje proizvodnje većine krmnih kultura. Najizraženiji pad evidentiran je kod kukuruza za krmu (-15,4%), stočne repe (-8,5%), djetelinskih smjesa (-6%) i djeteline (-2%), dok je rast proizvodnje ostvaren kod mješavine trave, mahunarki i žita (+7,3%) te lucerke (+0,4%). Ovakva kretanja ukazuju na blago slabljenje proizvodnog potencijala u segmentu stočne hrane.

U Republici Srpskoj u 2025. godini proizvedeno je 267.407,3 tone silažnog kukuruza, što predstavlja povećanje od oko 12% u odnosu na prethodnu godinu. Proizvodnja zelene krme iznosila je 14.272,7 tona i ostala je na nivou prethodne godine, dok je proizvodnja travno-djetelinskih smjesa iznosila 23.733,1 tonu, uz pad od 42%. Kretanja ukazuju na stabilnost ukupne krmne baze uz izražene razlike po pojedinim kulturama.

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine proizvodnja krmnog bilja odvijala se na stabilnim površinama bez značajnijih promjena u odnosu na prethodnu godinu, uz uobičajene godišnje oscilacije uslovljene agroklimatskim faktorima.

5.2. BROJNO STANJE STOKE

Prema raspoloživim statističkim podacima za 2025. godinu, stočni fond u Bosni i Hercegovini obuhvatao je 1.098.901 grlo ovaca, 429.938 grla svinja, 385.964 grla goveda i 58.245 grla koza. U poređenju s prethodnom godinom, evidentirane su određene promjene u brojnom stanju stoke. Broj koza smanjen je za 6%, a svinja za 3%, dok je kod ovaca zabilježen rast od 4%, a kod goveda povećanje od 1%. Ovi podaci ukazuju na relativno stabilna kretanja u stočarskoj proizvodnji, uz blagi rast broja ovaca i goveda te smanjenje broja svinja i koza.

Tabela 16: Ukupan broj stoke u Bosni i Hercegovini 2025/2024. godine

Vrste	2024	2025	Indeks 2025/2024
Goveda	383.817	385.964	101
Svinje	444.167	429.938	97
Koze	61.772	58.245	94
Ovce	1.058.493	1.098.901	104
Ukupno	1.968.164	1.973.048	100

Obradu podataka je izvršio MVTEO Bosne i Hercegovine na osnovu raspoloživih statističkih podataka i podataka nadležnih entitetskih ministarstava za poljoprivredu

Posmatrano prema strukturi stočnog fonda u Republici Srpskoj, najzastupljenije su ovce koje čine oko 51% ukupnog broja stoke. Slijede svinje sa učešćem od 32%, goveda sa 16%, dok koze imaju najmanji udio od svega 1%. U odnosu na 2024. godinu, povećanje brojnog stanja zabilježeno je jedino kod ovaca, i to za 6%, dok je broj koza smanjen za 12%, svinja za 2%, dok je broj goveda ostao na približno istom nivou kao prethodne godine.

U Federaciji Bosne i Hercegovine tokom 2025. godine rast brojnog stanja evidentiran je kod goveda za 2% i ovaca za 1%, dok je smanjenje zabilježeno kod svinja za 7% i koza za 2% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 17: Brojno stanje stoke u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Stoka	Republika Srpska		Federacija Bosne i Hercegovine		Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Goveda	177.415	177.125	196.586	199.586	9.816	9.253
Svinje	365.686	357.180	75.705	70.147	2.776	2.611
Koze	19.915	17.445	40.870	39.902	987	898
Ovce	547.818	580.637	497.985	505.283	12.690	12.981
Ukupno	1.130.749	1.132.387	811.146	814.918	26.269	25.743

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske, Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine također su evidentirane promjene u brojnom stanju stoke. Broj koza smanjen je za 9%, goveda za 6% i svinja za 6%, dok je broj ovaca povećan za 2% u odnosu na 2024. godinu.

5.3. STOČARSKA PROIZVODNJA

5.3.1. Proizvodnja sirovog mlijeka

Broj muznih krava u Bosni i Hercegovini tokom 2025. godine iznosio je 175.157 grla, što predstavlja blago smanjenje od 1% u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno, broj muznih koza smanjen je za 6%, dok je broj muznih ovaca bio manji za 5% u poređenju sa 2024. godinom. Smanjenje broja muznih grla rezultat je rasta troškovima stočarske proizvodnje, smanjenom profitabilnošću mljekarskog sektora i sve izraženijim problemom nedostatka radne snage u ruralnim područjima.

Tabela 18: Broj muženih grla u proizvodnji sirovog mlijeka

Muzna grla	2024	2025	Indeks 2025/2024
Krave	177.120	175.157	99
Ovce	216.105	206.038	95
Koze	35.387	33.228	94

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske, Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Posmatrano prema entitetima, u Republici Srpskoj tokom 2025. godine evidentirano je smanjenje broja koza za mužu za 8%, muznih ovaca za 6% i muznih krava za 4% u odnosu na prethodnu godinu.

U Federaciji Bosne i Hercegovine zabilježen je nešto povoljniji trend, pa je ukupan broj muznih krava povećan za oko 2%, dok je broj muznih koza smanjen za 5%, a muznih ovaca za 4% u odnosu na 2024. godinu.

Tabela 19: Broj muženih grla u proizvodnji sirovog mlijeka u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Muzna grla	Republika Srpska		
	2024	2025	Indeks 2025/2024
Krave	77.233	74.000	96
Ovce	5.353	5.042	94
Koze	10.915	10.007	92
Muzna grla	Federacija Bosne i Hercegovine		
	2024	2025	Indeks 2025/2024
Krave	96.842	98.740	102
Ovce	209.252	199.776	96
Koze	24.072	22.823	95
Muzna grla	Brčko distrikt Bosne i Hercegovine		
	2024	2025	Indeks 2025/2024
Krave	2.730	2.417	89
Ovce 74	1.3710	1.220	89
Koze	402	398	99

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske, Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine evidentirano je značajno smanjenje broja muznih krava od 11%, kao i broj ovaca za mužu za 11%, a broj muznih koza je neznatno manji i to oko 1% u odnosu na prethodnu godinu.

5.3.2. Proizvodnja sirovog mlijeka

Ukupna količina namuženog sirovog mlijeka u Bosni i Hercegovini tokom 2025. godine iznosila je 619,66 miliona litara, što predstavlja povećanje od 2% u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrano prema vrstama mlijeka, proizvodnja sirovog kravljeg mlijeka povećana je za 3%, a kozjeg mlijeka za 4%, dok je proizvodnja sirovog ovčijeg mlijeka smanjena za 7% u odnosu na 2024. godinu. Ovakva kretanja ukazuju na relativnu stabilnost proizvodnje kravljeg i kozjeg mlijeka, dok se sektor ovčarstva suočava s izraženijim padom proizvodnje. Proizvodnja sirovog mlijeka odnosno sektor stočarstva i mljekarstva, prije svega rastom troškova stočne hrane, smanjenja broja muznih grla i nedostatak radne snage u ruralnim područjima.

Prema raspoloživim statističkim podacima za 2025. godinu, u Republici Srpskoj proizvedeno je ukupno 290,2 miliona litara sirovog mlijeka, od čega se najveći dio odnosi na kravlje mlijeko sa 286,4 miliona litara. Proizvodnja kozjeg mlijeka iznosila je 3,4 miliona litara, dok je proizvodnja ovčijeg mlijeka iznosila 400 hiljada litara. U poređenju sa prethodnom godinom, najveće smanjenje zabilježeno je u proizvodnji sirovog ovčijeg mlijeka, i to za 20%. Proizvodnja sirovog kravljeg mlijeka povećana je za oko 2%, dok je proizvodnja kozjeg mlijeka ostvarila značajan rast od 17%, odnosno za oko 0,5 miliona litara više u odnosu na prethodnu godinu.

U Federaciji Bosne i Hercegovine tokom 2025. godine proizvedeno je 324,1 milion litara sirovog mlijeka, što je za 1% više nego 2024. godine. Proizvodnja sirovog kravljeg mlijeka iznosila je 297,4 miliona litara i bila je veća za 1%, proizvodnja ovčijeg mlijeka 11,35 miliona litara i veća je

za 4%, dok je proizvodnja kozjeg mlijeka iznosila 5,05 miliona litara i povećana je za 6% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 20: Ukupna proizvodnja sirovog kravljeg, ovčijeg i kozjeg mlijeka (litara)

Ukupna proizvodnja sirovog mlijeka u Bosni i Hercegovini			
Sirovo mlijeko	2024	2025	Indeks 2025/2024
Kravlje mlijeko	584.708.000	600.252.200	103
Ovčije mlijeko	11.958.000	11.154.000	93
Kozje mlijeko	7.973.000	8.256.000	104
Ukupno	604.639.000	619.662.200	102
Republika Srpska			
Sirovo mlijeko	2024	2025	Indeks 2025/2024
Kravlje	281.600.000	286.400.000	102
Ovčije	500.000	400.000	80
Kozje	2.900.000	3.400.000	117
Ukupno	285.000.000	290.200.000	102
Federacija Bosne i Hercegovine			
Sirovo mlijeko	2024	2025	Indeks 2025/2024
Kravlje	297.358.000	308.621.000	104
Ovčije	11.350.000	10.665.000	93
Kozje	5.046.000	4.831.000	96
Ukupno	313.754.000	324.117.000	103
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine			
Sirovo mlijeko	2024	2025	Indeks 2025/2024
Kravlje	5.750.000	5.231.200	91
Ovčije	108.000	89.000	82
Kozje	27.000	25.000	93
Ukupno	5.885.000	5.345.200	91

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske, Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Brčko distriktu Bosne i Hercegovine proizvedeno je 5,35 miliona litara sirovog mlijeka, što predstavlja smanjenje od 9% u odnosu na 2024. godinu. Najizraženiji pad zabilježen je u proizvodnji ovčijeg mlijeka, koja je smanjena za 18%, dok je proizvodnja kravljeg mlijeka smanjena za 9%, a kozjeg mlijeka za 7%.

Kretanja u proizvodnji sirovog mlijeka ukazuju na izazove s kojima se suočava sektor stočarstva i mljekarstva, prije svega kroz rast troškova stočne hrane, smanjenje broja muznih grla i nedostatak radne snage u ruralnim područjima.

5.3.2.1. Otkup sirovog mlijeka

U prosjeku se između 45% i 50% proizvedenog sirovog kravljeg mlijeka otkupljuje od strane mljekara za potrebe daljnje prerade. Preostali dio, koji iznosi približno 50% do 55%, prerađuje se na samim poljoprivrednim gazdinstvima u obliku proizvoda kao što su sir, kajmak i kiselo mlijeko, te se koristi za vlastitu potrošnju ili plasira na lokalnim pijacama. Relativno nizak stepen otkupa

mlijeka, koji ne prelazi polovinu ukupne proizvodnje, ukazuje na izraženu ekstenzivnost i ograničenu tržišnu orijentisanost domaće proizvodnje sirovog mlijeka.

Ukupna količina sirovog kravljeg mlijeka u Bosni i Hercegovini isporučena otkupljivačima u 2025. godini je iznosila 299.873 tone i veća je za 8% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan sadržaj mliječne masti u mlijeku je iznosio 3,9%, a sadržaj proteina 3,4%.

Tabela 21: Otkup sirovog kravljeg mlijeka u Bosni i Hercegovini 2024-2025. godine

	2024	2025	Indeks 2025/2024
Otkup kravljeg mlijeka (tona)	272.812	299.873	108
Prosječan sadržaj masti(%)	3,9	3,9	100
Prosječan sadržaj proteina (%)	3,4	3,4	100

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Mljekare u Republici Srpskoj su tokom 2025. godine otkupile 104.030 tone sirovog kravljeg mlijeka što je za 6% veća količina u odnosu na količinu mlijeka prikupljenu tokom 2024. godine. U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2025. godini količina ukupno otkupljenog kravljeg mlijeka je iznosila 196.131 tonu i za 9% je veća u odnosu na otkupljenu količinu mlijeka iz prethodne godine.

5.3.2.2. Prerada mlijeka i proizvodnja mliječnih proizvoda

Ukupni kapaciteti prerade mlijeka su oko 350 miliona litara, a iskorišćenost mljekarskih kapaciteta iznosi u prosjeku oko 60%. Ukupna količina mlijeka i mliječnih proizvoda koju su mljekare u BiH proizvele u toku 2025. godine je iznosila 260.359 tona te je zabilježeno neznatno povećanje ukupne proizvodnje za 3% u poređenju sa proizvodnjom iz prethodne godine.

Tabela 22: Proizvodnja mlijeka i ostalih mliječnih proizvoda u mljekarama u Bosni i Hercegovini (u tonama)

Proizvodi	2024	2025	Indeks 2025/2024
Konzumno mlijeko	139.256	138.384	99
Pavlaka	24.359	25.907	106
Fermentirani mliječni proizvodi	55.208	59.465	108
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	1.954	2.600	133
Surutka	22.684	23.895	105
Kravljji sir	9.174	10.108	110
Ukupno	252.635	260.359	103

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Struktura proizvodnog programa mljekara je godinama ista te je konzumno mlijeko (punomasno, obrano, djelimično obrano mlijeko) i u toku 2025. godine vodeći proizvod sa učešćem od 53% u ukupnoj proizvodnji. Proizvodnja konzumnog mlijeka direktno utiče na trendove ukupne proizvodnje mljekarske industrije.

Konzumno mlijeko – Nakon pada proizvodnje u ranijim godinama, u posljednje dvije godine prisutan je trend stabilizacije, pri čemu se proizvodnja zadržava na približno istom nivou. U 2025.

godini proizvedeno je 138.384 tona mlijeka, što predstavlja blago smanjenje od 1% u odnosu na prethodnu godinu.

Fermentisani proizvodi – Proizvodnja jogurta i ostalih fermentisanih proizvoda u 2025. godini iznosila je 59.465 tona, što predstavlja povećanje od 8% u odnosu na prethodnu godinu. Proizvodnja ove kategorije proizvoda nastavila je trend rasta, što ukazuje na stabilnu potražnju i dalji razvoj tržišta fermentisanih proizvoda.

Pavlaka (vrhnje) – Sa proizvedenih 25.907 tona, pavlaka je zauzela treće mjesto po obimu proizvodnje, uz rast od 6% u odnosu na prethodnu godinu. Rast proizvodnje sa 24.359 tona u 2024. na 25.907 tona u 2025. godini ukazuje na stabilno povećanje potražnje, ali i na jačanje prerađivačkih kapaciteta u ovom segmentu.

Surutka – Proizvodnja surutke u 2025. godini iznosila je 23.895 tona, čime se ovaj proizvod svrstava na četvrto mjesto u strukturi mljekarskog programa. Kao i kod većine mliječnih proizvoda, proizvodnja surutke zabilježila je rast od 5%.

Maslac i ostali žuto-masni proizvodi – Proizvodnja maslaca i ostalih žuto-masnih proizvoda u 2025. godini iznosila je 2.600 tona, što predstavlja značajan rast od 33% u odnosu na prethodnu godinu. Ovakav porast može biti rezultat povećane potražnje, ali i promjena u potrošačkim navikama, uključujući veći interes za proizvode s višim udjelom mliječne masti.

Kravlji sir – Proizvodnja kravljeg sira u 2025. godini dostigla je 10.087 tona, što predstavlja povećanje od 10% u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj trend ukazuje na stabilnu i rastuću potražnju, kao i na potencijal za dalji razvoj i izvozno usmjerenje ovog segmenta mliječne industrije.

Kada je riječ o proizvodnji mliječnih proizvoda u mljekarama u Republici Srpskoj u 2025. godini je u odnosu na 2024. godinu povećana proizvodnja pavlake za 25%, kravljeg sira za 11%, konzumnog mlijeka za 11%, maslaca i ostalih žutomasnih proizvoda za 8%, dok je istovremeno zabilježeno smanjenje proizvodnje fermentisanih mliječnih proizvoda za 6%.

Tabela 23: Proizvodnja mlijeka i ostalih mliječnih proizvoda u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine (u tonama)

Kategorije proizvoda	Republika Srpska		Indeks 2025/2024
	2024	2025	
Konzumno mlijeko	32.049	36.697	111
Pavlaka	8.791	11.027	125
Fermentisani mliječni proizvodi	27.942	26.226	94
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	291	317	108
Kravlji sir	3.787	4.186	111
Ukupno	72.860	78.453	108
Kategorije proizvoda	Federacija Bosne i Hercegovine		Indeks 2025/2024
	2024	2025	
Konzumno mlijeko	107.207	102.651	96

Pavlaka	15.568	14.881	96
Fermentirani mliječni proizvodi	31.266	33.240	106
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	1.663	2.284	137
Sir (sve vrste sireva)	5.499	6.055	110
Ukupno	161.203	159.111	99

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske i Federalni zavod za statistiku

U proizvodnji mliječnih proizvoda u mljekarama Federacije Bosne i Hercegovine povećanje proizvodnje je zabilježeno u proizvodnji maslac i ostalih žutomasnih proizvoda za 37%, sira za 10%, dok je istovremeno zabilježeno smanjenje proizvodnje konzumnog mlijeka za 6%, i pavlake za 6%.

5.4. PROIZVODNJA JAJA I MESA PERADI

5.4.1. Proizvodnja jaja

U 2025. godini u Bosni i Hercegovini proizvedeno je ukupno 794,7 miliona kokošjih jaja. Od ukupne proizvodnje, u Republici Srpskoj proizvedeno je oko 478,2 miliona komada, u Federaciji Bosne i Hercegovine 310,0 miliona komada, dok je u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine proizvedeno oko 6,4 miliona komada jaja. Ukupna proizvodnja kokošjih jaja u 2025. godini bila je veća za 3% u odnosu na prethodnu godinu. Rast proizvodnje rezultat je povećanja broja kokoši nosilica za 2%, ali i blagog povećanja prosječnog broja snesenih jaja po kokoši nosilici, koji je sa prosječnih 206 komada povećan za 1% u odnosu na 2024. godinu.

Peradarski sektor i dalje predstavlja jednu od stabilnijih grana stočarske proizvodnje u Bosni i Hercegovini, prvenstveno zbog kraćih proizvodnih ciklusa i bržeg prilagođavanja tržišnim uslovima. Rast broja nosilica i produktivnosti ukazuje na veća ulaganja u intenzivnu proizvodnju.

Tabela 24: Broj kokoši nosilja i proizvodnja jaja u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Ukupna proizvodnja jaja u Bosni i Hercegovini			
	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj kokoši nosilja (komada)	3.795.853	3.864.540	102
Ukupan broj jaja (komada)	773.113.000	794.658.000	103
Broj jaja po kokoški nosilji	204	206	101
Republika Srpska			
	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj kokoši nosilja (komada)	2.138.283	2.176.813	102
Ukupan broj jaja (komada)	471.100.000	478.200.000	102
Broj jaja po kokoški nosilji	220	220	100
Federacija Bosne i Hercegovine			
	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj kokoši nosilja (komada)	1.625.000	1.656.000	102
Ukupan broj jaja (komada)	295.313.000	310.036.000	105

Broj jaja po kokoški nosilji	182	187	103
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine			
	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj kokoši nosilja (komada)	32.570	31.727	97
Ukupan broj jaja (komada)	6.700.000	6.422.000	96
Broj jaja po kokoški nosilji	206	202	98

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske, Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Veća proizvodnja kokošjih jaja u 2025. godini zabilježena je u Federaciji Bosne i Hercegovine, gdje je proizvodnja povećana za 5%, kao i u Republici Srpskoj, gdje je evidentiran rast od oko 2% u odnosu na prethodnu godinu. S druge strane, u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine zabilježeno je smanjenje proizvodnje kokošjih jaja od 4%.

5.4.2. Klanje peradi u klanicama i neto proizvodnja mesa

Proizvodnja peradarskog mesa jedna je od vodećih grana stočarske proizvodnje u Bosni i Hercegovini. Oko 80% neto mase svježeg mesa u klanicama čini upravo meso peradi. Razvoj ove proizvodnje posebno je intenziviran nakon dobijanja dozvole za izvoz piletine na tržište Evropske unije, što je dovelo do povećanja proizvodnih kapaciteta i broja peradi, posebno brojlera koji se kolju u klanicama. Tokom 2025. godine u klanicama je zaklano 47,2 miliona komada peradi, što predstavlja povećanje od 3% u odnosu na prethodnu godinu. Od toga je ostvarena neto količina mesa od 79.469 tona, što je za 4% više nego prethodne godine.

Tabela 25: Zaklana perad u klanicama i neto težina zaklane peradi u Bosni i Hercegovini

2024		2025		Indeks 2025/2024	
Miliona komada	Neto težina (tona)	Miliona komada	Neto težina (tona)	Miliona komada	Neto težina (tona)
44,6	73.944	47,2	79.469	103	104

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U Republici Srpskoj udio neto proizvodnje mesa peradi u ukupnoj proizvodnji iznosi 38%. Tokom 2025. godine zaklano je 16,6 miliona komada peradi, pri čemu je ostvareno 30.397 tona svježeg mesa. I broj zaklane peradi i neto proizvodnja bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu, i to za 21% kada je riječ o broju, odnosno 22% kada je riječ o neto masi.

Tabela 26: Zaklana perad u klanicama i neto težina zaklane peradi u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine

Perad	2024		2025		Indeks 2025/2024	
	Miliona komada	Neto težina (tona)	Miliona komada	Neto težina (tona)	Miliona komada	Neto težina (tona)
Republika Srpska	13,7	24.845	16,6	30.397	121	122
Federacija Bosne i Hercegovine	30,9	49.099	30,7	49.158	99	100
Ukupno	44,6	73.944	47,3	79.555	106	108

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske i Federalni zavod za statistiku

U Federaciji Bosne i Hercegovine udio neto proizvodnje mesa peradi u ukupnoj proizvodnji iznosi 62%. Broj zaklane peradi iznosio je 30,7 miliona komada, dok je ostvarena neto količina svježeg mesa bila 49.157 tona, što ukazuje na stabilan nivo proizvodnje u odnosu na prethodnu godinu.

5.5. KLANJE STOKE U KLANICAMA I NETO PROIZVODNJA MESA

5.5.1. Klanje stoke u klanicama i neto proizvodnja mesa

U klanicama u Bosni i Hercegovini je tokom 2025. godine zaklano 88.096 grla svinja, 61.124 grla ovaca i 46.391 grla goveda. Broj zaklanih svinja je u odnosu na prethodnu godinu godinu veći za 16%, goveda za 20%, dok je broj zaklanih ovaca manji za 4%. Imajući u vidu povećanje broja zaklanih svinja i goveda, povećana je i ukupna proizvodnja svježeg mesa u klanicama za 21% u poređenju na ostvarenu proizvodnju iz prethodne godine.

Tabela 27: Broj zaklanih životinja i neto proizvodnja mesa u klanicama u Bosni i Hercegovini

Kategorije	2024		2025		Indeks 2025/2024	
	Broj grla	Neto težina (tona)	Broj grla	Neto težina (tona)	Broj grla	Neto težina (tona)
Goveda	38.616	9.792	46.391	12.017	120,13	122,71
Ovce	63.718	1.083	61.124	978	95,93	90,47
Svinje	76.110	5.460	88.096	6.712	115,71	122,95
Ukupno	178.444	16.335	195.611	19.707	110	121

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Govede meso - Ukupan broj zaklanih goveda u klanicama u Bosni i Hercegovini iznosio je 46.391 grlo i veći je za 20%, što se odrazilo i na povećanje neto količine svježeg goveđeg mesa na 12.017 tona.

U Federaciji Bosne i Hercegovine broj zaklanih goveda povećan je za 6.985 grla, odnosno za 25% u poređenju s prethodnom godinom. U skladu s tim, neto masa proizvedenog goveđeg mesa iznosila je 9.007 tona, što je za 1.811 tonu ili 25% više u odnosu na prethodnu godinu.

Slična situacija zabilježena je i u Republici Srpskoj kada je riječ o proizvodnji goveđeg mesa. Broj zaklanih goveda bilježi rast, što je u skladu s povećanjem ukupnog broja goveda. Tokom 2025. godine broj zaklanih goveda veći je za 1.975 grla, odnosno za 22%, dok je neto proizvodnja mesa iznosila 2.933 tone, što predstavlja povećanje od 24% u odnosu na prethodnu godinu. U klanicama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine tokom 2025. godine je zaklano 322 grla goveda što je za 6% manje nego prethodne godine. Što se tiče ostvarene neto proizvodnje goveđeg mesa iznosila je 77 tone i bila je manja za 5% u odnosu na proizvodnju iz prethodne godine.

Ovakvi trendovi ukazuju na stabilan rast proizvodnje goveđeg mesa u Bosni i Hercegovini, koji je posljedica povećanja stočnog fonda, rasta tržišne potražnje te unapređenja proizvodnih i klaničkih kapaciteta. Dodatno, mjere podrške sektoru stočarstva doprinose održavanju i jačanju proizvodnje u oba entiteta.

Tabela 28: Klanje stoke i neto proizvodnja mesa u klaonicama u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Republika Srpska	2024		2025		Indeks 2025/2024	
	Broj grla	Neto težina (u tonama)	Broj grla	Neto težina (u tonama)	Broj grla	Neto težina (u tonama)
Goveda	8.989	2.360	10.964	2.933	122	124
Ovce	6.711	124	7.296	131	109	106
Svinje	53.789	3.757	71.238	5.215	132	139
Ukupno	68.991	6.312	89.498	8.279	130	131
Federacija Bosne i Hercegovine	2024		2025		Indeks 2025/2024	
	Broj grla	Neto težina (u tonama)	Broj grla	Neto težina (u tonama)	Broj grla	Neto težina (u tonama)
Goveda	28.113	7.196	35.098	9.007	125	125
Ovce	57.007	963	53.814	846	94	88
Svinje	14.773	1.315	13.924	1.496	94	114
Ukupno	99.893	9.474	102.836	11.349	103	120
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	2024		2025		Indeks 2025/2024	
	Broj grla	Neto težina (u tonama)	Broj grla	Neto težina (u tonama)	Broj grla	Neto težina (u tonama)
Goveda	341	81	322	77	94	95
Svinje	94	6	65	5	69	83
Ukupno	435	87	387	82	89	94

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske i Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Ovčije meso – Ukupan broj zaklanih ovaca u Bosni i Hercegovini iznosio je 61.124 grla, dok je ostvarena neto količina svježeg mesa bila 978 tona. U odnosu na prethodnu godinu broj zaklanih ovaca smanjen je za 4%, što je rezultiralo padom neto proizvodnje ovčijeg mesa za 9%.

Posmatrano po entitetima, u Republici Srpskoj neto proizvodnja ovčijeg mesa iznosila je 131 tonu, što predstavlja povećanje od 7 tona ili 6% u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 124 tone. Na ovaj rast uticao je porast broja zaklanih ovaca za 585 grla, odnosno 9%. U Federaciji Bosne i Hercegovine zabilježeno je značajno smanjenje proizvodnje ovčijeg mesa. Broj zaklanih ovaca smanjen je za 3.193 grla, odnosno 6%, dok je neto proizvodnja smanjena za 117 tona ili 12% u odnosu na prethodnu godinu.

Ovakva kretanja mogu se objasniti promjenama u stočnom fondu, kao i razlikama u ekonomskim i proizvodnim uslovima između entiteta. Smanjenje ukupnog broja zaklanih ovaca u Bosni i Hercegovini ukazuje na slabiju ponudu i potencijalno smanjenje interesa za uzgoj ovaca, što se direktno odražava na ukupnu proizvodnju.

Svinjsko meso - Proizvodnja svinjskog mesa u Bosni i Hercegovini u cjelini je usmjerena na domaće tržište, prvenstveno za potrošnju u svježem stanju i kratkotrajnim prerađevinama. Na kretanja u sektoru svinjogojstva tokom 2024. godine značajno je uticala pojava afričke svinjske kuge u zemljama okruženja, a kasnije i na domaćem tržištu. To je dovelo do smanjenja stočnog fonda, manjeg otkupa žive stoke zbog visokih cijena prasadi i tovnih svinja, kao i rasta cijena

svježeg svinjskog mesa. Ipak, tokom 2025. godine dolazi do postepenog oporavka stočnog fonda, što se odražava na rast proizvodnje.

Ukupan broj zaklanih svinja u Bosni i Hercegovini tokom 2025. godine veći je za 16%, dok je neto proizvodnja mesa povećana za 23% u odnosu na prethodnu godinu. Na ovaj rast najviše je uticao porast broja zaklanih svinja u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine. U Republici Srpskoj zaklano je 71.238 grla svinja, što je povećanje od 32%, dok je neto proizvodnja mesa iznosila 5.215 tona, odnosno 39% više nego prethodne godine. Ovaj rast ukazuje na oporavak stočnog fonda i stabilizaciju proizvodnje nakon prethodnih poremećaja na tržištu. U Federaciji Bosne i Hercegovine zaklano je 13.924 grla svinja, što predstavlja smanjenje od 6% u odnosu na prethodnu godinu. Ipak, neto proizvedena količina mesa iznosila je 1.496 tona, što je za 14% više. Ovakav rezultat ukazuje na povećanu prosječnu masu i efikasnost tova, uprkos manjem broju zaklanih grla.

Takođe, broj zaklanih svinja u klaonicama u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine je zabilježio pad za 29 grla ili 31% što se odrazilo na proizvodnju od 5 tona što je u odnosu na proizvodnju iz prethodne godine manje za 17%.

5.6. PROIZVODNJA MEDA

Iako je broj pčelinjih košnica u Bosni i Hercegovini tokom 2025. godine ostao na približno istom nivou kao i prethodne godine, veći prosječan prinos meda po košnici, koji je iznosio 9,0 kg, pozitivno je uticao na ukupnu proizvodnju meda. Ukupna proizvodnja meda dostigla je 3.978 tona, što predstavlja povećanje od oko 15% u odnosu na 2024. godinu.

U ukupnoj proizvodnji meda najveće učešće ostvaruje Federacija Bosne i Hercegovine sa oko 56%, zatim Republika Srpska sa 40%, dok Brčko distrikt Bosne i Hercegovine učestvuje sa oko 4% ukupne proizvodnje.

Tabela 29: Broj košnica i proizvodnja meda u Bosni i Hercegovini (2024-2025. godine)

	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj košnica	439.032	438.394	100
Proizvodnja meda (u tonama)	3.464	3.978	115
Prinos meda po košnici (u kg)	7,9	9,0	114

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske i Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

U Federaciji Bosne i Hercegovine proizvedene su 2.222 tone meda iz 267.660 pčelinjih košnica, pri čemu je ostvaren prosječan godišnji prinos od 8,3 kg meda po košnici. U Republici Srpskoj, uprkos smanjenju broja košnica za 2% u odnosu na prethodnu godinu, ostvarena je proizvodnja od 1.590 tona meda, što predstavlja značajan rast od 37% u odnosu na 2024. godinu. Istovremeno, prosječan prinos meda po košnici iznosio je 9,9 kg i bio je veći za 39% u odnosu na prethodnu godinu. Ovakvi rezultati ukazuju na povoljnije klimatske uslove i bolju produktivnost pčelinjih zajednica tokom godine.

Tabela 30: Proizvodnja meda u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (2024-2023. godine)

Republika Srpska	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj košnica	165.000	161.100	98
Proizvodnja meda (u tonama)	1.164	1.590	137
Prinos meda po košnici (u kg)	7,1	9,9	139
Federacija Bosne i Hercegovine	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj košnica	264.660	267.524	101
Proizvodnja meda (u tonama)	2.134	2.222	104
Prinos meda po košnici (u kg)	8,1	8,3	103
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	2024	2025	Indeks 2025/2024
Broj košnica	9.372	9.770	104
Proizvodnja meda (u tonama)	166	166	100
Prinos meda po košnici (u kilogramima)	18	18	100

Izvor: Zavod za statistiku Republike Srpske i Federalni zavod za statistiku, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Kada je riječ o Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, proizvodnja meda zadržala se na nivou od 166 tona, koliko je proizvedeno i prethodne godine. Broj pčelinjih košnica povećan je za 4% i iznosio je 9.770, dok je prosječan prinos meda po košnici od 18 kg ostao nepromijenjen.

Na pijacama širom Bosne i Hercegovine tokom 2025. godine prodato je ukupno 69.993 kilograma meda u vrijednosti od oko 1,6 miliona KM. Prosječna prodajna cijena meda iznosila je 22,80 KM po kilogramu.

Rast proizvodnje meda u 2025. godini prvenstveno je rezultat većeg prinosa po košnici, obzirom na povoljne vremenske uslove, boljom pašom i unaprjeđenjem pčelarske proizvodnje. Stabilna potražnja i relativno visoka tržišna cijena meda dodatno potvrđuju značaj pčelarstva kao jedne od perspektivnijih grana poljoprivredne proizvodnje u Bosni i Hercegovini.

6. UZGOJ I PROIZVODNJA KONZUMNE RIBE U BOSNI I HERCEGOVINI

Ukupna proizvodnja konzumne slatkovodne ribe u 2025. godini je iznosila 5.560,4 tona i veća je za 16% u odnosu na 2024. godinu. Od ukupne količine proizvedene slatkovodne konzumne ribe oko 95% se odnosilo na pastrmku, 4,8% se odnosilo na šarana i 0,2% na ostale slatkovodne ribe. U 2025. godini je zabilježeno značajno povećanje proizvodnje pastrmke i to za 17%, ostale slatkovodne ribe za 38%, dok je proizvodnja šarana neznatno manja i to skoro 1% u poređenju sa proizvedenom količinom iz prethodne godine.

Tabela 31: Proizvodnja konzumne ribe i školjkaša u Bosni i Hercegovini (2024-2025)

Vrste ribe	2024	2025	Indeks 2025/2024
Pastrmka (tona)	4.492	5.269	117
Šaran (tona)	261	261	99
Ostale slatkovodne ribe (tona)	22	30,4	138
Morska riba	z	z	-
Školjkaši	-	-	-

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

z-povjerljiv podatak, -nema pojave

U 2025. godini površina pastrmskih ribnjaka u eksploataciji u Bosni i Hercegovini iznosila je 119.597 m² što je u poređenju sa ukupnom površinom iz prethodne godine više za 4%. Površine za kaveze za eksploataciju ribe od 114,933 m³ su takođe zabilježile povećanje za 18%.

Tabela 32: Struktura objekata u eksploataciji u Bosni i Hercegovini

Objekti u eksploataciji	2024	2025	Indeks 2025/2024
Pastrmski ribnjaci (m ²)	114.792	119.597	104
Šaranski ribnjaci (ha)	z	z	z
Kavezi (m ³)	97.108	114.933	118

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine z- povjerljiv podatak

Ukupni kapaciteti pastrmskih ribnjaka za proizvodnju ribe u Republici Srpskoj su iznosili 58.727 m² i šaranskih ribnjaka 2.045 hektara.

Tabela 33: Proizvodnja konzumne ribe u Republici Srpskoj

Vrsta ribe	2024	2025	Indeks 2025/2024
Šaran	256	234	92
Pastrmka	2.126	2.711	128
Ostala riba	19	24	121
Ukupno	2.401	2.969	124

Izvor: Republički zavod za statistiku Republike Srpske

Proizvodnja konzumne ribe u ribnjacima Republici Srpskoj u 2025. godini je iznosila 2.969 tona i znatno je veća i to za 568 tona ili 24% u odnosu na proizvodnju iz prethodne godine. U ukupnoj proizvodnji ribe tokom 2025. godine proizvodnja pastrmke činila je 91%, proizvodnja šarana 8% i proizvodnja ostale ribe 1%. Značajno povećanje proizvodnje je zabilježeno u proizvodnji pastrmke i to za 28% i ostale ribe za 21%, dok je proizvodnja šarana manja za 8% u odnosu na prethodnu godinu.

Prema raspoloživim statističkim podacima o kapacitetima za uzgoj ribe u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2025. godinu, pastrmski ribnjaci zauzimaju površinu od 60.870 m², dok za šaranske i druge kategorije ribnjaka podaci nisu objavljeni.

Tabela 34: Uzgoj i proizvodnja slatkovodne i morske ribe u Federaciji Bosne i Hercegovine

Godina	2024	2025	Indeks 2025/2024
Slatkovodna riba			
Pastrmka (tona)	2.413	2.628	109
Ostala riba (tona)	8	34	
Ukupno (tona)	2.422	2.662	110
Morska riba			
Orada (tona)	66	44	67
Lubin (tona)	42	35	82
Ukupno (tona)	108	79	73

Izvor: Federalni zavod za statistiku Bosne i Hercegovine

Ukupna proizvodnja slatkovodne ribe u Federaciji Bosne i Hercegovine tokom 2025. godine je iznosila 2.662 tone, što predstavlja povećanje proizvodnje za 10% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna proizvodnja pastrmke iznosi 2.628 tona i u odnosu na prošlu godinu je veća za 9%, a

proizvodnja ostale slatkovodne ribe iznosi 34 tone i veća je za 36 tona ili više od 300% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna proizvodnja morske ribe iznosi 79 tona i manja je za 27% u odnosu na prethodnu godinu. Proizvodnja orade manja je za 33% a lubina za 18%.

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine uzgajaju se šaran, som, pastrmka i tolstobik. Prema podacima iz baze za podsticaje u poljoprivredi za 2025. godinu Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu ukupna prijavljena površina pod ribnjacima je 5,77 hektara.

7. BUDŽETSKA SREDSTVA ZA PODRŠKU POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU U BOSNI I HERCEGOVINI

7.1. Regulatorni okvir za implementaciju podrške poljoprivredi i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini

Federacija Bosne i Hercegovine: Tokom 2025. godine, podrška poljoprivredi i ruralnom razvoju u Federaciji Bosne i Hercegovine implementirana je na osnovu Programa¹ novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2025. godinu i pripadajućih pravilnika za svaki model podrške. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila je navedeni Program, kojim su utvrđena ukupna planirana sredstva za 2025. godinu u iznosu od 182 miliona KM, namijenjena direktnim programskim mjerama podrške. Struktura ovih sredstava obuhvata 134,32 miliona KM za proizvodne mjere (od čega 105,60 miliona KM za stočarsku proizvodnju i 28,72 miliona KM za biljnu proizvodnju), 43,38 miliona KM za ruralni razvoj, 3,50 miliona KM za ostale vrste podrški te oko 0,8 miliona KM rezervnih sredstava. Ukupno planirana sredstva za poljoprivredu i ruralni razvoj u Federaciji BiH za 2025. godinu iznosila su 252,61 milion KM, uključujući 70,61 milion KM iz kantonalnih budžeta (zbir izdvajanja svih deset kantona). Od ukupno planiranih sredstava realizovano je 251,58 miliona KM, što ukazuje na visok stepen izvršenja planiranog budžeta u 2025. godini. Kada su u pitanju novine vezane za regulatorni okvir, tokom 2025. godine usvojena su tri nova Pravilnika i to:

- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ostalih vrsta podrški („Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 55/25),
- Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji („Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 43/25),
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarenja novčanih podrški po modelu ruralnog razvoja („Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 38/25)

U okviru Pravilnika o uslovima i načinu ostvarenja novčanih podrški po modelu ruralnog razvoja u 2025. godini je uvedena nova mjera predviđena regulativama Evropske unije i to „Podrška osnivanju preduzeća (obrta, zadruga i pravnih osoba) na ruralnom području“. Usvojen je i „Pilot program ekonomskog osnaživanja žena u ruralnim područjima za 2025. godinu („Službeni glasnik Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 53/25). Ovaj Program namijenjen je kao podrška samozapošljavanju žena u ruralnim područjima, kroz podršku uspostavljanja i jačanja ženskog preduzetništva po osnovu realizacije Partnerskog sporazuma sa UN Women, u okviru projekta „Žene pokretačice razvoja u poljoprivredi i ruralnim područjima“, a koji zajednički implementiraju

¹ Službeni glasnik FBiH 26/25

UN Women i FAO, a finansira Švedska. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je za ovaj projekat izdvojila 250 hiljada KM.

Republika Srpska: Tokom 2025. godine, podrška poljoprivredi i ruralnom razvoju u Republici Srpskoj je implementirana na osnovu „Plana korišćenja sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela“² i „Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela“³. Pravilnik o realizaciji podrške u 2025. godini je kao i prethodnih godina ostao isti kad je riječ o planiranim mjerama podrške i mehanizma implementacije. Prema Planu korišćenja sredstava, za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju tokom 2025. godine planirano je 180 miliona KM. Struktura planiranih sredstava obuhvatala je 110,72 miliona KM za tekuću proizvodnju, 45,10 miliona KM za dugoročni razvoj te 24,19 miliona KM za sistemske mjere podrške. Ukupno realizovana sredstva za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju u Republici Srpskoj u 2025. godini iznose 174,49 miliona KM,

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine: U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine tokom 2025. godine dodjela podsticajnih sredstava vršena je u skladu s Pravilnikom o načinu i uslovima za podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji, koji je u primjeni od 2021. godine. Za realizaciju mjera podrške poljoprivredi i ruralnom razvoju u budžetu Vlade Brčko distrikta BiH za 2025. godinu planirano je 14,20 miliona KM. Tokom iste godine pokrenut je Program samozapošljavanja u poljoprivredi s ciljem podsticanja razvoja poljoprivredne djelatnosti na području Brčko distrikta BiH kroz finansijsku podršku licima koja žele započeti ili su već započela poljoprivrednu proizvodnju. Za provođenje ovog programa izdvojeno je 250 hiljada KM. Iako su budžetom Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju bila planirana sredstva u iznosu od 14,20 miliona KM, ukupno isplaćena sredstva tokom 2025. godine iznosila su 18,87 miliona KM, što je značajno veći iznos od prvobitno planiranog.

7.2. Ukupna izdvajanja za poljoprivredu i ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini

Ukupno isplaćena sredstva za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini u 2025. godini iznosila su 444,94 miliona KM. U odnosu na 2024. godinu, isplate su povećane za 23,26 miliona KM, odnosno za 6%.

Tabela 35. Poljoprivredni budžeti u Bosni i Hercegovini u periodu 2019-2025. godine, (milioni KM)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	13,95	17,56	15,94	15,44	14,64	21,80	18,87
Federacija Bosne i Hercegovine	89,00	114,02	118,83	145,98	217,28	228,44	251,58
Republika Srpska	70,65	74,43	88,04	107,26	202,29	171,44	174,49
Ukupno	173,60	206,00	222,81	268,68	434,21	421,68	444,94

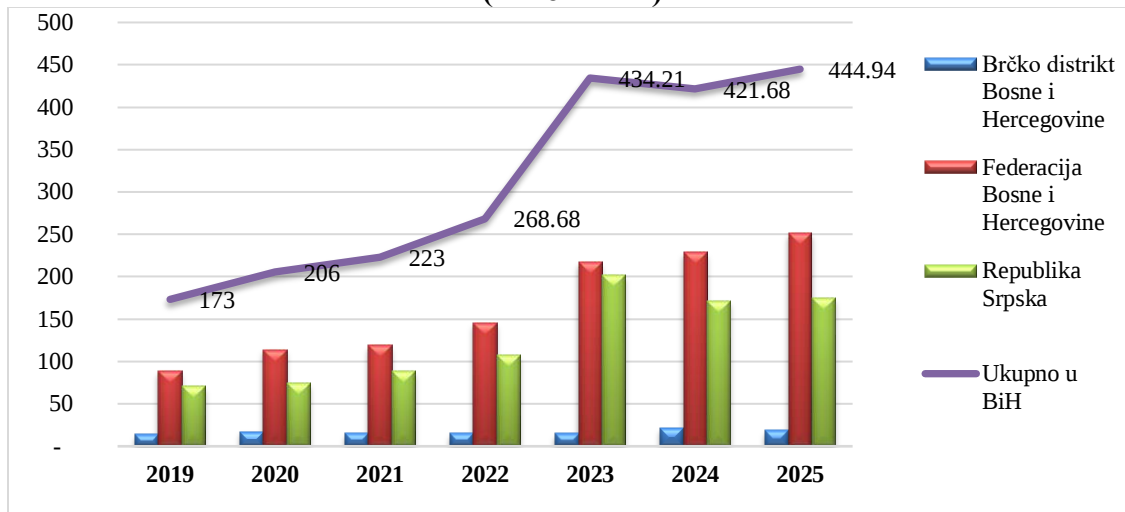
Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonalnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

² Službeni glasnik Republike Srpske, broj 8/25

³ Službeni glasnik Republike Srpske, broj 11/25

U 2025. godini ukupno isplaćena budžetska sredstva za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju u Federaciji Bosne i Hercegovine (uključujući kantonalna sredstva) iznosila su 251,5 miliona KM, što predstavlja povećanje od 23,2 miliona KM, odnosno 10% u odnosu na prethodnu godinu. U Republici Srpskoj ukupno isplaćena sredstva iznosila su 174,49 miliona KM, što je za 2% više nego u 2024. godini. Nasuprot tome, u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine ukupno isplaćena sredstva za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju iznosila su 18,87 miliona KM, što je za 2,94 miliona KM, odnosno 13%, manje u odnosu na prethodnu godinu.

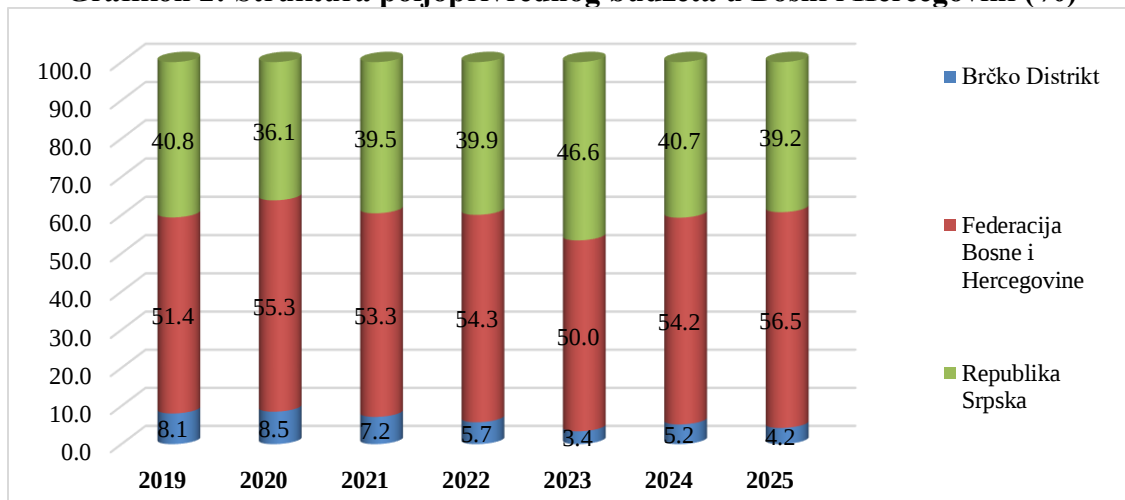
Grafikon 1: Poljoprivredni budžeti u Bosni i Hercegovini za period 2019-2025. godina (milioni KM)

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonalnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

U ukupnom budžetu za poljoprivredu i ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini za 2025. godinu, Federacija Bosne i Hercegovine učestvuje sa 56,5%, Republika Srpska sa 39,2%, i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine 4,2%.

Grafikon 2: Struktura poljoprivrednog budžeta u Bosni i Hercegovini (%)

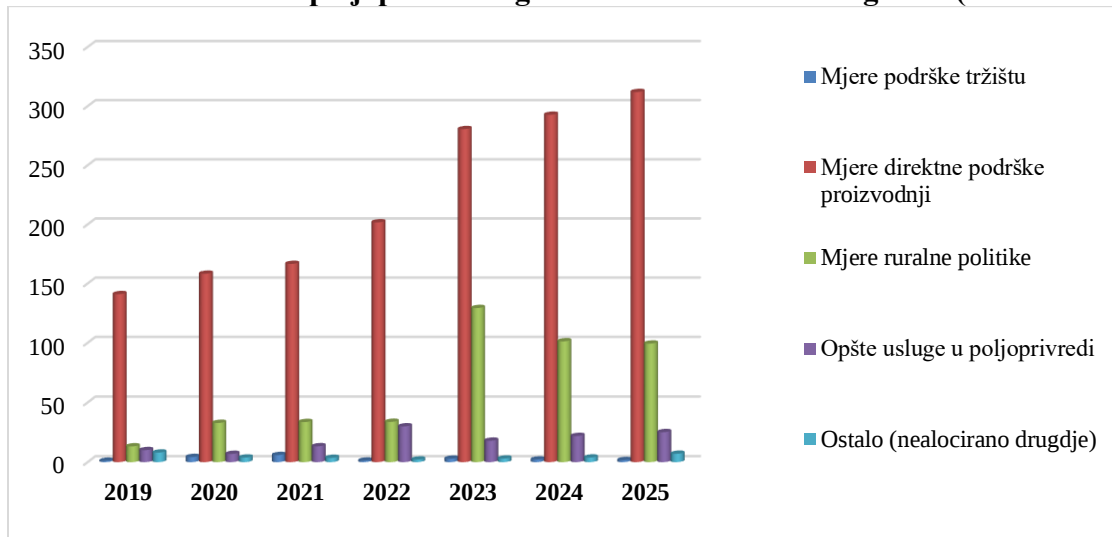

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonalnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

7.3. Analiza strukture budžetske podrške po grupama mjera

U Bosni i Hercegovini se godinama unazad po visini izdvojenih sredstava na prvom mjestu nalaze mjere direktnih podrški poljoprivredi. Na drugom mjestu po visini izdvojenih sredstava su mjere podrški ruralnom razvoju, zatim slijede mjere opštih usluga u poljoprivredi, grupa mjera „ostale mjere“, dok su na posljednjem mjestu mjere tržišno-cjenovne politike.

Grafikon 3:Struktura poljoprivrednog budžeta u Bosni i Hercegovini (milioni KM)

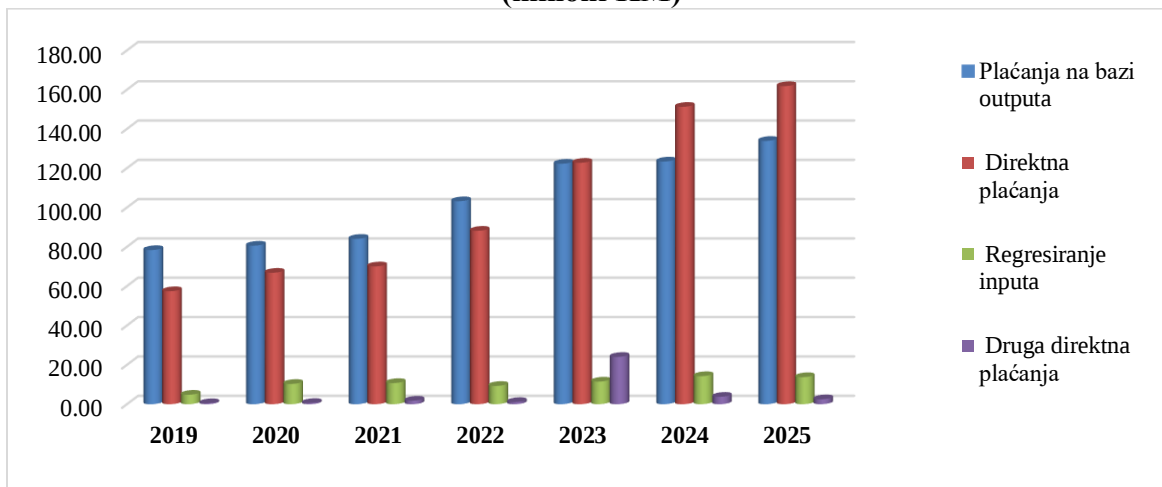
Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonálnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Mjere direktne podrške proizvođačima/proizvodnjama - Za mjere direktne podrške proizvođačima i proizvodnjama u 2025. godini izdvojeno je 311,9 miliona KM, što predstavlja 70,1% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj u BiH. U odnosu na prethodnu godinu, izdvajanja za ove mjere povećana su za 19,3 miliona KM, odnosno 6,9%.

U okviru direktnih podrški u 2025. godini, najviše sredstava izdvojeno je za direktna plaćanja i to 161,8 miliona KM, što čini 36,5% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj. U odnosu na prethodnu godinu, ova izdvajanja su veća za 10,5 miliona KM. Na drugom mjestu su direktne podrške na bazi outputa, za koje je izdvojeno 133,9 miliona KM, odnosno 30% ukupnog budžeta.

Takođe, i ova kategorija bilježi rast u odnosu na prethodnu godinu za 10,5 miliona KM. Sledeća grupa mjera po visini izdvajanja su regresiranje inputa, za koje je u 2025. godini isplaćeno 13,7 miliona KM, što čini 3,1% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj. Ova grupa mjera bilježi blago smanjenje u odnosu na 2024. godinu. Na posljednjem mjestu su druga direktna plaćanja, sa izdvojenih 2,5 miliona KM. I za ovu grupu mjera zabilježen je blagi pad u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje da se u okviru direktnih podrški najveći dio sredstava i dalje usmjerava na direktna plaćanja i podrške na bazi outputa.

Grafikon 4: Mjere direktne podrške proizvodnji u Bosni i Hercegovini – struktura (milioni KM)

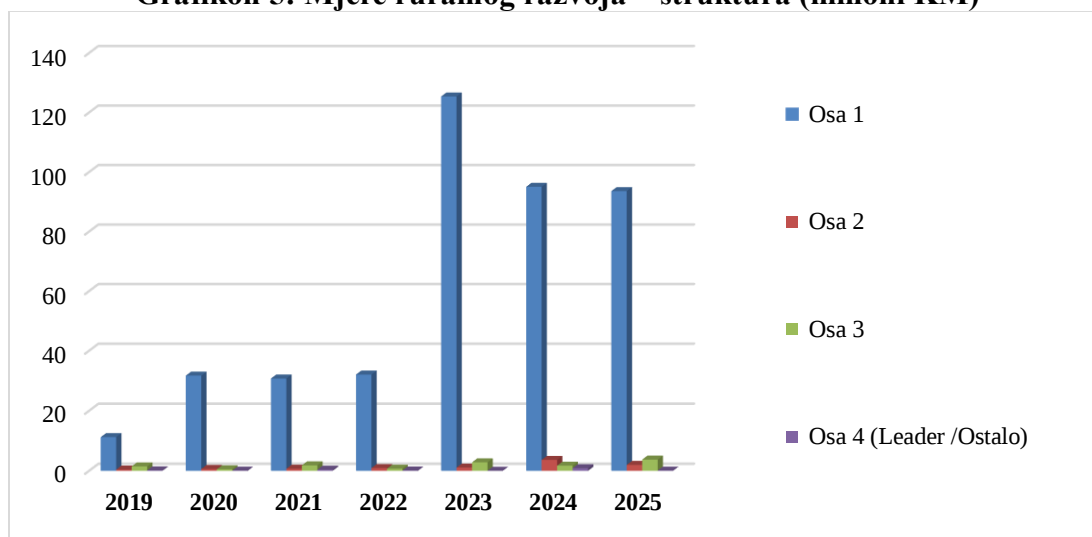

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonálnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Mjere ruralnog razvoja-Mjere ruralnog razvoja u 2025. godini su finansirane su sa 99,3 miliona KM, što predstavlja 22,3% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj. U odnosu na prethodnu godinu, zabilježeno je smanjenje od 1,9 miliona KM. Najveći dio sredstava u okviru ruralnog razvoja usmjeren je na Osa I, za koju je izdvojeno 93,6 miliona KM, odnosno 21% ukupnog budžeta. U okviru Ose I najveći dio sredstava odnosi se na nabavku mehanizacije i opreme, za šta je izdvojeno 93,6 miliona KM. Značajna sredstva usmjerena su i na izgradnju štalskih objekata, kao i na podršku mladim poljoprivrednicima, za koje je izdvojeno 8 miliona KM, najvećim dijelom iz Federacija Bosne i Hercegovine.

Osa III je finansirana sa 3,7 miliona KM, dok je za Osa II izdvojeno 1,9 miliona KM. Najmanje sredstava izdvojeno je za Osa IV, svega 58,5 hiljada KM.

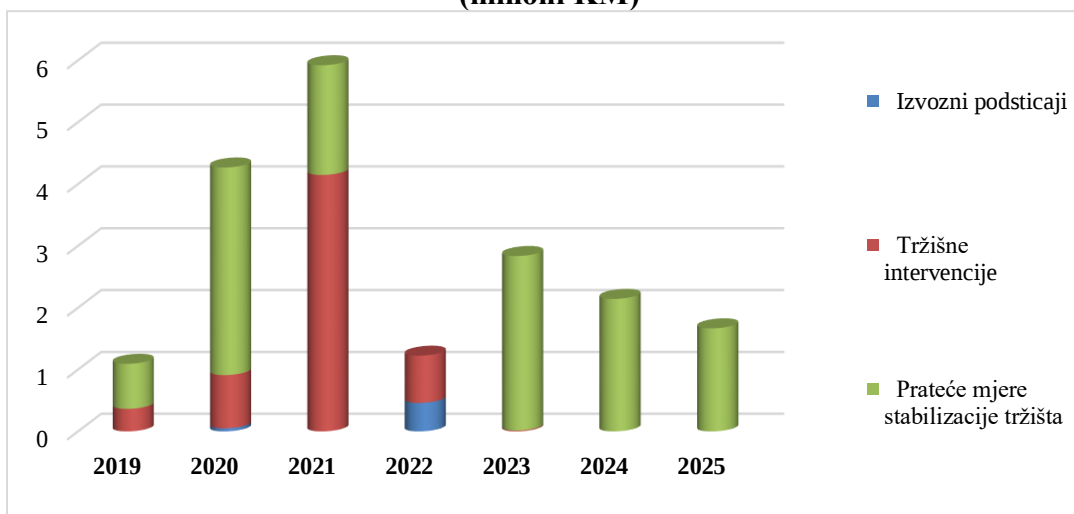
Grafikon 5: Mjere ruralnog razvoja – struktura (milioni KM)

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonálnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Mjere tržišno-cjenovne politike- Mjere tržišno-cjenovne politike imaju vrlo mala izdvajanja u 2025. godini oko 1,6 miliona KM, što čini 0,37% budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj u BiH. Ova izdvajanja su niska i bez stabilnog trenda, iako su ove mjere važne za stabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda. U okviru mjera tržišno-cjenovne politike u 2025. godini sredstva su izdvojena isključivo za mjere stabilizacije tržišta, odnosno transfere prerađivačima. Za tržišne intervencije i izvozne podsticaje nije bilo izdvajanja

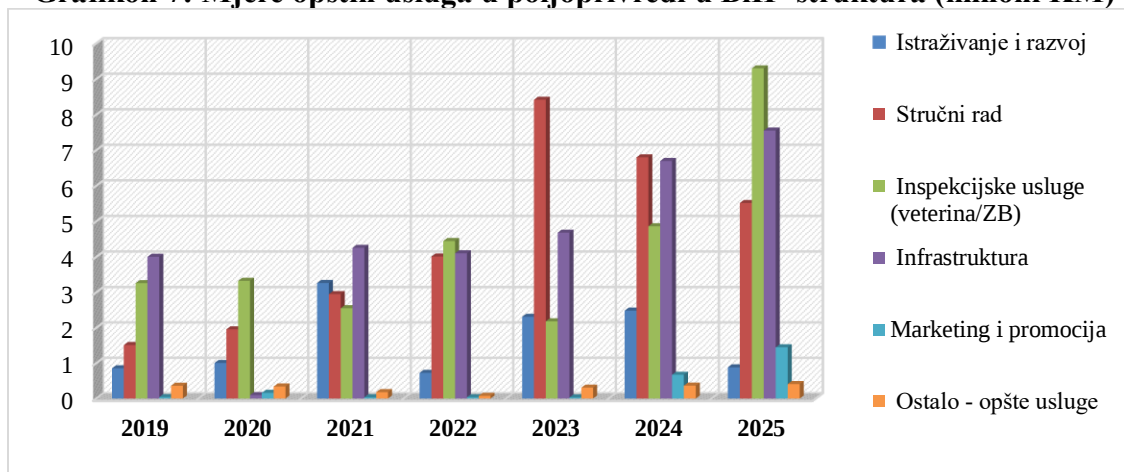
Grafikon 6: Mjere tržišno-cjenovne politike u Bosni i Hercegovini – struktura (milioni KM)

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonalnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Mjere opštih usluga u poljoprivredi -Mjere opštih usluga u poljoprivredi u 2025. godini finansirane su sa 25,1 milion KM, što predstavlja 5,6% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj. Struktura izdvajanja pokazuje da su najveća sredstva usmjerena na inspeksijske usluge (9,3 miliona KM ili 2,1% ukupnog budžeta), što potvrđuje značaj kontrolnih i nadzornih aktivnosti u sektoru poljoprivrede.

Grafikon 7: Mjere opštih usluga u poljoprivredi u BiH- struktura (milioni KM)

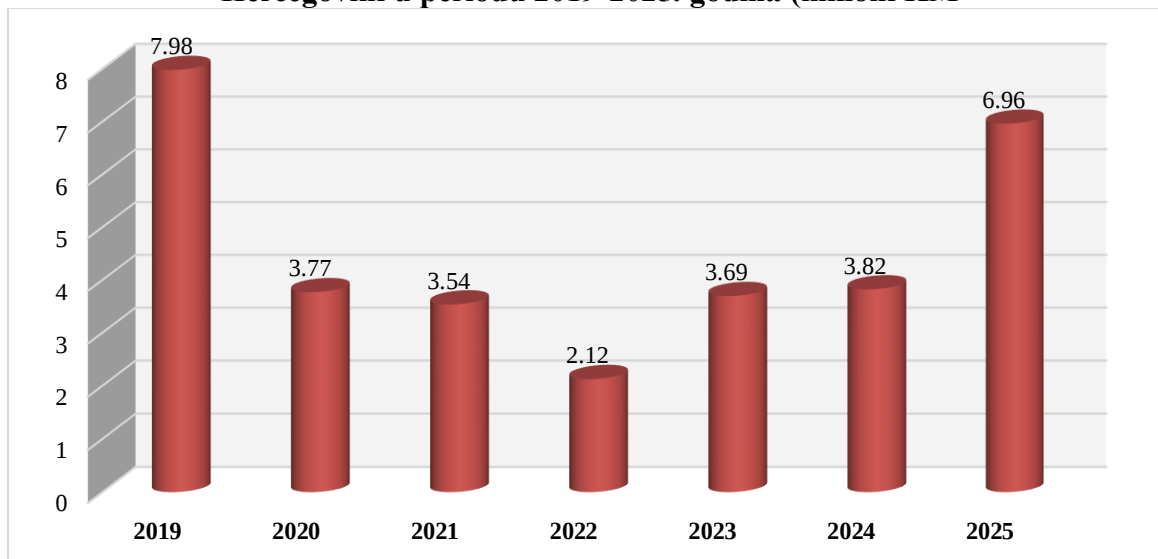
Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonalnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Značajna sredstva izdvojena su i za razvoj infrastrukture (7,5 miliona KM ili 1,7%), kao i za stručni rad (5,5 miliona KM ili 1,2%), što ukazuje na kontinuirana ulaganja u institucionalnu podršku i jačanje kapaciteta sektora. Istovremeno, za marketing i promociju izdvojeno je 1,4 miliona KM (0,3%), dok su izdvajanja za istraživanje i razvoj iznosila 881 hiljadu KM (0,2%).

Najmanji iznos sredstava usmjeren je na ostale mjere opštih usluga u poljoprivredi, za koje je izdvojeno 409 hiljada KM. Posmatrano u cjelini, struktura izdvajanja ukazuje da je fokus opštih usluga prvenstveno bio na regulatornim, infrastrukturnim i stručnim aktivnostima, dok su ulaganja u inovacije, istraživanje i promociju poljoprivrednog sektora ostala relativno skromna.

Nealocirano (ostalo) - Kategorija nealociranih sredstava obuhvata podrške u poljoprivredi i ruralnom razvoju koje, prema važećoj klasifikaciji, nije moguće svrstati ni u jednu od definisanih grupa mjera. U 2025. godini za ove namjene izdvojeno je 5,7 miliona KM, što predstavlja 1,3% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj u BiH. Relativno nizak udio ove kategorije ukazuje da je najveći dio budžetskih sredstava raspoređen kroz jasno definisane mjere i programe podrške.

Grafikon 8: Ukupna suma isplaćenih sredstava za nealocirana mjere (ostale) u Bosni i Hercegovini u periodu 2019-2025. godina (milioni KM)

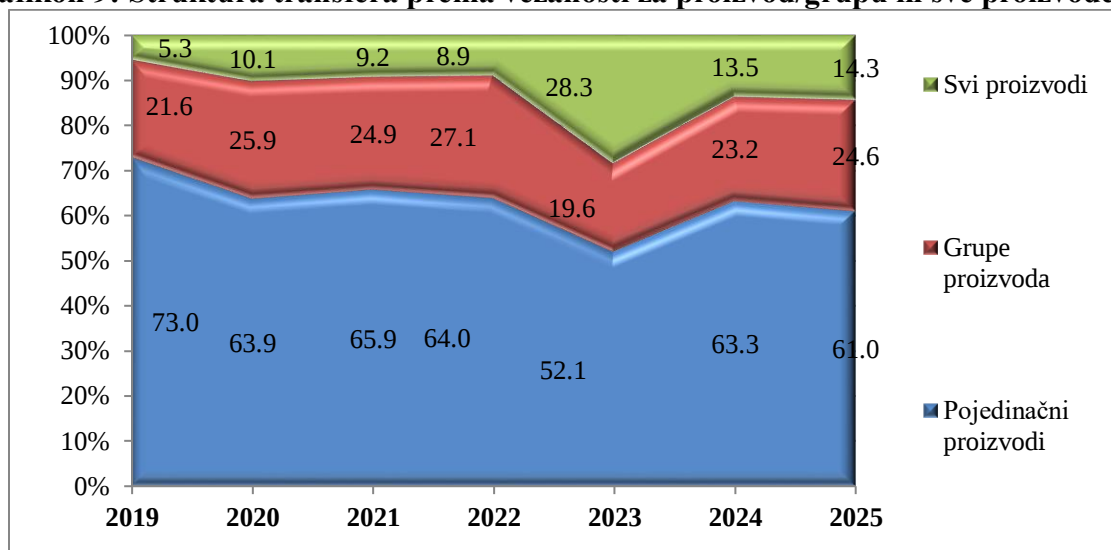

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonalnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

7.3.1. Struktura podrške po proizvodima/proizvodnjama

Analiza strukture podrške po proizvodima i proizvodnjama pokazuje da su i u 2025. godini najveća sredstva usmjerena na podršku pojedinačnim proizvodima. Za ovu namjenu izdvojeno je više od 237,6 miliona KM, što predstavlja 53% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj. Ovakva struktura ukazuje da je najveći dio raspoloživih sredstava i dalje usmjeren na direktnu podršku konkretnim poljoprivrednim proizvodnjama.

Grafikon 9: Struktura transfera prema vezanosti za proizvod/grupu ili sve proizvode (%)

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonalnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Nakon podrške pojedinačnim proizvodima, najveći dio sredstava usmjeren je na mjere koje se odnose na grupe proizvoda, za koje je u 2025. godini izdvojeno 95,9 miliona KM, odnosno 21,5% ukupnog budžeta za poljoprivredu i ruralni razvoj. Na trećem mjestu su mjere podrške koje se odnose na sve proizvode, sa izdvojenih 55,7 miliona KM ili 12,5% ukupnog budžeta.

Posmatrano po pojedinačnim proizvodima, najveći korisnik podrške i dalje je proizvodnja kravljeg mlijeka, za koju je izdvojeno 37,5% ukupnog budžeta. Značajniju podršku ostvarile su i proizvodnja goveđeg mesa sa 5,8% te proizvodnja pšenice sa 5,1% ukupnih izdvajanja, dok učešće svih ostalih pojedinačnih proizvoda pojedinačno ne prelazi 4% budžeta. Ovakva struktura potvrđuje dominantan značaj sektora mljekarstva u sistemu poljoprivrednih podsticaja u BiH, uz značajnu zastupljenost govedarske i ratarske proizvodnje.

Tabela 36: Distribucija podrške po proizvodima/grupama proizvoda (%)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mlijeko (kravlje)	45,48	40,84	43,70	36,42	32,63	41,53	37,50
Mlijeko (ovčije i kozije)	0,32	0,35	0,35	0,53	0,36	0,31	0,28
Goveđe meso	6,37	4,15	5,74	5,76	3,83	5,08	5,79
Svinjsko meso	5,23	2,26	4,58	4,62	2,51	2,58	2,62
Ovčije meso	-	0,10	0,00	0,00	0,00	0,32	0,35
Pileće meso	1,94	1,47	3,25	1,53	1,60	2,27	2,23
Jaja	0,42	0,44	0,42	0,33	0,26	0,34	0,30
Med	1,59	4,03	2,08	2,12	1,59	2,22	2,07
Riba	1,74	1,84	0,03	1,63	1,19	1,54	1,81
Ćurčići	-	0,06	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Konji	0,03	1,18	0,00	0,15	0,05	0,05	0,06
Biljna							
Pšenica	6,59	2,70	2,02	5,20	6,16	4,45	5,08

Kukuruz	1,13	1,22	1,70	2,27	0,20	1,26	1,39
Ječam	0,63	0,49	0,16	0,88	0,00	0,12	0,12
Duvan	0,14	1,15	0,09	0,07	0,04	0,06	0,05
Krompir	0,15	0,87	0,55	0,79	0,35	0,30	0,29
Soja	0,40	0,18	0,03	0,56	0,32	0,05	0,06
Grožđe	0,54	-	0,84	0,87	0,84	0,77	0,91
Gljive	0,02	0,13	0,16	0,17	0,12	0,05	0,04
Ljekovito i aromatično bilje	0,32	0,39	0,13	0,09	0,07	0,07	0,07
Grupe proizvoda							
Povrće	3,52	4,59	3,96	4,48	2,80	4,52	5,03
Voće	4,72	6,61	4,89	3,42	3,62	4,31	3,69
Žitarice	2,08	0,95	0,15	1,98	0,31	0,11	0,02
Krmno i industrijsko bilje	1,32	0,65	2,62	1,67	1,62	3,37	3,17
Biljna proizvodnja uopšteno	3,42	5,85	5,94	4,64	6,05	4,58	4,32
Mlijeko i meso - goveda	2,78	3,72	2,67	3,32	1,30	1,64	3,34
Mlijeko meso ovce/koze	3,80	3,54	4,70	7,72	3,92	4,65	5,07
Svi proizvodi	5,32	10,12	9,21	8,87	28,26	13,45	14,32
UKUPNO	100	100	100	100	100	100	100

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu podataka entitetskih/kantonálnih ministarstava poljoprivrede i Odjeljenja za poljoprivredu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

7.4. Poljoprivredne podrške u regiji i poredenje sa podrškama u Bosni i Hercegovini

Srbija - Analiza poljoprivrednih podrški u regiji pokazuje da Srbija i dalje zadržava vodeću poziciju po visini izdvajanja za poljoprivredu i ruralni razvoj. U 2025. godini ukupan poljoprivredni budžet iznosio je 936,7 miliona evra, što je značajno više od budžeta izdvojenog u Bosni i Hercegovini. Struktura podrški pokazuje izrazitu dominaciju direktnih plaćanja, za koja je izdvojeno 750 miliona evra, odnosno oko 80% ukupnog agrarnog budžeta. Za mjere ruralnog razvoja izdvojeno je 90 miliona evra, dok je kroz IPARD program povučeno dodatnih 80 miliona evra, što potvrđuje visok nivo iskorišćenosti dostupnih fondova Evropske unije. Manji dio sredstava usmjeren je na kreditnu podršku poljoprivredi (11 miliona evra) i posebne podsticaje (5 miliona evra). U poredenju sa Bosnom i Hercegovinom, Srbija raspolaže znatno većim finansijskim kapacitetima za podršku poljoprivredi, uz istovremeno snažnije korištenje pretpristupnih fondova EU. Dominantno oslanjanje na direktna plaćanja prisutno je u obje zemlje, međutim obim izdvajanja u Srbiji višestruko je veći, što poljoprivrednim proizvođačima omogućava viši nivo finansijske podrške i konkurentnosti.

Sjeverna Makedonija- Sjeverna Makedonija je u 2025. godini za poljoprivredu izdvojila 116,6 miliona evra. Karakteristika agrarnog budžeta ove zemlje jeste da je više sredstava utrošeno na izmirenje obaveza iz prethodnih godina (59,2 miliona evra) nego na tekuće mjere poljoprivrede i ruralnog razvoja (57,3 miliona evra). Od sredstava namijenjenih za tekuću godinu, najveći dio usmjeren je na direktne podrške u iznosu od 51,6 miliona evra, dok je za mjere ruralnog razvoja

izdvojeno 5,7 miliona evra. Ovakva struktura ukazuje na dominantnu zastupljenost direktnih plaćanja, uz relativno skromna ulaganja u ruralni razvoj.

Tabela 37: Ukupni budžeti u posmatranim zemljama za period 2021-2025. godina (milioni EVRA)

Godina	Republika Srbija	Republika Sjeverna Makedonija	Crna Gora	Bosna i Hercegovina
2021	377,55	155,03	44,82	113,92
2022	472,46	121,29	56,88	137,37
2023	401,13	104,19	66,09	222,01
2024	717,91	108,00	64,56	215,06
2025	936,70	116,64	77,06	227,50

Izvor: Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH, na osnovu objavljenih podataka zemalja regije

Crna Gora – Crna Gora je u 2025. godini za poljoprivredu i ruralni razvoj izdvojila 77 miliona evra, što je svrstava na posljednje mjesto u regiji prema ukupnom obimu izdvajanja. Ipak, u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je značajan rast agrarnog budžeta. Struktura podrški pokazuje uravnoteženiji pristup finansiranju sektora, pri čemu su sredstva raspoređena na direktna plaćanja, mjere ruralnog razvoja, podršku ribarstvu, tržišne intervencije i druge razvojne programe. Takva raspodjela ukazuje na nastojanje da se, pored podrške proizvodnji, jačaju ruralna područja i unaprijedi ukupna konkurentnost poljoprivrednog sektora.

Posmatrano u regionalnom kontekstu, Bosna i Hercegovina se po obimu izdvajanja nalazi između zemalja sa najvećim budžetima, poput Srbije, i zemalja sa manjim poljoprivrednim budžetima, poput Crne Gore. Međutim, zajednička karakteristika većine zemalja regiona ostaje dominantno usmjeravanje sredstava na direktne podrške proizvođačima, dok su ulaganja u mjere ruralnog razvoja i strukturne reforme i dalje znatno skromnija.

8. POLITIKA U OBLASTI POLJOPRIVREDE, RURALNOG RAZVOJA, SIGURNOSTI HRANE, VETERINARSTVA, FITOSANITARNOJ OBLASTI I RIBARSTVA

Politika u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja provodi se u skladu sa ciljevima i potrebama za pripremu i priključenje Evropskoj uniji. U oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, potrebno je uskladiti propise u Bosni i Hercegovini sa pravnom stečevinom EU iz Poglavlja 11, uključujući i ribarstvo u okviru Poglavlja 13, te sprovesti reforme koje su usklađene sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom Evropske unije.

Kako je navedeno u posljednjem Izvještaju Evropske komisije za Bosnu i Hercegovinu za 2025. godinu Bosna i Hercegovina je u ranoj fazi pripremljenosti u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, ribarstva i akvakulture, dok se u oblasti sigurnosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike bilježi određeni nivo pripremljenosti.

8.1. POLJOPRIVREDNA POLITIKA

8.1.1. Zakonodavne aktivnosti

Tokom 2025. godine nije ostvaren značajniji napredak u procesu usaglašavanja i usvajanja nacrtu Zakona o hrani, nacrtu Zakona o veterinarstvu te nacrtu Zakona o izmjenama Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine.

8.1.2. Strateški plan ruralnog razvoja

Koncept razvoja sektora poljoprivrede i ruralnog razvoja u Bosni i Hercegovini usmjeren je na postepeno usklađivanje sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom Evropske unije, kao i na jačanje investicija u sektor. Ključni strateški okvir predstavlja Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine za period 2023–2027. godine, koji je usvojen i stupio na snagu 10.10.2024. godine kao okvirni dokument. S obzirom na to da se strateški planovi ne mogu primjenjivati retroaktivno, izrada izvještaja o njegovoj realizaciji nije bila moguća za 2023. i 2024. godinu. Prvi relevantni podaci o implementaciji odnose se na 2025. godinu, a njihova dostupnost očekuje se u prvom kvartalu 2026. godine. Implementacija se u praksi sprovodi kroz nadležne entitetske institucije, koje kroz godišnje programe podsticaja definišu i realizuju mjere u skladu sa strateškim okvirom.

Tokom 2025. godine nastavljene su aktivnosti na uspostavljanju sistema praćenja i izvještavanja, uključujući formiranje Radne grupe za praćenje realizacije Strateškog plana. U tom kontekstu pripremljeni su nacrt odluke o njenom formiranju, nacrt poslovnika o radu i nacrt akcionog plana za izradu izvještaja o realizaciji. Iako su nadležne institucije imenovale svoje predstavnike, proces usaglašavanja i formalnog uspostavljanja Radne grupe još uvijek je u toku.

8.1.3. Poljoprivredni informacioni sistemi i popis poljoprivrede

Tokom 2025. godine nastavljene su aktivnosti na razvoju i unapređenju poljoprivrednih informacionih sistema u Bosni i Hercegovini. Posebna pažnja bila je usmjerena na održavanje Registra poljoprivrednih gazdinstava i Registra klijenata, kao i na uspostavljanje Vinarsko-vinogradarskog registra (VVR), koji predstavlja važan segment usklađivanja sektora vinogradarstva i vinarstva sa zahtjevima Evropske unije.

U okviru saradnje nadležnih institucija Bosne i Hercegovine i Češke razvojne agencije završen je proces preuzimanja izvornog koda i tehničke dokumentacije Vinarsko-vinogradarskog registra. Nakon testiranja aplikacije identifikovani su određeni funkcionalni nedostaci koje je potrebno otkloniti prije njenog punog operativnog korišćenja. U cilju daljeg unapređenja sistema pripremljena je projektna dokumentacija i nacrt plana rada, a tokom godine održana su dva sastanka projektnog tima i nadležnih institucija. Istovremeno, ukazano je na nedostatak ljudskih kapaciteta u nadležnim institucijama, što može uticati na dinamiku realizacije planiranih aktivnosti u narednom periodu.

Kada je riječ o Popisu poljoprivrede, njegovo provođenje, prvobitno planirano za period od 1. oktobra do 15. decembra 2025. godine, odgođeno je za period od 1. oktobra do 15. decembra 2026. godine. Tokom 2025. godine realizovane su ključne pripremne aktivnosti, uključujući završetak i

testiranje aplikacija za prikupljanje podataka, definisanje popisnog okvira i razgraničenje urbanih i ruralnih područja, kao i izradu komunikacionog plana za informisanje poljoprivrednika i šire javnosti. Također, metodologijom popisa precizirane su mjere kontrole kvaliteta, uključujući nadzor rada popisivača, kontrolne posjete domaćinstvima i procedure evidencije u slučaju odsustva članova domaćinstva.

U cilju provjere metodoloških, organizacionih i tehničkih rješenja planirano je provođenje probnog popisa poljoprivrede u periodu od 15. do 19. juna 2026. godine na području opštine Čelić u Federaciji Bosne i Hercegovine i tri naseljena mjesta Grada Bijeljina u Republici Srpskoj (Novi, Donji Dragaljevac i Mala Obarska). Probni popis realizuje se u okviru projekta podrške popisu poljoprivrede u Bosni i Hercegovini i predstavlja važan korak u pripremi za provođenje prvog sveobuhvatnog popisa poljoprivrede na nivou Bosne i Hercegovine.

9. BEZBJEDNOST HRANE, VETERINARSTVO I FITOSANITRANA POLITIKA

9.1. BEZBJEDNOST HRANE

Propis o hrani – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je, u skladu s Programom rada za 2025. godinu, planirala izradu šest propisa iz oblasti hrane, za koje je sprovela proceduru izrade, ali na nacрте pravilnika nisu zaprimljeni komentari svih nadležnih institucija. Pored toga, Agencija je pripremila još tri propisa koji su dostavljeni Savjetu ministara Bosne i Hercegovine na usvajanje.

U oblasti procjene rizika u cilju pružanja naučnih savjeta, te naučne i tehničke pomoći pripremljeno je i izrađeno 13 procjena rizika porijeklo iz hrane koje su namijenjene predstavnicima nadležnih inspeksijskih organa za preduzimanje odgovarajućih mjera u predmetnoj oblasti i to:

- Hlorpirifos u uzorku mandarine (RA 01-2025),
- Fosmet u uzorku ktuške (RA 02-2025) ,
- Fosmet u uzorku kruške (RA 03-2025),
- Prisustvo žive u konzerviranoj tuni (Ra 04-2025) ,
- Fosmet u uzorku kruške (RA 05-2025) ,
- Kadmijum u luku (RA 06-2025) ,
- Oksamil u krompiru (RA 07-2025) ,
- Akrlamid u čipsu iz Bosne i Hercegovine (EU RASFF obavještenje 2025.3162) (RA 08-2025),
- Klorpirifos i flonicamid u uzorku jagod (RA 09-2025),
- Klorpirifos u uzorku breskve (RA 10-2025),
- Olovo u đumbiru u prahu (RA 11-2025),
- Tebukonazol u uzorku kruške (RA 12-2025),
- Prisustvo olova (Pb) u jajima (RA 13-2025).

Takođe, Agencija za bezbjednost hrane BiH je izradila naučno mišljenje o procjeni rizika i uticaju teških metala arsena porijeklom iz meda i olova porijeklom iz jaja na zdravlje ljudi.

EU RASFF sistem – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je, tokom 2025. godine, zaprimila 27 EU RASFF obavijesti o rizicima porijeklom iz hrane/materijala u kontaktu sa hranom. Izvršena je evaluacija obavijesti, pripremanje i dostavljanje obavijesti nadležnim

organima u BiH sistemu. Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je nadležnoj službi EC „SANTE RASFF, tokom 2025. godine, dostavljala i izvještaje o preduzetim mjerama nadležnih organa Bosne i Hercegovine, uzimajući u obzir povratne informacije inspeksijskih organa. Povratne informacije trećih zemalja EC čini dostupnim članicama EU RASFF mreže. Kontakt tačke trećih zemalja imaju pristup RASFF WINDOW aplikaciji i informaciji koje ih se isključivo tiču.

Obavijesti izvan EU RASFF sistema – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je zaprimila ukupno 14 obavijesti izvan EU RASFF sistema koje su na daljnje postupanje i preduzimanje odgovarajućih mjera dostavljene nadležnim organima.

WHO/FAO INFOSAN mreža – Od INFOSAN Sekretarijata, tokom 2025. godine, zaprimljena je jedna hitna INFOSAN obavijest, te su dostavljane povratne informacije o preduzetim mjerama u Bosni i Hercegovini.

Saradnja sa laboratorijama – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je i u 2025. godini nastavila saradnju s laboratorijama za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini. Na osnovu trenutno obrađenih podataka o laboratorijskim analizama, u Bosni i Hercegovini je uzrokovano 30.447 uzoraka hrane, od čega je neodgovarajućih bilo 2.133 ili 6,93% uzoraka.

Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je u izvještajnom periodu organizovala „Radionicu o laboratorijskim kapacitetima i praksama“, koja je održana na Kupresu 10. i 11. 12. 2025. godine. Na radionici su učestvovali predstavnici laboratorija za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini, koji su razmijenili iskustva, prakse, kao i izazove sa kojima se susreću u svom radu, uz stručnu podršku službenika Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine.

Na području Bosne i Hercegovine u 2025. godine je registrovano ukupno 205 slučajeva obolijevanja gdje je hrana potvrđena kao uzrok/put prenosa. Nisu registrovana obolijevanja u epidemijskoj formi.

Monitoring hrane – U saradnji sa nadležnim organima Bosne i Hercegovine i entiteta pripremljen je i proveden „Program praćenja (monitoring) ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla u 2025. godini“. Ukupno je uzorkovano 142 uzorka hrane, te su vršene analize na prisustvo 208 aktivnih materijala. Od ukupno 142 analiziranih uzoraka, 12 uzoraka (8,45%) nije sadržavalo ostatke pesticida na nivou kvantifikacije, dok je 130 uzoraka (91,55%) sadržavalo ostatke pesticida u/iznad nivoa kvantifikacije. Od 130 uzoraka koji su sadržavali ostatke pesticida u/iznad nivoa kvalifikacije dva uzorka (1,54%) su sadržavala pesticide iznad dozvoljenog MDK, ali u granicama mjerne nebezbjednosti, te se ti uzorci smatraju odgovarajućim. Kada su u pitanju neodgovarajući uzorci njih je bilo tri, od čega su dva uzorka bila iznad MDK, dok je jedan uzorak sadržavao aktivnu materiju koja nije dozvoljena.

U Republici Srpskoj sproveden je Program monitoringa ostataka sredstava za zaštitu bilja za 2025. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 44/25). Ukupno je uzorkovano 359 uzorka hrane biljnog porijekla.

Registri – U skladu s odredbama propisa o hrani Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine vodi više registara koji se redovno ažuriraju.

Međunarodna saradnja – Saradnja sa Evropskom agencijom za bezbjednost hrane (EFSA)-

U skladu s Ugovorom o međusobnoj saradnji s Evropskom agencijom za bezbjednost hrane (EFSA) eksperti iz Bosne i Hercegovine su redovno učestvovali u radu i na sastancima radnih tijela EFSA-e. Posredstvom Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine 32 službenika nadležnih organa iz Bosne i Hercegovine učestvovala su na devet događaja (radionice, treninzi i obuke) u organizaciji EFSA-e. U 2025. godini, Bosna i Hercegovina je, po prvi put učestvovala u dvije informativne kampanje EFSA-e pod nazivom „Safe2Eat i „PlantHealth4Life.

Kampanja „Safe2Eat“ kroz materijale i informacije objavljene na službenoj web stranici kampanje i Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine, kao i na društvenim mrežama, omogućila je potrošačima pristup jasnim i naučno utemeljenim činjenicama i savjetima o bezbjednosti hrane.

Naglašavajući praktične mjere i uključenost zajednice, kampanja „PlantHealth4Life“ podsticala je građane ne samo da razmišljaju, već i da podijele svoje znanje te podstaknu druge da se pridruže zajedničkim naporima za zaštitu naših ekosistema i privrede, promovisući značaj zdravlja bilja za svakodnevni život.

Better training for safer food – Realizovano je učešće pet predstavnika iz Bosne i Hercegovine na četiri treninga u okviru navedenog programa.

EU4AGRI – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je, u saradnji s projektom EU4AGRI koji finansira Evropska unija, a provode Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP) i Češka razvojna agencija, u Mostaru organizovala radionicu prvenstveno namijenjenu predstavnicima udruženja čiji su prehrambeni proizvodi upisani u registar zaštićenih oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i garantovanih tradicionalnih specijaliteta. Radionica je imala za cilj pružanje informacija o kontrolama prije i nakon stavljanja na tržište zaštićenih prehrambenih proizvoda.

Saradnja sa FAO – Bosna i Hercegovina i Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine prepoznate su od strane Regionalnog ureda Organizacije za hranu i poljoprivredu za Evropu i Centralnu Aziju (FAO REU) i Francuskog centra za poljoprivredna istraživanja i međunarodni razvoj (CIRAD) kao pozitivan primjer u registraciji oznaka geografskog porijekla među „trećim zemljama“. Na Petim regionalnim konsultacijama o geografskim oznakama, u organizaciji FAO REU, Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je također učestvovala, kao i na Interdisciplinarnom seminaru „Prehrambeni sistem u Mediteranu“, održanom u organizaciji CIRAD-a.

Prvi regionalni susret mreže GI praktičara Zapadnog Balkana održan je u organizaciji projekta finansiranog od strane Francuskog ministarstva za Evropu i vanjske poslove, u saradnji s partnerima: Međunarodnim udruženjem za agroekologiju, Udruženjem „Malina“ iz Arilja, Institutom za intelektualno vlasništvo Kosovo* i Udruženjem za podršku ruralnoj zajednici. Na susretu su učestvovali i predstavnici Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine.

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Smjernice analitička kontrola kvaliteta i postupci validacije metoda za analizu ostataka pesticida u hrani i hrani za životinje – Ove smjernice namijenjene su laboratorijama uključenim u službenu kontrolu ostataka pesticida u hrani i hrani za životinje. Ovo je dokument koji opisuje zahtjeve za validaciju metoda i analitičku kontrolu kvaliteta (AKK) u svrhu podrške validnosti podataka dobivenih u okviru službenih kontrola ostataka pesticidima, uključujući podatke iz monitoringa, koji se dostavljaju Agenciji za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine i koriste za provjeru usklađenosti s maksimalnim nivoima ostataka (MRL) ili procjenu izloženosti potrošača.

Radionica za tumačenje Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je organizovala tri radionice za tumačenje Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu. Prva radionica je održana u Banja Luci i ista je bila namijenjena predstavnicima laboratorija koje provode ispitivanja mikrobioloških parametara u hrani. Druge dvije radionice su održane u Sarajevu i bile su namijenjene predstavnicima subjekata u poslovanju s hranom, kao i predstavnicima nadležnih inspeksijskih organa. Organizacija ovih radionica je prvenstveno za cilj imala pružanje stručne podrške u primjeni pravnih propisa koji regulišu oblast mikrobioloških kriterija u hrani.

Predavanje na temu „Primjena Uputstva o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji“ organizovano je u saradnji sa Kancelarijom za veterinarstvo Bosne i Hercegovine. Ovaj skup predstavlja doprinos Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine unapređenju sistema otkupa sirovog mlijeka i službenih kontrola u sektoru mljekarstva u Bosni i Hercegovini, što ima direktan uticaj na zaštitu zdravlja potrošača.

Okrugli sto „Zajedno gradimo svijest o antimikrobnoj rezistenciji“ – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji s kompanijom Perutnina Ptuj Bosne i Hercegovine d.o.o., organizovala je okrugli sto „Zajedno gradimo svijest o antimikrobnoj rezistenciji“, na kojem su učestvovali stručnjaci i predstavnici različitih sektora – zdravstvenog, veterinarskog, poljoprivrednog, akademskog, prehrambene industrije i institucija nadležnih za bezbjednost hrane. Učesnici su kroz panel diskusiju imali priliku razmijeniti znanja i iskustva u ovoj važnoj oblasti, s ciljem davanja doprinosa odgovoru na rastuću globalnu prijetnju antimikrobne rezistencije.

Predavanje o bezbjednosti hrane povodom „Dana srca u Mostaru 2025.“ – S ciljem promocije značaja bezbjednosti hrane u predškolskim ustanovama i osnovnim školama, službenici Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine u Mostaru održali su prigodno predavanje na kojem su predstavljena osnovna pravila koja pomažu u sprečavanju bolesti koje se prenose hranom, kroz pravilno rukovanje, pripremu i čuvanje hrane. Na predavanju su učestvovali odgajatelji iz predškolskih ustanova i nastavnici osnovnih škola s područja Mostara. Predavanje je održano u sklopu kampanje „Dani srca u Mostaru 2025“.

Međunarodna konferencija „Bezbjednost hrane: nauka u akciji“ – Na dvodnevnoj konferenciji, organizovanoj povodom Svjetskog dana bezbjednosti hrane od strane Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji s Uredom Svjetske zdravstvene organizacije u Bosni i Hercegovini, predstavljena su najnovija naučna i stručna saznanja iz svih segmenata „Jedinstvenog zdravlja“, uključujući antimikrobnu rezistenciju, zoonoze, zdravlje bilja i sintetičke hemikalije u okolišu i hrani. Učešće su uzeli stručnjaci iz oblasti bezbjednosti hrane, javnog zdravstva, veterinarstva i zdravlja bilja iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, kao

i predstavnici Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) i Evropske agencije za bezbjednost hrane (EFSA).

Konferencija „Zajedno za bolju hranu i bolju budućnost“ – Konferencija održana povodom Svjetskog dana hrane, u organizaciji Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine i Instituta za zdravlje i bezbjednost hrane, okupila je vodeće proizvođače hrane u Bosni i Hercegovini, lidere u izvozu i distribuciji hrane, kao i stručnjake iz oblasti laboratorijskih analiza i kontrole hrane, te predstavnike institucija na nivou BiH, entitetskih i kantonalnih institucija i ministarstava nadležnih za poljoprivredu, proizvodnju hrane i zdravlje. Organizacijom ove konferencije, Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine i Institut za zdravlje i bezbjednost hrane priključili su se globalnoj kampanji obilježavanja Svjetskog dana hrane i 80. godišnjice Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija (FAO).

Oblast genetički modificiranih organizama – Savjet za GMO je u toku 2025. godine održao ukupno 12 sjednica. Usvojen je Izvještaj o radu Savjeta za genetički modificirane organizme za 2024. godinu. Donesena su 33 mišljenja po zahtjevima subjekata u poslovanju sa hranom za životinje za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine GM hrane za životinje. Na osnovu navedenih mišljenja, Agencija je donijela 23 rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine GM hrane za životinje. U saradnji sa Sveučilištem u Mostaru Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je objavila monografiju „Genetski modificirani organizmi u poljoprivredi i šumarstvu“, koja pruža sveobuhvatan pregled naučnih, regulatornih, okolišnih i tehnoloških aspekata GMO-a. Takođe, održana je i radionica „Genetski modificirani organizmi (GMO) u hrani za životinje: odobrenje, primjena i nadzor“.

Komisija za priznavanje prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stonih voda u Bosni i Hercegovini – Komisija je tokom 2025. godine održala osam sjednica, na kojima je, nakon razmatranja, okončala 24 predmeta za priznavanje prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stonih voda te donijela mišljenja o navedenim predmetima. U skladu s tim mišljenjima, Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine donijela je rješenja o priznavanju prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stonih voda. Sve priznate vode upisane su u Registar Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine. Ažurirana Lista priznatih prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda, kao i Popis stonih voda u Bosni i Hercegovini, objavljeni su u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, broj 13/25, te na web stranici Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine (www.fsa.gov.ba).

Komisija za registraciju oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i dodjelu oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda u Bosne i Hercegovine – U izvještajnom periodu Komisija je rješavala četiri zahtjeva za registraciju prehrambenih proizvoda zaštićenih oznakom porijekla, oznakom geografskog porijekla i oznakom garantovano tradicionalni specijalitet. Nakon provedenih postupaka, Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je, na prijedlog Komisije donijela dva rješenja o odbijanju zahtjeva za registraciju naziva prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom geografskog porijekla, dok su za dva zahtjeva za registraciju prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom porijekla obavještenja o zahtjevima za registraciju pripremljena za objavu u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine. Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine vodi registar prehrambenih proizvoda zaštićenih oznakom porijekla, registra prehrambenih proizvoda zaštićenih oznakom geografskog

porijekla, kao i registar prehrambenih proizvoda zaštićenih oznakom garantovano tradicionalni specijalitet.

Upravni odbor Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine – U vezi sa imenovanjem članova Upravnog odbora Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine, u navedenom periodu preduzimane su sve potrebne aktivnosti na pripremi Odluke o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine.

Sa ciljem informisanja Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine sačinila je Informaciju o sprovedenim aktivnostima i dostavila je Savjetu ministara Bosne i Hercegovine. Savjet ministara Bosne i Hercegovine razmotrio je navedenu Informaciju i donio Zaključak kojim je Agenciji naloženo da obnovi proceduru predlaganja članova Upravnog odbora iz reda predstavnika nadležnih organa, te da, u skladu sa obnovljenim prijedlozima, dostavi novi prijedlog odluke o imenovanju članova Upravnog odbora na razmatranje i usvajanje.

Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine uputila je zahtjeve svim nadležnim institucijama koje imaju svoje predstavnike u Upravnom odboru radi dostavljanja prijedloga kandidata za članove Upravnog odbora.

U skladu sa „Odlukom o uspostavljanju Mreže organizacija u oblasti bezbjednosti hrane i hrane za životinje“, a na osnovu prijava pristiglih po javnom pozivu Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine, formirana je Mreža organizacija u oblasti bezbjednosti hrane i hrane za životinje, kojoj je do sada pristupilo 19 instituta, zavoda i fakulteta. Putem navedene mreže redovno se distribuiraju različiti materijali koje pripremaju European Food Safety Authority, Food and Agriculture Organization, World Health Organization, kao i druga nadležna tela i organizacije.

Baza eksperata Agencije za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je, u cilju realizacije svojih zakonskih zadataka koji uključuju davanje naučnih savjeta, mišljenja i tehničke pomoći u oblasti ishrane ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, zdravlja bilja te proizvoda uključujući GMO, formirala bazu eksperata iz oblasti bezbjednosti hrane, koja se redovno ažurira i trenutno broji oko 130 prijavljenih stručnjaka iz akademske i nezavisne zajednice, a eksperti se angažuju po potrebi.

Saradnja sa naučno-istraživačkim institucijama u Bosni i Hercegovini – Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine je u cilju unapređenja saradnje sa naučno-istraživačkim institucijama u Bosni i Hercegovini potpisala Sporazume o naučno-istraživačkoj i stručnoj saradnji sa 15 institucija, uključujući fakultete, univerzitete, zavode i institute. Sporazumi obuhvataju edukaciju stručnog i naučnog kadra iz oblasti bezbjednosti hrane, učešće u zajedničkim naučno-istraživačkim projektima, razmjenu rezultata istraživanja, kao i zajedničku organizaciju predavanja, radionica, seminara, okruglih stolova i simpozija. Takođe, saradnja podrazumijeva uzajamnu edukaciju studenata i dodatnu edukaciju kadra, razmjenu stručne literature te druge oblike saradnje od zajedničkog interesa ugovornih strana.

9.2. VETERINARSTVO

Pravni propisi koji su u oblasti veterinarstva izrađeni i objavljeni u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine:

- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uslovima i načinu rada granične veterinarske inspekcije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 9/25 od 21.2.2025. godine) i
- Uputa o provođenju plana praćenja i kontrole rezidua za 2025. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 29/25 od 20.5.2025. godine).

Aktivnosti po pitanju zdravlja i dobrobiti životinja - Odjeljenje za zdravlje i dobrobit životinja nastavilo je aktivnosti na ranom otkrivanju i suzbijanju zaraznih bolesti životinja, naročito u dijelu koji se odnosi na kontrolu bruceloze kod goveda, vakcinaciju malih preživara protiv bruceloze, kao i nadzor avijarne influence i virusnih bolesti riba.

U toku 2025. godine nastavljene su aktivnosti na implementaciji Twinning projekta „EU podrška izgradnji kapaciteta i postepenom približavanju *acquis-u* u sektoru veterinarstva u BiH“. Kroz projekt se nastavilo sa aktivnostima usklađivanja sa EU legislativom u oblastima zdravlja životinja, dobrobiti životinja i službenih kontrola. Održano je više treninga i radionica iz navedenih oblasti, a projekat je završen u aprilu 2025. godine. Takođe, nastavljene su aktivnosti vakcinacije malih preživara protiv bruceloze, kojom su obuhvaćene životinje starosne dobi od 3 do 6 mjeseci. Kada je u pitanju bruceloza goveda, Kancelarija za veterinarstvo BiH je, u saradnji sa nadležnim entitetskim tijelima, osigurala nastavak monitoringa kod goveda starijih od 12 mjeseci. Nakon pojave afričke svinjske kuge u Bosni i Hercegovini (u junu 2023. godine) Kancelarija za veterinarstvo BiH bila je intenzivno i aktivno uključena u mjere prevencije i suzbijanja ove bolesti, kako u populaciji domaćih svinja, tako i kod divljih svinja. Takođe, redovno su održavani sastanci Zajedničkog centra za kontrolu bolesti, čiju je koordinaciju vodila Kancelarija za veterinarstvo BiH.

S obzirom na pojavu slinovke i šapa na području Evropske unije u 2025. godini, sprovedene su aktivnosti u cilju sprječavanja unosa bolesti u Bosnu i Hercegovinu, uključujući uspostavljanje dezinfekcionih barijera na graničnim prelazima i pojačanu kontrolu uvezenih životinja. Kontinuirano su se sprovodile aktivnosti nadzora visoko patogene influence ptica (VPIP) kod divljih ptica na rizičnim područjima, koja uključuju područja u blizini velikih vodenih površina. Nakon pojave VPIP u Rogatici, sprovedene su sve propisane mjere u cilju vraćanja statusa države slobodne od ove bolesti i nastavka izvoza proizvoda porijeklom od peradi.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske je, u skladu sa svojim nadležnostima i u cilju sprečavanja pojave zaraznih bolesti slinovke i šapa i kuge malih preživara, preduzelo niz aktivnosti i usvojilo ključne strateške i operativne dokumente radi blagovremenog reagovanja i zaštite stočnog fonda Republike Srpske, i to:

- Formiran je Stručni tim za epizootiološki nadzor pojave slinovke i šapa i kuge malih preživara (20.03.2025. godine);
- Donesen je Plan upravljanja kriznom situacijom za kontrolu i suzbijanje slinovke i šapa u Republici Srpskoj;
- Donesena je Odluka o formiranju Republičkog kriznog centra za kontrolu i suzbijanje slinovke i šapa u Republici Srpskoj;
- Doneseno je Rješenje o imenovanju članova Republičkog kriznog centra;
- Donesen je Priručnik za sprovođenje plana upravljanja kriznom situacijom za kontrolu i suzbijanje slinovke i šapa u Republici Srpskoj (02.07.2025. godine);

- Upućen je dopis svim jedinicama lokalne samouprave sa zahtjevom za hitno određivanje parcela i formiranje stočnih grobalja radi zbrinjavanja životinjskih leševa u slučaju izbijanja bolesti;
- Upućen je dopis Republičkoj upravi za inspekcijske poslove i JU „Veterinarski institut Dr Vaso Butozan“ Banja Luka radi sprovođenja dijagnostičkog ispitivanja uvezenih grla iz Mađarske u okviru monitoringa na slinavku i šap (svi rezultati bili su negativni);
- U potpunosti je realizovan planirani monitoring za 2024. godinu (bez pozitivnih slučajeva na više od 1.500 uzoraka);
- Sproveden je monitoring za 2025. godinu, u skladu sa godišnjim planom;
- Redovno se održavaju sastanci sa predstavnicima veterinarske struke i udruženjima poljoprivrednih proizvođača;
- Sprovedene su medijske kampanje u cilju informisanja javnosti i edukacije o preventivnim mjerama.

Tokom godine vršeno je i praćenje upotrebe antimikrobnih lijekova u cilju pripreme godišnjeg izvještaja o njihovoj primjeni kao mjere kontrole antimikrobne rezistencije. Pripremljeni su svi planirani godišnji izvještaji prema Svjetskoj organizaciji za zdravlje životinja (WOAH), koji se odnose na pojavu zaraznih bolesti životinja i službene statuse u vezi sa заразним bolestima životinja.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske je pokrenulo aktivnosti na izradi Nacrta zakona o zdravlju životinja u Republici Srpskoj, kojim se planira preuzimanje i usklađivanje sa Regulativom (EU) 2016/429. Do kraja 2025. godine navedene aktivnosti nisu okončane. U skladu sa Programom mjera zdravstvene zaštite životinja u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 20/25), sprovodile su se propisane mjere zdravstvene zaštite životinja.

Označavanje i kontrola kretanja životinja - Agencija za označavanje životinja kontinuirano vrši štampanje identifikacionih ušnih markica za goveda i njihovu distribuciju veterinarskim organizacijama na osnovu dostavljenih zahtjeva. U 2025. godini odštampano je i isporučeno 106.591 identifikaciona ušna markica za označavanje goveda (78.850 redovnih i 27.741 zamjenska ušna markica). Izdato je 110.133 pasoša za životinje (goveda) i 4.826 sertifikata za registrovana imanja. Tokom 2025. godine izvršeno je označavanje i registrovanje u bazu podataka 477.382 ovce, 17.256 koza i 243.138 svinja.

U Agenciji za označavanje životinja sproveden je ciklus monitoringa bruceloze goveda u skladu sa „Uputstvom o sprovođenju monitoringa na prisustvo bruceloze kod goveda u Bosni i Hercegovini u 2025. godini“, uključujući ispravke i korekcije utvrđenih grešaka tokom obrade uzoraka. Nakon provjere i obrade podataka sačinjen je izvještaj u kojem je konstatovano da je ukupno zaprimljeno 16.425 obrazaca, koji su obuhvatili 160.202 životinje na 15.761 imanju. Nakon revizije, uslove je ispunilo 133.427 životinja, dok 26.775 životinja nije ispunilo propisane uslove. U okviru Informacionog sistema Agencije u 2025. godini u Državnoj bazi podataka registrovano je 34.113 kućnih ljubimaca (30.370 pasa, 3.742 mačke i 1 pitoma vretica), dok je mikročipovano 31.447 kućnih ljubimaca (27.922 psa, 3.522 mačke i 3 pitome vretice), pri čemu se podaci odnose na sve životinje kod kojih je aplikacija mikročipa evidentirana u 2025. godini,

bez obzira na trenutni status mikročipa. Izdato je 30.380 pasoša za kućne ljubimce na osnovu 481 podnesenog zahtjeva veterinarskih organizacija.

U cilju obezbjeđivanja primjene propisa, Agencija kontinuirano organizuje obuke za doktore veterinarske medicine i veterinarske inspektore u Bosni i Hercegovini. U 2025. godini održano je 8 obuka na temu „Pristup i korišćenje baze podataka“, kojima je prisustvovalo 29 učesnika i jedan poljoprivredni proizvođač. Nakon uspostavljanja modula za kućne ljubimce održano je i 7 obuka na temu „Pristup i korišćenje aplikacije za identifikaciju kućnih ljubimaca“, uz učešće 40 polaznika. Takođe, održano je i 5 obuka za korišćenje Izvještajne baze podataka za spoljne korisnike, kojima je prisustvovalo 24 učesnika. Svim učesnicima koji su prošli obuke dodijeljeni su pristupni linkovi, šifre i lozinke, uz korisnička uputstva sa jasno definisanim koracima za rad u aplikacijama Državne baze podataka. Ujedno, vršena je i distribucija identifikacionih ušnih markica za svinje, ovce i koze, kao i distribucija vakcina i vakcinalnih ušnih markica za male preživare u cilju sprovođenja vakcinacije protiv bruceloze. Distribucija je vršena prema veterinarskim organizacijama na osnovu planova distribucije dostavljenih od nadležnih tijela entiteta i Brčko distrikta BiH. Takođe je vršena i distribucija dijagnostičkog materijala u skladu sa dostavljenim planom.

Aktivnosti u oblasti jačanje kapaciteta za izvoz živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla iz BiH - Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine u okviru aktivnosti vezanih za izvoz iz Bosne i Hercegovine vrši pripremu, štampanje i izdavanje veterinarsko-zdravstvenih certifikata koji prate izvozne pošiljke, kao i izradu novih modela certifikata u skladu sa zahtjevima zemalja uvoznica. Takođe provodi aktivnosti utvrđivanja veterinarsko-zdravstvenih uslova u objektima, odobravanja objekata za izvoz u EU, razmjenu garancija sa zemljama CEFTA-e te dostavljanje podataka Evropskoj komisiji o odobrenim izvoznim objektima.

U 2025. godini izvršena je revizija usklađenosti objekata sa zahtjevima Evropske unije na zahtjev subjekata u poslovanju hranom, pri čemu je odobreno ukupno 6 objekata za izvoz na tržište EU. Zahvaljujući uspostavljenoj elektronskoj razmjeni certifikata sa CEFTA zemljama, sprovedena je edukacija veterinarskih inspektora za korištenje TRACES CEFTA NT sistema, posebno u dijelu sertifikacije i elektronske najave izvoza i provoza.

U cilju unaprjeđenja izvoza na tržište EU, u toku su pripreme za dvije FVO audit misije koje se odnose na kontrolu sistema rezidua i javnog zdravlja. Od novembra 2025. godine provode se intenzivne aktivnosti u saradnji sa nadležnim entitetskim tijelima i institucijama Brčko distrikta BiH, kao i sa Evropskom komisijom, s ciljem provjere ispunjenosti uslova za izvoz crvenog mesa i proizvoda od mesa goveda, ovaca i koza.

Plan praćenja rezidua veterinarskih lijekova - Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine je za implementaciju Plana praćenja i kontrole rezidua za 2025. godinu sprovedla sve neophodne aktivnosti, uključujući izradu i dostavljanje plana na razmatranje i odobrenje Generalnom direktoratu za zdravlje i sigurnost hrane Evropske komisije (DG SANTE), kao i dostavljanje rezultata realizacije plana za prethodnu godinu. U saradnji sa nadležnim tijelima entiteta i Brčko distrikta BiH izvršena je raspodjela broja uzoraka po vrstama životinja i proizvoda životinjskog porijekla radi ispitivanja na rezidue farmakološki aktivnih supstanci, pesticida i kontaminanata.

Ispitivanja su sprovedena u ovlaštenim laboratorijama izabranim kroz postupak javne nabavke za period 2024/2025. godina, a Kancelarija je donijela i objavila Uputu o provođenju Plana praćenja i kontrole rezidua za 2025. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 29/25). Implementacija plana realizovana je u saradnji sa inspekcijским tijelima entiteta, kantona, opština i Brčko distrikta BiH, uz sprovođenje planiranih mjesečnih uzorkovanja i mjera u slučajevima utvrđenih neusklađenih rezultata. Na kraju 2025. godine realizacija plana iznosila je 90%, dok se preostala uzorkovanja i ispitivanja sprovode do kraja marta 2026. godine, čime će biti obezbijeđena njegova potpuna realizacija.

Bosna i Hercegovina se nalazi na listi trećih zemalja sa odobrenim planovima praćenja rezidua za akvakulturu, mlijeko, med, perad, jaja, goveda, ovce/koze i svinje, što predstavlja ključni preduslov za izvoz proizvoda životinjskog porijekla na tržište Evropske unije, kao i na tržišta trećih zemalja (Uredba (EU) 2022/2293).

Aktivnosti po pitanju kontrole nepostojanja veterinarsko-zdravstvenih smetnji prilikom uvoza - Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine u okviru svojih nadležnosti provodi aktivnosti koje se odnose na izdavanje rješenja o nepostojanju veterinarsko-zdravstvenih smetnji za uvoz i prevoz živih životinja, sirovina, proizvoda i nusproizvoda životinjskog porijekla, kao i veterinarskih lijekova, te izdavanje rješenja o upisu objekata u Registar Kancelarije za veterinarstvo BiH. U izvještajnom periodu izdato je 1.558 rješenja za uvoz i prevoz živih životinja i roba animalnog porijekla, 517 rješenja o upisu objekata u Registar Kancelarije za veterinarstvo BiH, kao i 137 rješenja za uvoz veterinarskih lijekova. Kancelarija za veterinarstvo BiH takođe vrši usklađivanje modela certifikata za uvoz u Bosnu i Hercegovinu u skladu sa važećom legislativom i zahtjevima subjekata u poslovanju s hranom, kao i odobravanje objekata u zemljama iz kojih se vrši uvoz u BiH.

9.3. FITOSANITARNA POLITIKA

U izvještajnom periodu usvojen je Program posebnog nadzora (sistematske kontrole) karantinskih štetnih organizama na krompiru za 2026 godinu.

U Republici Srpskoj, u izvještajnom periodu, objavljeni su:

1. Program posebnog nadzora karantinskih štetnih organizama na krompiru u Republici Srpskoj u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 30/25).
2. Program posebnog nadzora nad prisustvom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* – prouzrokovaca bakteriozne plamenjače jabučastih voćaka na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 48/25).
3. Program posebnog nadzora nad prisustvom štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma solani* (Stolbur phytoplasma) i *Erwinia chrysanthemi* (Dickeya spp.), (Quaglino *et al.*, 2013) na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 50/25).
4. Program posebnog nadzora nad prisustvom štetnog organizma u vinovoj lozi na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 50/25).

5. Program posebnog nadzora nad prisustvom *Phytophthora fragariae* var. *rubi* (Wilcox and Duncan) Man in 't Veld – prouzrokovača fitoftoroze maline na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 50/25).
6. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnih organizama u registrovanim rasadnicima u Republici Srpskoj u 2025. godini. („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/25).
7. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinskog štetnog organizma *Monilinia fructicola* (Winter) Honey - prouzrokovača američke smeđe truleži plodova jabučastih i koštičavih voćaka na području Republike Srpske u 2025. godini. („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 48/25).
8. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinskih virusa na *Vaccinium* spp. u Republici Srpskoj u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 48/25).
9. Program posebnog nadzora nad prisustvom *Pantoea stewartii* subsp. *stewartii* – prouzrokovač bakterijske uvelosti kukuruza na području Republike Srpske u 2025. Godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 48/25).
10. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma *Xylophilus ampelinus* (Panagopoulos) Willems et al. - prouzrokovača bakterijske plamenjače vinove loze na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 48/25).
11. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma *Alternaria mali* Roberts - prouzrokovača alternarijske pjegavosti jabuke na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 51/25).
12. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinskog štetnog organizma *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld sp. nov. – prouzrokovača iznenadnog uginuća i sušenja drvenastih biljaka na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/25).
13. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae* Takikawa et al. - prouzrokovača bakterijskog raka *Actinidia* spp. na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 48/25).
14. Program posebnog nadzora nad prisustvom virusa na *Rubus* spp. u Republici Srpskoj u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 50/25).
15. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma *Acidovorax citrulli* (Schaad et al.) - prouzrokovača bakterijske mrljavosti plodova lubenice na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/25).
16. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinskih štetnih organizama *Geosmithia morbida* Kolarik et al. - prouzrokovača raka oraha i vektora *Pityophthorus juglandis* Blackman - orahovog potkornjaka na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 50/25).
17. Program posebnog nadzora nad prisustvom štetnih insekata u biljnoj proizvodnji na području Republike Srpske u 2025. Godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/25).
18. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma *Xylella fastidiosa* Wells et al. - prouzrokovača Pirove bolesti na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/25).

19. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinskih štetnih organizama na koštičavim voćkama na području Republike Srpske u 2025. Godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 48/25).
20. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinskog štetnog organizma *Diaporthe vaccinii* Shear-prouzrokovaa izumiranja izdanaka borovnice i brusnice na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 50/25).
21. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma *Candidatus Liberibacter solanacearum*, *Candidatus Liberibacter africanus*, *Candidatus Liberibacter americanus* i *Candidatus Liberibacter asiaticus* na području Republike Srpske u 2025. Godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/25).
22. Program posebnog nadzora nad prisustvom nematoda u biljnoj proizvodnji u Republici Srpskoj u 2025. Godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/25).
23. Program posebnog nadzora nad prisustvom nematoda u rasadničkoj proizvodnji u Republici Srpskoj u 2025. Godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/25).
24. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnih organizama (Impatiens necrotic spot tospovirus, Pepino mosaic virus, Tomato yellow leaf curl virus, Tomato spotted wilt virus, Tomato brown rugose fruit virus, Tomato chlorosis virus, Tomato infectious chlorosis virus, Tomato leaf curl New Delhi virus i Tomato mottle virus) na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/25).
25. Program posebnog nadzora nad prisustvom *Fusarium circinatum* Niernberg et O`Donnell u Republici Srpskoj u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 51/25).
26. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnih organizama (Little cherry virus-1 (LChV-1), Little cherry virus-2 (LChV-2), Cherry necrotic rusty mottle virus (CRNRM0), Cherry green ring mottle virus (CGRMV), Cherry mottle leaf virus (ChMLV), Tomato black ring virus (TBRV) i Tomato ringspot virus (ToRSV)) na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/25).
27. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnih virusa na voću na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 53/25).
28. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnih virusa na Prunus na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 52/25).
29. Program posebnog nadzora nad prisustvom borove nematode u Republici Srpskoj u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 51/25).
30. Program posebnog nadzora nad prisustvom ekonomski štetnog organizma šestozubog smrčinog potkornjaka (*Pityogenes chalcographus* L.) na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/25).
31. Program posebnog nadzora nad prisustvom ekonomski štetnog organizma osmozubog smrčinog potkornjaka (*Ips typographus*) na teritoriji Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/25).
32. Program posebnog nadzora nad prisustvom ekonomski štetnog organizma nekroza kore na jasenu – *Hymenoscyphus fraxineus* na teritoriji Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/25).
33. Program posebnog nadzora nad prisustvom ekonomski štetnog organizma mrežasta hrastova stjenica (*Corythucha arcuata* Say) na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/25).

34. Program posebnog nadzora nad prisustvom ekonomski štetnog organizma rđa šišarica smrče *Chrysomyxa pirolata* na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/25).
35. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma krasca jasena – *Agrilus planipennis* Fairmeire na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/25).
36. Program posebnog nadzora nad prisustvom karantinski štetnog organizma zlatopjegasti krasnik – *Agrilus auroguttatus* Schaffer na području Republike Srpske u 2025. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/25).

U skladu sa Odlukom o olakšavanju trgovine voćem i povrćem između CEFTA Strana, već treću godinu se sprovodi monitoring program u svim CEFTA Stranama radi olakšavanja trgovine. Monitoring program je u skladu s načelima Evropske unije i ima za cilj da izgradi povjerenje između CEFTA strana u smislu statusa štetnih organizama (*Anastrepha ludens*, *Anthonomus eugenii*, *Bactericera cockerelli*, *Bactrocera dorsalis*, *Bactrocera zonata*, *Conotrachelus nenuphar*, *Popilia japonica*, *Rhagoletis pomonella*, *Spodoptera frugiperda* (Poaceae), *Thaumatotibia leucotreta*).

U slučaju fitosanitarnih kontrola i uopšte fitosanitarnog sistema u zemlji, uz podršku Projekta PHWB – Lot 2: Plant health services- western Balkans, pripremljeni i usvojeni od strane projekta su specifični planovi hitnih mjera (Pest Specific Contingency Plan) i to za:

1. Specifični plan hitnih mjera za *Phyllosticta citricarpa*
2. Specifični plan hitnih mjera za *Anastrepha ludens*
3. Specifični plan hitnih mjera za *Agrilus anxius*
4. Specifični plan hitnih mjera za *Agrilus planipennis*
5. Specifični plan hitnih mjera za *Anthonomus eugenii*
6. Specifični plan hitnih mjera za *Bursaphelenchus xylophilus*

U saradnji sa Evropskim uredom za borbu protiv prevare (OLAF), Bosna i Hercegovina učestvuje u zajedničkoj akciji kontrole drvenog materijala za pakovanje, koja se provodi i u više država članica EU. Cilj akcije je jačanje kontrole u prometu drvenih paleta koje ne ispunjavaju međunarodne fitosanitarne standarde i predstavljaju rizik od širenja štetnih organizama. Akcija se provodi u periodu od 1. februara do 30. aprila 2026. godine.

Bosna i Hercegovina je, od 12.maja .2025.godine, zemlja učesnica u kampanji "PlantHealth4 Life", koju provide EFSA i Evropska komisija u partnerstvu sa zemljama učesnicama, a Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja kao nacionalno tijelo za zdravlje bilja, zajedno sa nacionalnom kontakt tačkom za bezbjednost hrane, fitosanitarne poslove i poljoprivredu, učestvuje u provedbenim aktivnostima.

U proteklom periodu se kontinuirano ažurirala Sortna lista Bosne i Hercegovine i upis novih sorti poljoprivrednog bilja.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske redovno vodi registar i vrši upis sorti sjemena poljoprivrednog bilja i sadnog materijala u skladu sa Zakonom o sjemenu poljoprivrednog bilja „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/09, 100/11, 110/16 i 90/21) i u skladu sa Zakonom o sadnom materijalu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/09 i

117/11). Takođe ministarstvo vrši upise u više registara iz Fitosanitarne oblasti koji se redovno ažuriraju.

Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kontinuirano usklađuje spisak aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u Bosni i Hercegovini sa spiskom aktivnih materija u Evropskoj uniji.

Uvoz sredstava za zaštitu bilja u Republici Srpskoj se kontroliše tako da sva sredstva koja se uvoze moraju biti registrovana na osnovu Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 52/10) i sadržavati aktivne supstance koje se nalaze na Listi odobrenih aktivnih supstanci i osnovnih supstanci („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 55/22) koja se kontinuirano se usklađuje sa Listom dozvoljenih aktivnih materija Evropske unije i objavljuje na sajtu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske.

Pored navedenog, uvoz je moguće realizovati ukoliko su ispunjeni i ostali uslovi propisani naprijed navedenim Zakonom.

10. RIBARSTVO I AKVAKULTURA

Prema [Izveštaju o napretku Bosne i Hercegovine za 2025.godinu](#), Bosna i Hercegovina tek treba da izradi svoju okvirnu politiku i zakonodavstvo o unutrašnjem i morskom ribarstvu, koje su potrebne za pripremu zajedničke ribarske politike EU (CFP).

Nije postignut napredak u upravljanju resursima i flotom. Bosna i Hercegovina i dalje treba uspostaviti registar flote i sistem za upravljanje ribolovnim aktivnostima i njihovu kontrolu u skladu sa zajedničkom ribarstvenom politikom. Kad je riječ o inspekciji i kontroli, Bosna i Hercegovina i dalje treba poboljšati i uskladiti podatke o ulovima i iskrcajima po vrsti ribolova te poboljšati metodologije i planiranje za prikupljanje podataka. Bosna i Hercegovina tek treba uskladiti strukturne mjere i mjere državne potpore s pravnom stečevinom EU. Kad je riječ o tržišnoj politici, Bosna i Hercegovina i dalje treba uvesti većinu odredaba pravne stečevine EU o zajedničkoj organizaciji tržišta za proizvode ribarstva i akvakulture, između ostalog uspostavom okvira za priznavanje organizacija proizvođača.

Što se tiče međunarodnih sporazuma, Bosna i Hercegovina nastavlja sarađivati sa Generalnom komisijom za ribarstvo Mediterana (GFCM), u sklopu Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO), kao sarađujuća neugovorna strana.

11. ORGANSKA PROIZVODNJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Organska proizvodnja u Bosni i Hercegovini predstavlja sektor sa značajnim potencijalom za dalji razvoj. Iako je sektor još uvijek nedovoljno razvijen u odnosu na mogućnosti koje postoje, njegov razvoj ograničavaju mali proizvodni kapaciteti, nedovoljno razvijen regulatorni okvir, nedostatak pouzdanih statističkih podataka, visoki troškovi proizvodnje, otežan pristup certificiranim organskim inputima i ograničene mogućnosti finansiranja. Proizvodnja se uglavnom odvija na

manjim gazdinstvima, a među najzastupljenijim proizvodima izdvajaju se ljekovito i aromatično bilje.

11.1. Razvoj organske proizvodnje U Republici Srpskoj

Tokom 2025. godine u Republici Srpskoj ostvaren je napredak u razvoju organske proizvodnje kroz unapređenje zakonodavnog okvira, jačanje kapaciteta proizvođača, promociju organskih proizvoda i razvoj tržišta. Usvojen je Zakon o organskoj proizvodnji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 62/25), čime je unaprijeđen institucionalni okvir za dalji razvoj ovog sektora.

Formirana je Nacionalna asocijacija organskih proizvođača „Organsko iz Srpske“, sa ciljem jačanja prepoznatljivosti i promocije domaćih organskih proizvoda. Održane su dvije manifestacije koje su promovisale organsku proizvodnju i organske proizvode: „Dan organske proizvodnje Srpske“, na gazdinstvu „Dunjica“ u Banjaluci, i „Organik fest Srpske“ u Banjaluci, koji promoviše organske proizvode iz zemlje i regiona. Promovisan je i priručnik za proizvođače u sistemu organske proizvodnje „Prirodni preparati u organskoj proizvodnji“, kao pomoć proizvođačima u proizvodnji i zaštiti bilja. Takođe je izrađen i „Vodič za potrošače“, u kojem je na jednostavan način objašnjeno kako prepoznati organski proizvod na tržištu, kao i koji su najčešći znakovi za označavanje organskih proizvoda na našem tržištu.

Broj proizvođača u sistemu organske proizvodnje iznosio je 105. Organska proizvodnja obavljala se na nešto manje od 4.000 hektara. U sistemu organske stočarske proizvodnje ukupan broj životinja iznosio je 9.314, od čega je bilo 2.366 goveda, 959 koza, 5.662 ovce, 320 kokošaka, 7 magaraca i 81 košnica pčela. Takođe je vršen izvoz organskih proizvoda u zemlje Evropske unije, Švajcarsku i Srbiju.

U oblasti edukacije, istraživanja i inovacija realizovane su aktivnosti podrške proizvođačima kroz izradu stručnih materijala, obuke i razvoj inovativnih rješenja za organsku proizvodnju. U toku su aktivnosti na pripremi podzakonskih akata i Akcionog plana razvoja organske proizvodnje Republike Srpske, s ciljem daljeg unapređenja sektora i usklađivanja sa evropskim standardima.

11.2. Razvoj organske proizvodnje u Federaciji Bosne i Hercegovine

Tokom 2025. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine nastavljen je razvoj organske proizvodnje kroz unapređenje strateškog i institucionalnog okvira, podršku proizvođačima i aktivnosti usmjerene na usklađivanje sa standardima Evropske unije. Razvoj sektora usmjeren je kroz **Akcionni plan za razvoj organske poljoprivrede u Federaciji BiH za period 2025–2028. godine**, koji je izrađen u okviru Regionalne ekspertske savjetodavne radne grupe za organsku poljoprivredu u Jugoistočnoj Evropi (SWG) i usklađen sa Strategijom razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021–2027, Akcionim planom EU za razvoj organske proizvodnje i relevantnim regionalnim dokumentima.

Prioriteti Akcionog plana obuhvataju jačanje lanca vrijednosti organskih proizvoda, unapređenje sistema certifikacije i kontrole, razvoj istraživanja, inovacija, edukacije i savjetodavne podrške

proizvođačima. Posebna pažnja posvećena je unapređenju regulatornog okvira kroz pripremu propisa koji uređuju oblast organske proizvodnje i sistema kontrole.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva izradilo je sljedeće provedbene akte: Pravilnik o upisu u Registar subjekata u organskoj proizvodnji, Pravilnik o upisu u Registar ovlaštenih kontrolnih tijela, Pravilnik o načinima i metodama provođenja stručne kontrole u sistemu organske proizvodnje. Daljnja zakonska procedura, i usvajanje u toku.

Kroz programe podrške poljoprivredi nastavljeno je pružanje finansijske podrške organskim proizvođačima, uključujući dodatne poticaje za organsku proizvodnju i podršku troškovima certifikacije. Aktivnosti su bile usmjerene na povećanje konkurentnosti proizvođača, razvoj održive poljoprivrede i stvaranje uslova za veće učešće domaćih organskih proizvoda na tržištu.

U okviru međunarodne saradnje i stručne podrške realizovane su aktivnosti kroz projekte, edukacije i razmjenu iskustava, s ciljem jačanja kapaciteta institucija i proizvođača te približavanja sistema organske proizvodnje zahtjevima Evropske unije.

12. MEĐUNARODNI ODNOSI I SPORAZUMI

12.1. BOSNA I HERCEGOVINA I EVROPSKA UNIJA

Deveti sastanak Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo između Evropske unije i Bosne i Hercegovine održan je 27. novembra 2025. godine, a fokus je bio na napretku BiH u oblastima poljoprivrede, bezbjednosti hrane, veterinarstva i fitosanitarne politike.

Ključne teme sastanka bile su usklađivanje mjera podrške poljoprivredi sa pravnom tekovinom EU, izrada sveobuhvatne državne strategije za poljoprivredu i ruralni razvoj, te unapređenje institucionalne koordinacije. Posebno je naglašena potreba ubrzanja priprema za poljoprivredni popis i jačanja poljoprivredne statistike, uključujući obezbjeđenje sredstava i usvajanje akcionog plana.

Evropska komisija je istakla važnost uspostave centralne agencije za plaćanja i Integrisanog administrativnog i kontrolnog sistema (IACS), kao ključnih preduslova za približavanje Zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU (CAP). Takođe je naglašena potreba donošenja i usklađivanja propisa u oblasti organizacije tržišta vina, geografskih oznaka i organske proizvodnje, kao i jačanja sistema registracije životinja i kontrole zaraznih bolesti, uključujući nastavak vakcinacije protiv bjesnila i bruceloze.

Zaključeno je da Bosna i Hercegovina treba ubrzati reformske procese, ojačati administrativne kapacitete i intenzivirati usklađivanje zakonodavstva sa EU, uz puno poštovanje obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP).

12.1.1. Planiranje i programiranje IPA III za sektor poljoprivrede, ishrane, ruralnog razvoja i ribarstva u 2025.godini

Evropska unija je, u budžetskom periodu 2021-2027, za zemlje kandidate i potencijalne kandidate za članstvo u EU usvojila instrumente politike spoljnog djelovanja. S obzirom da je BiH na putu za članstvo u Evropskoj uniji, tako je donošenje i provođenje političkih, institucionalnih, pravnih, administrativnih, socijalnih i privrednih reformi imperativ za Bosnu i Hercegovinu koji proizilazi iz međunarodnog sporazuma (SSP). Krajem 2025.godine Evropska komisija je usvojila Reformsku agendu za Bosnu i Hercegovinu U kontekstu IPA programa. Reformska agenda predstavlja strateški okvir i preduslov za korišćenje sredstava, dok se budući IPA projekti planiraju i finansiraju kao konkretni alati za provedbu definisanih reformi, pri čemu napredak u reformama direktno utiče na raspoloživost, fokus i obim IPA podrške, a projekti služe za isporuku mjerljivih rezultata reformskog procesa.

Tokom 2025. godine, Sektor za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj u okviru Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, kao Koordinacijska institucija sektora, koordinirao je programiranje IPA III u skladu s programskim okvirom i prioritetima Evropske komisije. Pripremljen je Akcijski dokument „EU za održivu poljoprivredu, hranu i ribarstvo“ (23 mil. EUR), koji obuhvata poglavlja 11–13. Dokument je revidiran prema komentarima Evropske komisije i Delegacije EU u BiH te će se dalje razrađivati u fazi tendera kroz detaljnu projektnu dokumentaciju.

Početkom 2025. godine, nakon uključivanja preporuka Evropske komisije za horizontalna pitanja, prijedlog Akcioni Fiche dostavljen institucijama uključenim u pripremu Akcionog Dokumenta/AF-a. U oktobru je Evropska komisija usvojila višegodišnji Akcioni dokument za Bosnu i Hercegovinu, IPA 2025-2027, kao dio Odluke o finansiranju višegodišnjeg Akcionog plana za Zapadni Balkan u okviru IPA 2025-2027. Usvojeni Akcioni dokument je fleksibilan i sažima ključne elemente Akcionih prijedloga koje je pripremila i finalizirala Evropska komisija.

Programska godina	Naziv Akcije	Iznos programiranih sredstava
IPA 2026	AF7 : EU za održivu poljoprivredu, hranu i ribarstvo	EUR 8.000.000 (Poglavlje 12)
IPA 2027		EUR 15.000.000 (Poglavlja.11 i 13)
Ukupno		EUR 23.000.000

Planirano je da se provedba određenih komponenti AF7 - EU za održivu poljoprivredu, hranu i ribarstvo u potpunosti finansira iz budžeta EU putem IPA 2026 i IPA 2027. Opšti cilj ove akcije je unapređenje održive i klimatski otporne poljoprivrede i ribarstva u BiH, radi bolje pripremljenosti za Zajedničku poljoprivrednu politiku i Zajedničku politiku ribarstva EU.

12.2. CENTRALNOEVROPSKI SPORAZUM O SLOBODNOJ TRGOVINI (CEFTA 2006)

Bosna i Hercegovina je u 2025. godini predsjedavala Pododborom za poljoprivredu, uključujući sanitarna i fitosanitarna pitanja. Tokom predsjedavanja prioritet je bio usmjeren na nastavak

započetih aktivnosti, uz uvođenje novih mjera s ciljem olakšavanja trgovine poljoprivrednim proizvodima i unapređenja transparentnosti, sa posebnim fokusom na:

- unapređenje olakšanja trgovine proizvodima životinjskog porijekla i živim životinjama kroz pilot-programe;
- podršku punoj implementaciji mjera za pojednostavljenje trgovine voćem i povrćem, uključujući priznavanje privrednih subjekata i smanjenje učestalosti uvoznih kontrola;
- izradu sveobuhvatne strategije upravljanja rizikom (2025–2028) za SPS agencije i carinske uprave;
- unapređenje saradnje između carinskih i SPS organa radi smanjenja dupliranja kontrola.

U tom kontekstu, Program rada CEFTA Pododbora za 2025. godinu predvidio je niz aktivnosti i događaja i to:

- U online formatu 28. maja 2025. godine održan je 24. sastanak Pododbora za poljoprivredu, uključujući sanitarna i fitosanitarna pitanja,
- u septembru, Bosna i Hercegovina bila je domaćin radionice za institucije iz oblasti veterinarstva na temu digitalizacije CEFTA TRACES NT sistema, sa fokusom na iskustva u primjeni elektronskih certifikata. Također su održana i dva online sastanka: sastanak radne grupe za fitosanitarnu oblast i sastanak radne grupe za podsticaje u poljoprivredi.
- Dvadeset peti sastanak Pododbora za poljoprivredu, uključujući sanitarna i fitosanitarna pitanja, u okviru predsjedavanja Bosne i Hercegovine ovim tijelom, održan je 9. oktobra 2025. godine u Sarajevu. Predsjedavanje CEFTA Pododborom za poljoprivredu i SPS u 2026. godini preuzima Sjeverna Makedonija.
- U okviru CEFTA projekta, uz podršku GIZ-a pod nazivom: Podrška regionalnoj privrednoj integraciji, implementirane su aktivnosti za uspostavu i provođenje usklađenog programa nadzora nad prioritetnim štetnim organizmima, izrađenog u skladu s načelima Evropske unije, a s ciljem jačanja povjerenja između Strana CEFTA u pogledu statusa štetnih organizama, čime se omogućava smanjenje obima fitosanitarnih kontrola u trgovini unutar CEFTA-e i pri izvozu u EU,
- Za Bosnu i Hercegovinu je obezbijeđeno i donirano 600 ljepljivih klopki za nadzor nad prioritetnim štetnim organizmima, izrađene su i operativne smjernice s ciljem olakšavanja implementacije nadzora nad voćem i povrćem. Donirane klopke su distribuirane nadležnim institucijama entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U slučaju fitosanitarnih kontrola, uz podršku projekta pripremljene su smjernice za nadzor usjeva voća i povrća i specifični programi istraživanja za prioritetne štetne organizme (štetni organizmi koje predstavljaju najveću opasnost za proizvodnju voća i povrća).

12.3. STALNA RADNA GRUPA ZA REGIONALNI RURALNI RAZVOJ ZEMALJA JUGOISTOČNE EVROPE – (SWG RRD)

SWG (Stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoj Jugoistočne Evrope) je međunarodna međuvladina organizacija koju čine institucije nadležne za poljoprivredu i ruralni razvoj u zemljama i teritorijama Jugoistočne Evrope. Predstavlja platformu za umrežavanje i regionalnu saradnju u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, osnovanu s ciljem jačanja održivog ruralnog razvoja u regionu.

Aktivnosti koje su tokom 2025. godine realizovane su usklađene sa Operativnim planom, uz fokus na kreiranje politika zasnovanih na dokazima, jačanje regionalne saradnje i usklađivanje sa standardima i politikama EU. SWG je tokom godine zadržao ulogu regionalne platforme za dijalog i koordinaciju, uključujući ministarstva, javne institucije, istraživačke i akademske organizacije, civilno društvo i međunarodne partnere. Poseban fokus bio je na jačanju regionalnih politika kroz analitičke procjene, studije, policy brief-ove i tehničke sastanke, s ciljem odgovora na izazove klimatskih rizika, tržišnih poremećaja i demografskih promjena u ruralnim područjima.

Značajan događaj godine bio je 25. Poljoprivredni politički forum (APF 2025) u Ohridu, na kojem je usvojena Ohridska agenda 2025, s preporukama za usklađivanje sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom (CAP), unapređenje prilagođavanja klimatskim promjenama, jačanje sistema znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS), razvoj organske proizvodnje, otpornosti stočarske proizvodnje i promociju inovativnih rješenja u poljoprivredi.

Kroz Poljoprivredni politički dijalog Njemačka–Jugoistočna Evropa unaprijeđeni su alati za praćenje politika i EU usklađivanje, kao i regionalni kapaciteti institucija. Tematske regionalne radne grupe ostvarile su napredak u oblastima klimatskih promjena, AKIS-a, organske poljoprivrede, vinskog sektora i održivog upravljanja šumama. U okviru tih aktivnosti posebno su istaknuti rezultati kao što su jačanje klimatskih strategija, izrada studija slučaja, unapređenje regulatornog usklađivanja sa EU standardima u sektoru vina, te promocija održivih i biodiverzitetno osjetljivih pristupa u šumarstvu.

SWG je takođe aktivno učestvovao na regionalnim i međunarodnim forumima, gdje su rezultati rada predstavljeni i pretvoreni u praktične preporuke za politike i programe razvoja.

Tokom 2025. godine organizacija je nastavila primjenu principa transparentnosti, odgovornosti i participativnog upravljanja, uz dodatno jačanje institucionalnih i stručnih kapaciteta u regionu. SWG i dalje potvrđuje kontinuiranu posvećenost održivom, inkluzivnom i EU usklađenom ruralnom razvoju u Jugoistočnoj Evropi.

12.4. Implementacija međunarodnih projekata

Projekti i drugi instrumenti pomoći Evropske unije koji su implementirani tokom 2025. godine u oblasti poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja su:

- **Podrška EU poljoprivredi i ruralnom razvoju, sigurnosti hrane, veterinarskim i fitosanitarnim standardima** čija je implementacija završena u 2025. godini, a koji se sastojao :
 - EU podrške konkurentnosti u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja - EU4AGRI
 - EU podrške izgradnji kapaciteta i postepenom usklađivanju s pravnom stečevinom Unije u veterinarskom sektoru Bosne i Hercegovine
 - EU podrške izgradnji kapaciteta i postepenom usklađivanju s pravnom stečevinom Unije u sektoru sigurnosti hrane u Bosni i Hercegovini
 - EU podrške izgradnji kapaciteta i postepenom usklađivanju s pravnom stečevinom Unije u fitosanitarnom sektoru u BiH.

- IPA 2021 “EU4 Kontrole sigurne hrane, zdravlja životinja i biljaka u Bosni i Hercegovini ”
- EU4Green-Podrška implementaciji Zelene agende za Zapadni Balkan (2022-2025.)
- Pomoć iz Instrumenta tehničke pomoći Evropske komisije – TAIEX
- Pomoć iz inicijative Evropske komisije „Bolje obuke za sigurniju hranu“ – BTSF
- Evropska agencija za sigurnost hrane (EFSA) i Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine

Projekti koja je implementirala Organizacija za hranu i poljoprivredu pri Ujedinjenim nacijama – UN FAO i Francuski centar za poljoprivredna istraživanja i međunarodni razvoj – CIRAD

Tokom 2025. godine UNDP je finalizovao implementaciju projekta za razvoj poljoprivrednog i prehrambenog sektora u BiH - EU4AGRI iz IPA 2018 kao i projekt „Žene pokretačice razvoja u poljoprivrednim i ruralnim sredinama“ kojeg je podržala Kraljevina Švedska.

Republika Italija

- Green and Healthy - Tranzicija ka proizvodnji zelene i zdrave hrane u Bosni i Hercegovini
- ProBio BiH - Promovisanje lokalne bioraznolikosti kroz inovativne akcije na prirodnoj osnovi u poljoprivredno-prehrambenom sektoru BiH

Češka /CzDA

- Podrška i poboljšanje životnih uslova stanovnika ruralnih područja Bosne i Hercegovine

Kraljevina Švedska

- Održiva tranzicija Bosne i Hercegovine (BiH SuTra – *Sustainable Transition of Bosnia and Herzegovina*) koji Implementira: Stockholm Environment Institute (SEI) u periodu: 2023–2027 i u čijem je fokusu: Pravedna i održiva tranzicija u rudarskim i ugljenim regionima, lokalni tranzicioni planovi, dekarbonizacija, socijalna pravednost, uključivanje lokalnih zajednica u pilot opštinama: Breza, Banovići, Ugljevik, Živinice, Gacko, Gradiška i Kakanj.

IFAD – Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede

- Projekt razvoja poljoprivrede i ruralnog preduzetništva (READP)

Skraćenice

AKIS – Agriculture Knowledge and Innovation System
CAP – Common Agriculture Policy
CFP – Common Fishery Policy (Zajednička ribarska politika)
CEFTA – (Central European Free Trade Agreement) - Centralnoevropski sporazum o slobodnoj trgovini
DEI BiH- Direkcija za evropske integracije Bosne i Hercegovine
EC (European Commission) - Evropska komisija
EFSA - European Food Safety Authority
EFTA - (European Free Trade Agreement) - Evropski sporazum o slobodnoj trgovini
EU RASFF (EU Rapid Alert System for Food and Feed) – Evropski sistem upozorenja za hranu i hranu za životinje
FAO (Food and Agriculture Organization) - Organizacija za hranu i poljoprivredu
GMO - genetski modificirani organizmi
INFOSAN - International Food Safety Authorities Network
IPA - Instrument for Preaccession Assistance
KM- Konvertibilna marka
MVTEO BiH – Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine
SSP - Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
SWG RRD - Stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoja zemalja Jugoistočne Evrope
TAIEX –Technical Assistance and Information Exchange (Tehnička pomoć i razmjena informacija)
TRACES NT (Trade Control and Expert System New Technology)- Trgovinski kontrolni i ekspertski sistem nove tehnologije
UNDP - United Nations Development Programme
USAID - United States Agency for International Development
VPIP - Visoka patogena influenza ptica
WHO - World Health Organization
WOAH - Svjetska organizacija za zdravlje životinja
ZPP EU -Zajednička poljoprivredna politika
